

**PROCJENA RIZIKA OD VELIKIH
NESREĆA
ZA
OPĆINU SVETI FILIP I JAKOV**

Lipanj, 2024. godine

Temeljem članka 17. stavka 1. podstavka 2. Zakona o sustavu civilne zaštite („Narodne novine“ br. 82/15, 118/18, 31/20, 20/21, 114/22) i članka 32. Statuta Općine Sveti Filip i Jakov (“Službeni glasnik Općine Sveti Filip i Jakov“, broj 02/14 – proč.tekst 06/14, 1/18, 1/20 i 2/21), na prijedlog Općinskog načelnika i Stožera civilne zaštite Općine Sveti Filip i jakov Općinsko vijeće Općine Sveti Filip i Jakov na 16.sjednici održanoj dana 14. lipnja 2024. donosi :

PROCJENU RIZIKA OD VELIKIH NESREĆA ZA OPĆINU SVETI FILIP I JAKOV

UVOD

Temeljem članka 17. stavka 3. podstavka 7. Zakona o sustavu civilne zaštite („Narodne novine“ br. 82/15, 118/18, 31/20, 20/21, 114/22) izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave izrađuje i dostavlja predstavničkom tijelu prijedlog procjene rizika od velikih nesreća, te temeljem članka 17. stavka 1. podstavka 2. predstavničko tijelo donosi procjenu rizika od velikih nesreća.

Procjena rizika od velikih nesreća za Općinu Sveti Filip i Jakov izrađuje se sukladno Smjernicama za izradu procjena rizika od velikih nesreća za područje Zadarske županije (KLASA:810-01/16-1/5, URBROJ:2198/1-01-17-5, od 21. veljače 2017. godine). Postupak izrade Procjene rizika u skladu je s normom HRN ISO 31000:2012 – Upravljanje rizicima – Načela i smjernice, što služi za potrebe unaprjeđenja razumijevanja rizika na svim razinama, osobito u smislu povećanja efikasnosti već uspostavljenih mjera za smanjenje rizika od velikih nesreća kao i definiranje novih (Slika 1.).

Procjena rizika je cjelokupni proces:

- ✚ identifikacije rizika,
- ✚ analize rizika i
- ✚ vrednovanja (evaluacije) rizika.

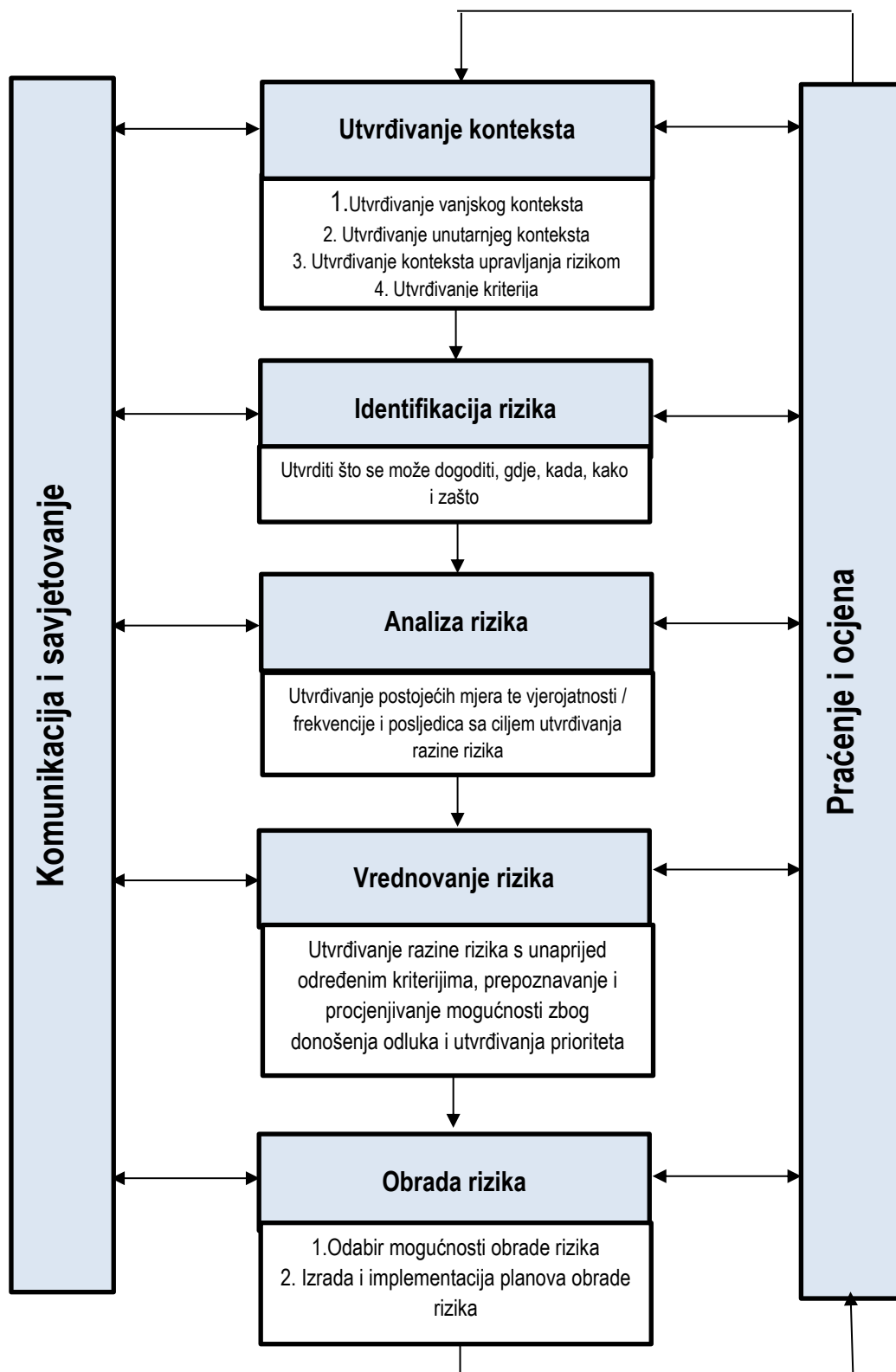
Identifikacija rizika je proces pronalaženja, prepoznavanja i opisivanja rizika.

Analiza rizika obuhvaća pregled tehničkih karakteristika prijetnji kao što su lokacija, intenzitet, učestalost i vjerojatnost; analizu izloženosti i ranjivosti te procjenu učinkovitosti prevladavajućih i alternativnih kapaciteta za suočavanja u pogledu vjerojatnih rizičnih scenarija.

Vrednovanje (evaluacija) rizika je postupak usporedbe rezultata analize rizika s kriterijima prihvatljivosti rizika.

Potreba izrade Procjene rizika od velikih nesreća za Općinu Sveti Filip i Jakov temelji se na društvenim, ekonomskim te praktičnim razlozima, koji uključuju:

- standardiziranje procjenjivanja rizika na svim razinama i od strane svih sektora,
- prikupljanje svih bitnih podataka u jednom referentnom dokumentu,
- unaprjeđenje shvaćanja rizika za potrebe praktičnog korištenja u postupcima planiranja, osiguranja, investiranja te ostalim srodnim aktivnostima,
- pojednostavnjenje procesa u svrhu lakšeg nadzora i razumijevanja izlaznih rezultata.

Slika 1. ISO 31000 Od procjene rizika do upravljanja rizicima

Izvor: Kriteriji za izradu smjernica koje donose čelnici područne (regionalne) samouprave za potrebe izrade procjena rizika od velikih nesreća na razinama jedinica i područnih (regionalnih) samouprava, DUZS, Sektor za civilnu zaštitu od 28. studenog 2016. godine.

Glavni koordinador izrade procjene rizika je načelnik Općine Sveti Filip i Jakov. Odlukom Privremenog zamjenika Općinskog Načelnika o postupku izrade i osnivanju Radne skupine za izradu Procjene rizika od velikih nesreća za Općinu Sveti Filip i Jakov i osnivanju Radne skupine za izradu Procjene rizika od velikih nesreća za općinu Sveti Filip i Jakov (Privremeni zamjenik Općinskog Načelnika Općine Sveti Filip i Jakov dopnio dana 13. svibnja) određeni su koordinador za svaki pojedini rizik, nositelji i izvršitelji izrade rizika, te ALFA ATEST d.o.o. iz Splita, ovlaštenik za prvu grupu stručnih poslova u području planiranja civilne zaštite kao konzultant.

Gore navedenom Odlukom je definirano da će se Procjenom rizika od velikih nesreća za Općinu Sveti Filip i Jakov obrađivati sljedeći rizici:

- ✚ potres,
- ✚ požari otvorenog tipa,
- ✚ poplave izazvane izlivanjem kopnenih vodenih tijela,
- ✚ epidemije i pandemije,
- ✚ ekstremne temperature.

Koordinator organizira i koordinira izradu svakog pojedinog rizika, nositelji izrađuju scenarije za određene rizike, kontaktiraju s nadležnim tijelima, te znanstvenim institucijama u svrhu prikupljanja informacija dok su izvršitelji dužni surađivati te u okviru svoje nadležnosti doprinosti razradi rizika.

Procjena je složen proces identifikacije, analize i vrednovanja rizika, a izrađuje se na temelju scenarija za svaki navedeni rizik.

Scenarij je, u kontekstu procjenjivanja rizika, način predstavljanja procijenjenih najvećih mogućih rizika.

Koordinator, nakon donošenja Procjene rizika, nastavlja s praćenjem događaja i kretanja od značaja za procjenjivanje rizika iz područja nadležnosti te o promjenama, jedan puta godišnje ili po potrebi izvješćuje Načelnika- glavnog koordinadora.

Radna skupina za izradu Procjene rizika predlaže glavnom koordinadoru pokretanje postupaka izmjena i dopuna Procjene, odnosno ažuriranja Procjene.

Procjena rizika se izrađuje najmanje jednom u tri godine te se usklađivanje i usvajanje mora provesti do kraja mjeseca ožujka u svakom trogodišnjem ciklusu.

Procjena rizika se može izrađivati i češće, ukoliko u trogodišnjem periodu nastupi značajna promjena ulaznih parametara u korištenim scenarijima i postupcima analiziranja rizika ili ako se prepozna nova prijetnja.

Procjena rizika se ne provodi za antropogene prijetnje poput ratova i terorističkih djelovanja te ostalih zlonamjernih aktivnosti pojedinaca koje mogu ugroziti život i zdravlje ljudi, gospodarstvo, društvenu stabilnost i politiku, okoliš i sl. na području Općine Sveti Filip i

Jakov.

KRITERIJI ZA IZRADU PROCJENE RIZIKA

Smjernicama za izradu procjene rizika od velikih nesreća za područje Zadarske županije propisani su slijedeći kriteriji za izradu procjene kako bi ista bila usporediva s Procjenom rizika od katastrofa za Republiku Hrvatsku te u skladu sa Smjernicama za procjenu rizika i kartiranje Europske komisije (Risk Assessment and Mapping Guidelines for Disaster Management, EC SEC (2010), 1626):

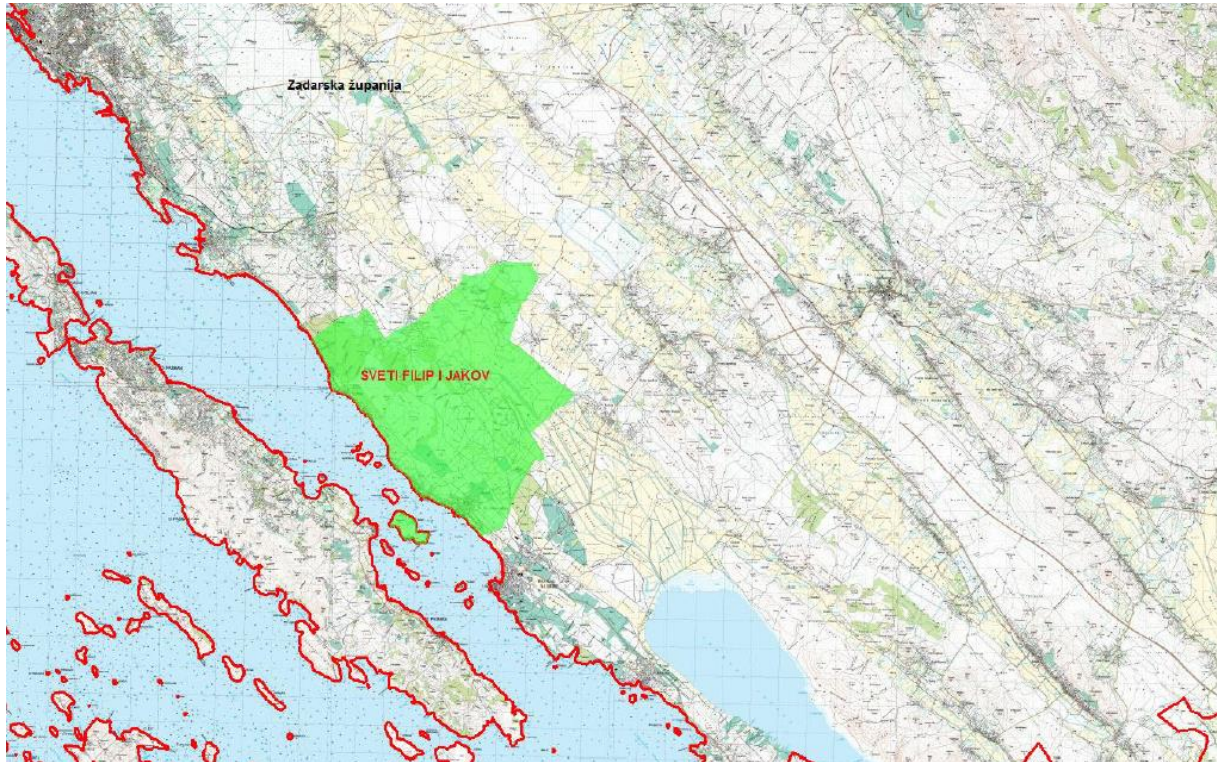
1. Osnovne karakteristike područja JLP(R)S;
2. Identifikaciju prijetnji i rizika;
3. Kriterije za procjenjivanje utjecaja prijetnji na kategorije društvenih vrijednosti na:
 - a/ Život i zdravlje ljudi,
 - b/ Gospodarstvo i
 - c/ Društvenu stabilnost i politiku .
4. Tablice vjerojatnosti/frekvencije;
5. Scenarije za jednostavne rizike kojima se opisuju vjerojatni događaji s najgorim mogućim posljedicama za područje JLP(R)S;
6. Matrice s uspoređenim rizicima na određenom području;
7. Analiza stanja sustava civilne zaštite na području JLP(R)S;
8. Vrednovanje rizika;
9. Popis sudionika u izradi Procjene rizika za pojedine rizike;
10. Kartografski prikaz rizika.

1. OSNOVNE KARAKTERISTIKE OPĆINE SVETI FILIP I JAKOV

1.1. GEOGRAFSKI POKAZATELJI

1.1.1. Geografski položaj

Općina Sveti Filip i Jakov je sastavni dio Zadarske županije, udaljen 25 km jugoistočno od Grada Zadra i svega 3 km sjeverozapadno od starog kraljevskog Grada Biograd na Moru. Prostor Općine Sv. Filip i Jakov je u okruženju prostora Općina Sukošan i Polača te Gradova Benkovac i Biograd na Moru.

Slika 2. Položaj Općine Sveti Filip i Jakov u Zadarskoj županiji

Izvor: Procjena rizika od velikih nesreća za Općinu Sveti Filip i Jakov, iz 2021. godine

Površina Općine Sveti Filip i Jakov iznosi 47,89 km².

1.1.2. Broj stanovnika

Na području Općine Sveti Filip i Jakov, a prema Popisu stanovništva iz 2021. godine, živi 4.461 stanovnik. Prosječna gustoća naseljenosti je 93,15 stan./km². Područje Općine Sveti Filip i Jakov statistički obuhvaća sedam naselja. Popis stanovnika po naseljima prikazan je u slijedećoj tablici.

Tablica 1. Broj stanovnika Općine Sveti Filip i Jakov po naseljima

R.B.	Naselje	Broj stanovnika
1.	BABAC	4
2.	DONJE RAŠTANE	485
3.	GORNJE RAŠTANE	425
4.	SIKOVO	365
5.	SVETI FILIP I JAKOV	1.603
6.	SVETI PETAR NA MORU	458
7.	TURANJ	1.121
UKUPNO:		4.461

Izvor: Popis stanovništva 2021. godine

U naselju Sveti Filip i Jakov stanuje najviše stanovnika, njih 35,93%, dok u preostalim 6 naselja stanuje 64,07%, najmanje u naselju Babac 0,08%.

1.1.3. Gustoća naseljenosti

Općina Sveti Filip i Jakov se prostire na površini od 47,89 km² i prema Popisu stanovništva iz 2021. godine na predmetnom području živi 4.461 stanovnik. Iz navedenih podataka izračunata je gustoća naseljenosti od 93,15 stan./km². Gustoća naseljenosti na području Općine Sveti Filip i Jakov prikazana je u slijedećoj tablici.

Tablica 2. Gustoća naseljenosti po jedinici površine Općine Sveti Filip i Jakov

Općina	Površina (km ²)	Broj stanovnika (2021.)	Gustoća naseljenosti st/km ²	Broj naselja	Sjedište
Sveti Filip i Jakov	47,89	4,461	93,15	7	Sv. Filip i Jakov

Tablica 3. Gustoća naseljenosti po naseljima Općine Sveti Filip i Jakov

Naselja	Broj stanovnika	Površina (km ²)	Gustoća naseljenosti (st/km ²)
BABAC	4	0,8	5
DONJE RAŠTANE	485	5,2	93
GORNJE RAŠTANE	425	6,5	65
SIKOVO	365	12,3	30
SVETI FILIP I JAKOV	1.603	11,49	139,51
SVETI PETAR NA MORU	458	7,3	62,7
TURANJ	1.121	4,3	261
UKUPNO	4.461		

Izvor: Popis stanovništva 2021. godine

1.1.4. Razmještaj stanovništva

Na području Općine Sveti Filip i Jakov, a prema Popisu stanovništva iz 2021. godine popisano je ukupno 4.461 osoba što čini udio od 2,79% od ukupnog broja stanovnika u Zadarskoj županiji (159.766). Usporedba Popisa stanovništva iz 2011. godine s Popisom stanovništva iz 2021. godine pokazuje da područje Općine Sveti Filip i Jakov karakterizira pad broja stanovnika.

Na sljedećoj slici uočljivo je kako se broj stanovnika u Općini Sveti Filip i Jakov kroz povijest konstantno mijenjao. Općina Sveti Filip i Jakov je nastala iz stare Općine Biograd na Moru Najveći porast broja stanovnika, u posljednjih 100 godina, zabilježen je od 1991. godine kada je Općina Filip i Jakov brojala 4.599 stanovnika.

Kretanje broja stanovnika na području Općine Sveti Filip i Jakov u razdoblju od 1931. do 1991. ukazuje na kontinuirani porast do 1991. godine. Broj stanovnika se povećao 2 puta u tih 60 godina. Od 1991. do 2001. godine bilježi se pad broja stanovnika te ponovno rast do popisa stanovnika 2011. godine kada je zabilježen rekordan broj stanovnika ove općine od praćenja kretanja broja stanovnika od 1857 godine. Popisom stanovništva 2021. godine je u odnosu na popis iz 2011. godine zabilježen pad broja stanovnika na području općine.

1.1.5. Spolno – dobna raspodjela stanovništva

U sociologiji postoji nekoliko podjela stanovništva prema starosnoj dobi, a jedna od njih je podjela na mlado (0-19 godina), zrelo (20-59 godina) i staro (>60 godina) stanovništvo. Na temelju navedene podjele po starosnoj dobi, postoje tri tipa udjela stanovništva, a to su mlado (kad je udio starog stanovništva manji od 4%), zatim zrelo (kad se udio starog stanovništva kreće između 4% i 7%) te staro (udio osoba starijih od 60 godina više od 7%).

Prema statistici iz 2021. godine na prostoru Općine Sveti Filip i Jakov mlado stanovništvo (0-19 godina) čini 19,77% (882), zrelo (20-59 godina) 50,3% (2.246), a staro stanovništvo (60 i više godina) 29,88% (1.333) od ukupnog broja stanovnika.

Iz navedenih podataka očigledno je da se najveći udio stanovnika nalazi u životnoj dobi od 20-59 godina, odnosno na području Općine Sveti Filip i Jakov prevladava zrelo stanovništvo. S aspekta radne sposobnosti, vitaliteta i fertilne dobi, ovaj podatak je ohrabrujući.

Gledajući spolnu strukturu na području Općine Sveti Filip i Jakov zaključuje se da je veći broj žena od muškaraca. Muškarci čine 48,84% (2.179) ukupnog stanovništva dok žene čine 51,15% (2.282) ukupnog stanovništva.

U slijedećoj tablici prikazana je dobna i spolna struktura stanovništva Općine Sveti Filip i Jakov.

Procjena rizika od velikih nesreća za Općinu Sveti Filip i Jakov

Tablica 4. Dobna i spolna struktura stanovništva Općine Sveti Filip i Jakov

	Spol	Ukupno	Starost																			
			0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85-89	90-94	95 i više
Općina Sveti Filip i Jakov	sv.	4.461	201	214	243	224	257	285	255	290	276	271	289	323	320	355	299	156	121	54	25	3
	m	2.179	100	120	121	107	136	143	136	135	137	136	148	161	145	173	145	68	46	17	5	-
	ž	2.282	101	90	122	117	121	142	119	155	139	135	141	162	175	182	154	88	75	37	20	3
Naselja																						
Babac	sv.	4	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-
	m	3	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
	ž	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Donje Raštane	sv.	485	23	26	31	27	35	37	25	35	35	30	36	37	36	23	28	9	7	3	2	-
	m	261	12	13	19	10	21	21	16	17	19	14	23	19	21	11	16	3	6	-	-	-
	ž	224	11	13	12	17	14	16	9	18	16	16	13	18	15	12	12	6	1	3	2	-
Gornje Raštane	sv.	425	20	20	26	30	26	34	24	23	24	25	25	34	36	35	17	9	10	5	2	-
	m	214	10	8	11	16	15	20	11	8	12	11	15	19	17	23	10	4	2	2	-	-
	ž	211	10	12	15	14	11	14	13	15	12	14	10	15	19	12	7	5	8	3	2	-
Sikovo	sv.	365	18	18	25	20	25	26	28	25	17	19	30	31	19	23	18	11	8	2	2	-
	m	182	6	15	9	8	14	15	13	13	8	13	14	13	11	11	10	4	3	1	1	-
	ž	183	12	3	16	12	11	11	15	12	9	6	16	18	8	12	8	7	5	1	1	-
Sveti Filip i Jakov	sv.	1.603	63	79	82	75	77	107	92	123	116	90	98	112	117	134	124	50	39	18	6	1
	m	768	26	45	39	35	41	49	49	65	59	48	45	52	47	65	57	25	13	7	1	-
	ž	835	37	34	43	40	36	58	43	58	57	42	53	60	70	69	67	25	26	11	5	1
Sveti Petar na Moru	sv.	458	30	26	33	20	20	20	23	32	27	24	25	20	31	44	40	23	14	2	3	1
	m	224	17	17	16	10	10	10	11	13	13	13	12	11	12	20	18	12	7	1	1	-
	ž	234	13	9	17	10	10	10	12	19	14	11	13	9	19	24	22	11	7	1	2	1
Turanj	sv.	1.121	47	45	46	52	72	61	63	52	57	83	75	88	81	96	71	54	43	24	10	1
	m	527	29	22	27	28	33	28	36	19	26	37	39	47	37	43	33	20	15	6	2	-
	ž	594	18	23	19	24	39	33	27	33	31	46	36	41	44	53	38	34	28	18	8	1

Izvor: Popis stanovništva 2021. godine

1.1.6. Broj stanovnika kojem je potrebna neka vrsta pomoći pri obavljanju svakodnevnih zadataka

Vrste teškoća koje se razmatraju su teškoće s vidom, teškoće s vidom i teškoće sa sluhom ili govorno-glasovnom komunikacijom, teškoće s vidom i teškoće s pamćenjem, koncentracijom ili u sporazumijevanju s drugima; teškoće s vidom i teškoće s kretanjem, teškoće s vidom i ostale teškoće; teškoće sa sluhom ili govorno-glasovnom komunikacijom; teškoće sa sluhom ili govorno-glasovnom komunikacijom i teškoće s pamćenjem, koncentracijom ili u sporazumijevanju s drugima; teškoće sa sluhom ili govorno-glasovnom komunikacijom i teškoće s kretanjem, teškoće sa sluhom ili govorno-glasovnom komunikacijom i ostale teškoće; teškoće s pamćenjem, koncentracijom ili u sporazumijevanju s drugima, teškoće s pamćenjem, koncentracijom ili u sporazumijevanju s drugima i ostale teškoće; teškoće s pamćenjem, koncentracijom ili u sporazumijevanju s drugima i teškoće s kretanjem; teškoće s kretanjem, teškoće s kretanjem i ostale teškoće te ostale teškoće.

NAPOMENA: Obzirom da potpuni rezultati Popisa stanovništva provedenog 2021. godine, kao ni statistički izvještaji koji iz njega proizlaze, u trenutku izrade ove Procjene nisu objavljeni, za potrebe daljnje analize koriste se službeni podaci Državnog zavoda za statistiku, Popis stanovništva 2011. godine.

U sljedećoj tablici prikazana je brojnost ranjivih skupina prema spolu kao i kategorije ranjivih skupina stanovništva.

Tablica 5. Stanovništvo s teškoćama u obavljanju svakodnevnih aktivnosti prema potrebi za pomoći druge osobe i korištenju pomoći druge osobe, starosti i spolu

Starost																			
Spol	Ukupno	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85 i više
SVETI FILIP I JAKOV																			
Ukupno																			
sv.	975	4	5	7	15	27	28	26	42	55	57	85	126	125	82	96	90	69	36
m	484	2	5	4	6	11	17	17	23	41	33	50	72	75	34	40	31	19	4
ž	491	2	-	3	9	16	11	9	19	14	24	35	54	50	48	56	59	50	3
Osoba treba pomoć druge osobe																			

Procjena rizika od velikih nesreća za Općinu Sveti Filip i Jakov

Starost																			
Spol	Ukupno	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85 i više
sv.	390	3	4	6	5	23	20	16	18	19	10	25	35	22	27	37	48	44	28
m	175	1	4	4	2	9	12	11	10	14	4	12	20	12	12	16	14	15	3
ž	215	2	-	2	3	14	8	5	8	5	6	13	15	10	15	21	34	29	25
Osoba koristi pomoć druge osobe																			
sv.	351	3	4	6	5	23	20	15	18	19	10	21	27	19	23	30	43	41	24
m	154	1	4	4	2	9	12	10	10	14	4	9	14	10	10	12	14	13	2
ž	197	2	-	2	3	14	8	5	8	5	6	12	13	9	13	18	29	28	22

Izvor: Popis stanovništva 2011. godine

1.1.7. Prometna povezanost

1.1.7.1. Cestovni promet

Općinu Sveti Filip i Jakov karakterizira strateški položaj s raskrižjem važnih prometnih pravaca, a glavnu cestovnu mrežu čine sljedeće kategorije prometnica:

Državne ceste:

- DC 8: Brdce (GP Pasjak (granica RH/Slovenija)) - Matulji - Rijeka -Zadar - Split – Pelješac - Dubrovnik – Pločice (GP Karasovići (granica RH/Crna Gora), duljine 9,7 km (dionica ceste koja se nalazi unutar područja Općine)

Županijske ceste:

- ŽC 6042: Debeljak (ŽC6040) - Biograd na Moru - Kakma (DC503) - Vrana (ŽC6064), duljine 5,9 km
- ŽC 6045: Donje Raštane (LC63114/LC63117) - Sveti Petar na Moru (DC8), duljine 3,4 km
- ŽC 6046: Sikovo (LC63116/LC63117) - Sveti Filip i Jakov (DC8/LC63139), duljine 5,3 km

Lokalne ceste:

- LC 63104: Sukošan (ŽC6040) - Donje Raštane (ŽC6045), duljine 1,4 km
- LC 63114: Gorica (ŽC6042) - Donje Raštane (ŽC6045/LC63117), duljine 0,6 km
- LC 63115: Donje Raštane (LC63114) - Gornje Raštane (LC63116), duljine 2,4 km
- LC 63116: Gornje Raštane (ŽC6042) - Sikovo (ŽC6046/LC63117), duljine 3,5 km
- LC 63117: Donje Raštane (ŽC6045/LC63114) - Sikovo (ŽC6046/LC63116), duljine 3,6 km
- LC 63118: Gornje Raštane (nerazvrstana cesta - ŽC6042), duljine 1,6 km
- LC 63138: Turanj (DC8) - Sveti Filip i Jakov (LC63139), duljine 2,7 km
- LC 63139: Sveti Filip i Jakov (DC8) - Biograd na Moru (DC503), duljine 1,4 km
- LC 63180: Sveti Filip i Jakov (ŽC6046) - Pakoštane (ŽC6064), duljine 1,6 km

Osim navedenih razvrstanih javnih prometnica, područjem Općine Sveti Filip i Jakov prolazi određeni broj nerazvrstanih cesta. Nerazvrstane ceste su ceste koje se koriste za promet vozilima, koje svatko može slobodno koristiti na način i pod uvjetima određenih Zakonom o cestama („Narodne novine“ br. 84/11, 22/13, 54/13, 148/13, 92/14, 110/19, 144/21, 114/22, 4/23, 133/23) i drugim propisima, a koje nisu razvrstane kao javne ceste.

1.1.7.2. Pomorski promet

Sukladno Naredbi o razvrstavanju luka otvorenih za javni promet na području Zadarske županije („Narodne novine“ br. 07/21), u Općini Sveti Filip i Jakov nalaze se sljedeće luke:

Luka lokalnog značaja:

- Luka Turanj
- Luka Sv. Filip i Jakov
- Luka Sv. Petar

Na području Općine Sveti Filip i Jakov nalaze planirane su i luke nautičkog turizma manje od 200. vezova:

- Luka Turanj
- Luka Sv. Petar

Na području Općine Sveti Filip i Jakov nalaze se sidrišta (Sv. Filip i Jakov, Sv. Petar, Turanj), a planirane su i sportske luke (LS) kapaciteta manje od 50 vezova.

1.1.7.3. Zračne luke

Najbliža zračna luka Zemunik se nalazi na udaljenosti od cca. 25 km.

1.1.7.4. Željeznički promet

Na području Općine Sveti Filip i Jakov nije razvijen željeznički promet.

1.2. DRUŠTVENO – POLITIČKI POKAZATELJI

1.2.1. Sjedište upravnog tijela Općine Sveti Filip i Jakov

Prema podacima Povjerenika za informiranje, popisa tijela javne vlasti na području Općine Sveti Filip i Jakov kako djeluju:

Tablica 6. Naziv tijela javne vlasti Općine Sveti Filip i Jakov

R.B.	Naziv tijela
1.	Centar za rehabilitaciju Sv. Filip i Jakov
2.	Dječji vrtić Cvit
3.	Općina Sveti Filip i Jakov
4.	Osnovna škola Sv. Filip i Jakov
5.	Turistička zajednica Općine Sveti Filip i Jakov

Izvor: <https://tjv.pristupinfo.hr/?search=Sveti+Filip>, na dan 02. 05. 2024. godine

Sjedište upravnog tijela Općine Sveti Filip i Jakov je na adresi Obala kralja Tomislava 16 23 207 Sveti Filip i Jakov.

1.2.2. Zdravstvene ustanove

Zdravstvena skrb i zaštita se vrši u Domu zdravlja u Biogradu na Moru. U Svetom Filipu i Jakovu djeluje ordinacija opće medicine Ante Grbin, a stomatološka zaštita se obavlja preko privatne stomatološke ordinacije Kristine Eškinje. U Općini Sveti Filip i Jakov djeluje dugi niz godina Centar za rehabilitaciju Sv. Filip i Jakov, koji obavlja djelatnost socijalne skrbi u okviru stalnog, tjednog i povremenog smještaja osoba s umjerenim, težim i teškim intelektualnim te pridruženim teškoćama.

U Općini također djeluje privatni obiteljski dom za starije i nemoćne „Kaštelanac“ u Turnju. Obiteljski dom je osnovan 2007. godine te nudi 24-satnu skrb, medicinsku skrb i njegu uz nadzor liječnika i transport liječniku. Za 20 štićenika brine se osoblje doma koje se sastoji od medicinskih sestara i njegovateljica. Dom nudi usluge skrbi o pokretnim, polupokretnim i nepokretnim osobama, skrb o psihički i neurološki bolesnim osobama, mogućnost dnevnog boravka u ustanovi i usluge pomoći u kući.

Veterinarske ustanove

Na prostoru Općine Sveti Filip i Jakov obavljanje javnih ovlasti iz područja veterinarstva vrše veterinarske službe iz Zadra i Biograda koje provode zakonom propisane mjere vezane uz zaštitu ljudi, životinja i okoliša.

1.2.3. Odgojno – obrazovne ustanove

Na području Općine djeluje Dječji vrtić „Cvit“, čiji je vlasnik i osnivač Općina Sveti Filip i Jakov koja godinama aktivno prati rad ustanove i izdvaja značajna financijska sredstva s ciljem osiguranja što kvalitetnije odgojno-obrazovne nastave i sigurnijeg boravka djece. Dječji vrtić „Cvit“ registriran je i djeluje od 1996. godine te ima tri odgojne skupine u naselju Sv. Filip i Jakov, a od 2003. godine otvorena je podružnica vrtića u mjestu Turanj, DV „Cvitić“ koja trenutno ima dvije odgojne skupine. U sklopu dječjeg vrtića u Svetom Filip i Jakovu ima i dvorana za tjelesne aktivnosti djece. Redovni programi se provode za djecu od navršene treće godine života do polaska u osnovnu školu.

U Općini Sveti Filip i Jakov od 1890. godine djeluje Osnovna škola Sv. Filip i Jakov, matična škola s četiri područne: Turanj, Sikovo, Sv. Petar i Raštane Donje.

Na području Općine Sveti Filip i Jakov nema srednje škole, ali se zbog blizine provodi u gradovima Biograd na Moru, Benkovcu i Zadru.

1.2.4. Broj domaćinstava i broj članova obitelji po domaćinstvu

U Procjeni rizika su prikazani podaci iz Popisa stanovništva 2021. godine, a koji se odnose na broj članova kućanstva. Prosječan broj osoba po kućanstvu Općine Sveti Filip i Jakov je 2,78.

Tablica 7. Privatna kućanstva prema broju članova Općine Sveti Filip i Jakov

	Broj članova kućanstava												Prosječan broj osoba u kućanstvu
	Uk.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11 i više	
Broj kućanstava	1.565.	407	415	250	250	149	60	25	5	2	-	2	2,78
Broj osoba	4.349	407	830	750	1.000	745	360	175	40	18	-	24	-

Izvor: Popis stanovništva 2021. godine

1.2.5. Broj, vrsta (namjena) i starost građevina

Obzirom na nedostatnost podataka o korištenju stanova (nastanjenost, privremena nastanjenost, nekorisćenost) i starosti stanova iz Popisa stanovništva 2021. godine, za opis navedenog poglavlja koristiti će se podaci iz Procjene rizika od velikih nesreća za Općinu Sveti Filip i Jakov iz 2021. godine.

Prema Popisu stanovništva iz 2021. godine na području Općine Sveti Filip i Jakov je izgrađeno 4.902 stanova, od kojih je 1.565 stalno nastanjenih, 1.360 privremeno nastanjenih i 1.046 napuštenih

Tablica 8. Stanovi prema načinu korištenja

Sveti Filip i Jakov	Ukupno	Stanovi za stalno stanovanje			Stanovi koji se koriste povremeno		Stanovi u kojima se samo obavljala djelatnost
		Ukupno	Nastanjeni	Nenastanjeni (prazni)	Za odmor	U vrijeme sezonskih radova u poljoprivredi	
	4.902	2.611	1.565	1.046	1.357	3	931
m ²	393.143	246.458	158.883	87.575	92.024	200	54.461

Izvor: Popis stanovništva 2021. godine

Tablica 9. Nastanjeni stanovi na području Općine Sveti Filip i Jakov po naseljima

Ime naselja	Ukupan broj stanova	Od toga sagrađeni												
		prije 1919	1919-1945	1946-1960	1961-1970	1971-1980	1981-1990	1991-2000	2001-2005	2006 i kasnije	nepoznato	nezavršen stan	broj kućanstava	broj članova kućanstava
Donje Raštane	153	2	2	8	25	31	18	9	10	3	45	-	154	499
Gornje Raštane	133	8	5	15	27	36	20	8	4	1	9	-	136	456
Sikovo	98	1	1	17	18	27	8	11	1	1	13	-	111	374
Sveti Filip i Jakov	545	37	36	30	135	104	92	31	34	7	39	-	547	1.567
Sveti Petar na Moru	154	5	-	3	26	35	35	17	11	4	18	-	155	403
Turanj	411	15	23	36	99	89	55	38	22	21	13	-	412	1.185
UKUPNO	1.494	68	67	109	330	322	228	114	82	37	137	-	1.515	4.484

Izvor: Izvor: Procjena rizika od velikih nesreća za Općinu Sveti Filip i Jakov iz 2021. godine

1.3. EKONOMSKO – POLITIČKI POKAZATELJI

1.3.1. Broj zaposlenih i mjesta zaposlenja

Analizirajući zaposlenost Općine Sveti Filip i Jakov prema područjima djelatnosti može se zaključiti da su najzastupljenije djelatnosti: trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikala te djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane. Detaljna analiza zaposlenog stanovništva prema starosti i području djelatnosti prikazana je u sljedećoj tablici. Prikazan je ukupan broj radno aktivnog stanovništva u dobnoj skupini od 15 do 65 godina i više.

Tablica 10. Zaposleni prema područjima djelatnosti, starosti i spolu u Općini Sveti Filip i Jakov

Područje djelatnosti	Spol	Ukupno	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65 i više
Ukupno	sv.	1.758	50	141	233	193	228	220	200	179	181	100	33
	m	898	20	79	123	106	107	112	97	87	94	52	21
	ž	860	30	62	110	87	121	108	103	92	87	48	12
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	sv.	137	-	6	14	7	13	25	16	19	18	15	4
	m	94	-	4	9	5	7	18	10	13	14	11	3
	ž	43	-	2	5	2	6	7	6	6	4	4	1
Rudarstvo i vađenje	sv.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	m	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	ž	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prerađivačka industrija	sv.	153	1	9	17	22	27	20	20	17	12	6	2
	m	99	1	6	8	15	17	18	13	9	7	4	1
	ž	54	-	3	9	7	10	2	7	8	5	2	1
Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	sv.	6	-	-	2	1	-	1	-	1	1	-	-
	m	6	-	-	2	1	-	1	-	1	1	-	-
	ž	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnost sanacije	sv.	33	1	1	2	-	6	4	5	4	7	3	-
	m	30	1	1	2	-	5	4	3	4	7	3	-
	ž	3	-	-	-	-	1	-	2	-	-	-	-

Procjena rizika od velikih nesreća za Općinu Sveti Filip i Jakov

Područje djelatnosti	Spol	Ukupno	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65 i više
okoliša													
Građevinarstvo	sv.	122	2	13	15	17	16	16	12	10	11	6	4
	m	110	2	12	14	17	14	15	9	9	9	6	3
	ž	12	-	1	1	-	2	1	3	1	2	-	1
Trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikala	sv.	267	10	24	37	31	40	40	30	30	19	5	1
	m	78	-	4	11	11	8	10	9	12	9	4	-
	ž	189	10	20	26	20	32	30	21	18	10	1	1
Prijevoz i skladištenje	sv.	136	5	7	13	16	18	16	18	14	21	5	3
	m	126	5	7	12	16	17	15	15	13	19	4	3
	ž	10	-	-	1	-	1	1	3	1	2	1	-
Djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	sv.	263	21	35	44	18	33	27	20	23	20	14	8
	m	116	8	20	20	8	18	13	6	8	6	4	5
	ž	147	13	15	24	10	15	14	14	15	14	10	3
Informacije i komunikacije	sv.	15	-	3	3	2	2	-	2	2	-	1	-
	m	11	-	2	3	1	-	-	2	2	-	1	-
	ž	4	-	1	-	1	2	-	-	-	-	-	-
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	sv.	20	-	-	-	4	7	3	-	1	2	1	2
	m	8	-	-	-	2	3	1	-	1	-	-	1
	ž	12	-	-	-	2	4	2	-	-	2	1	1
Poslovanje nekretninama	sv.	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
	m	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
	ž	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	sv.	64	-	-	14	13	14	7	7	3	2	2	2
	m	26	-	-	5	6	3	3	5	1	1	1	1
	ž	38	-	-	9	7	11	4	2	2	1	1	1
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	sv.	71	3	5	10	8	3	15	5	12	6	2	2
	m	36	1	3	5	3	3	6	2	5	5	1	2

Procjena rizika od velikih nesreća za Općinu Sveti Filip i Jakov

Područje djelatnosti	Spol	Ukupno	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65 i više
	ž	35	2	2	5	5	-	9	3	7	1	1	-
Javna uprava i obrana, obvezno socijalno osiguranje	sv.	141	1	13	27	10	12	8	20	16	19	13	2
	m	90	1	12	23	8	7	3	10	7	13	5	1
	ž	51	-	1	4	2	5	5	10	9	6	8	1
Obrazovanje	sv.	92	-	1	5	12	9	18	21	9	12	4	1
	m	19	-	-	2	3	2	2	4	-	1	4	1
	ž	73	-	1	3	9	7	16	17	9	11	-	-
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	sv.	160	1	15	18	18	14	13	16	15	30	19	1
	m	20	-	4	4	4	-	-	3	1	2	2	-
	ž	140	1	11	14	14	14	13	13	14	28	17	1
Umjetnost, zabava i rekreacija	sv.	29	1	2	-	8	8	3	6	-	-	1	-
	m	16	-	2	-	4	3	1	5	-	-	1	-
	ž	13	1	-	-	4	5	2	1	-	-	-	-
Ostale uslužne djelatnosti	sv.	45	4	7	12	4	5	4	2	3	1	2	1
	m	11	1	2	3	-	-	2	1	1	-	1	-
	ž	34	3	5	9	4	5	2	1	2	1	1	1
Djelatnosti kućanstava kao poslodavca, djelatnosti kućanstva koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe	sv.	3	-	-	-	1	1	-	-	-	-	1	-
	m	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
	ž	2	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-
Djelatnost izvanteritorijalnih organizacija i tijela	sv.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	m	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	ž	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nepoznato	sv.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	m	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	ž	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Izvor: Popis stanovništva 2021. godine

Procjena rizika od velikih nesreća za Općinu Sveti Filip i Jakov

Tablica 11. Zaposleni prema zanimanju, starosti i spolu u Općini Sveti Filip i Jakov

Zanimanje	Spol	Ukupno	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65 i više
Ukupno	sv.	1.758	50	141	233	193	228	220	200	179	181	100	33
	m	898	20	79	123	106	107	112	97	87	94	52	21
	ž	860	30	62	110	87	121	108	103	92	87	48	12
Zakonodavci, dužnosnici i direktori	sv.	41	-	-	2	3	10	5	3	7	6	5	-
	m	31	-	-	1	2	7	5	2	7	4	3	-
	ž	10	-	-	1	1	3	-	1	-	2	2	-
Znanstvenici, inženjeri i stručnjaci	sv.	163	-	5	32	31	23	21	25	12	7	4	3
	m	54	-	-	14	11	7	3	8	2	3	4	2
	ž	109	-	5	18	20	16	18	17	10	4	-	1
Tehničari i stručni suradnici	sv.	220	4	23	37	31	35	26	16	12	21	15	-
	m	100	1	11	14	17	13	13	10	5	9	7	-
	ž	120	3	12	23	14	22	13	6	7	12	8	-
Administrativni službenici	sv.	184	1	7	24	16	33	18	24	18	20	15	8
	m	64	1	5	6	7	13	6	5	6	10	1	4
	ž	120	-	2	18	9	20	12	19	12	10	14	4
Uslužna i trgovačka zanimanja	sv.	525	36	60	80	57	69	58	46	49	42	17	11
	m	215	10	25	39	27	23	19	16	24	18	8	6
	ž	310	26	35	41	30	46	39	30	25	24	9	5
Poljoprivrednici, šumari, ribari i lovci	sv.	63	-	2	3	1	6	12	8	11	11	6	3
	m	39	-	2	3	1	3	7	5	5	7	4	2
	ž	24	-	-	-	-	3	5	3	6	4	2	1
Zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji	sv.	151	4	14	14	18	23	30	19	11	10	6	2
	m	141	4	14	14	17	21	28	18	9	9	5	2
	ž	10	-	-	-	1	2	2	1	2	1	1	-
Rukovatelji postrojenjima i	sv.	156	1	14	21	18	15	17	23	20	14	8	5
	m	130	1	12	15	16	14	16	18	15	11	7	5

Procjena rizika od velikih nesreća za Općinu Sveti Filip i Jakov

Zanimanje	Spol	Ukupno	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65 i više
strojevima, industrijski proizvođači i sastavljači proizvoda	ž	26	-	2	6	2	1	1	5	5	3	1	-
Jednostavna zanimanja	sv.	224	3	10	14	17	12	32	28	37	47	23	1
	m	96	2	4	11	7	4	14	9	13	20	12	-
	ž	128	1	6	3	10	8	18	19	24	27	11	1
Vojna zanimanja	sv.	31	1	6	6	1	2	1	8	2	3	1	-
	m	28	1	6	6	1	2	1	6	1	3	1	-
	ž	3	-	-	-	-	-	-	2	1	-	-	-
Nepoznato	sv.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	m	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	ž	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Izvor: Popis stanovništva 2021. godine

Tablica 12. Zaposleni prema položaju u zaposlenju, starosti i spolu u Općini Sveti Filip i Jakov

Starost	Spol	Ukupno	Zaposlenici	Samozaposleni			Pomažući članovi obitelji	Ostale zaposlene osobe	Nepoznato
				Svega	Poslodavci	Osobe koje rade za vlastiti račun			
Ukupno	sv.	1.758	1.525	195	80	115	9	29	-
	m	898	751	125	52	73	7	15	-
	ž	860	774	70	28	42	2	14	-
15-19	sv.	50	44	2	-	2	-	4	-
	m	20	18	-	-	-	-	2	-
	ž	30	26	2	-	2	-	2	-

Procjena rizika od velikih nesreća za Općinu Sveti Filip i Jakov

Starost	Spol	Ukupno	Zaposlenici	Samozaposleni			Pomažući članovi obitelji	Ostale zaposlene osobe	Nepoznato
				Svega	Poslodavci	Osobe koje rade za vlastiti račun			
20-24	sv.	141	131	5	2	3	1	4	-
	m	79	72	3	-	3	1	3	-
	ž	62	59	2	2	-	-	1	-
25-29	sv.	233	213	19	7	12	1	-	-
	m	123	112	10	5	5	1	-	-
	ž	110	101	9	2	7	-	-	-
30-34	sv.	193	175	15	7	8	1	3	-
	m	106	96	10	5	5	1	-	-
	ž	87	79	5	2	3	-	3	-
35-39	sv.	228	193	31	16	15	-	4	-
	m	107	81	23	14	9	-	3	-
	ž	121	112	8	2	6	-	1	-
40-44	sv.	220	188	28	13	15	2	2	-
	m	112	92	19	7	12	1	-	-
	ž	108	96	9	6	3	1	2	-
45-49	sv.	200	173	24	5	19	1	2	-
	m	97	80	15	5	10	1	1	-
	ž	103	93	9	-	9	-	1	-
50-54	sv.	179	148	26	11	15	-	5	-
	m	87	68	16	7	9	-	3	-
	ž	92	80	10	4	6	-	2	-
55-59	sv.	181	156	19	9	10	3	3	-
	m	94	78	13	4	9	2	1	-
	ž	87	78	6	5	1	1	2	-

Procjena rizika od velikih nesreća za Općinu Sveti Filip i Jakov

Starost	Spol	Ukupno	Zaposlenici	Samozaposleni			Pomažući članovi obitelji	Ostale zaposlene osobe	Nepoznato
				Svega	Poslodavci	Osobe koje rade za vlastiti račun			
60-64	sv.	100	82	16	8	8	-	2	-
	m	52	40	10	4	6	-	2	-
	ž	48	42	6	4	2	-	-	-
65 i više	sv.	33	22	10	2	8	1	-	-
	m	21	14	6	1	5	1	-	-
	ž	12	8	4	1	3	-	-	-

Izvor: Popis stanovništva 2021. godine

1.3.2. Broj primatelja socijalnih, mirovinskih i sličnih naknada

Tablica 13. Broj primatelja socijalnih, mirovinskih i sličnih naknada prema starosti i spolu u Općini Sveti Filip i Jakov

Sveti Filip i Jakov	Spol	Ukupno	Starosna mirovina	Ostale mirovine	Prihodi od imovine	Socijalne naknade	Ostali prihodi	Povremena potpora drugih	Bez prihoda	Nepoznato
	sv.	4.606	575	461	60	125	75	130	1.727	4
	m	2.264	286	223	34	105	41	72	798	2
	ž	2.342	289	238	26	171	34	58	929	2

Izvor: Procjena rizika od velikih nesreća za Općinu Sveti Filip i Jakov, iz 2021. godine

1.3.3. Proračun Općine Sveti Filip i Jakov

Proračun Općine Sveti Filip i Jakov za 2024. godinu iznosi **24.633.208,46 EURA**.

Proračun je uz Statut Općine, temeljni dokument prema kojem funkcionira i posluje Općina, odnosno općinska uprava. To je financijski dokument u kojem su pregledno i transparentno, prema strogim zakonskim odredbama, prikazani svi prihodi i primici, te svi rashodi i izdaci na računu Općine. Proračun dakle prikazuje sve redovite i planirane aktivnosti općinske uprave za dotičnu godinu, izvore iz kojih će se te aktivnosti financirati i precizne iznose troškova različitih projekata, investicija i aktivnosti.

1.3.4. Gospodarske grane

Općina Sveti Filip i Jakov posjeduje značajan gospodarski potencijal, ponajprije okarakteriziran plodnim poljoprivrednim zemljištem i strateškim položajem. Izvanredni su uvjeti za razvoj poljoprivredno prehrambene proizvodnje, a osobito se izdvaja prostor Vranskog bazena kao jednog od najznačajnijih poljoprivrednih potencijala u regiji.

U zaobalnom dijelu Općine Sveti Filip i Jakov gdje se nalaze naselja Donje i Gornje Raštane i Sikovo, značajan je uzgoj žitarica, krumpira, krmnog bilja i povrća, dok vinogradi i voćnjaci obuhvaćaju oko 20% ukupno korištenog poljoprivrednog zemljišta Općine Sveti Filip i Jakov. Primorski dio Općine Sveti Filip i Jakov karakterizira poljoprivredna proizvodnja mediteranskog tipa s uglavnom razvijenim kulturama masline.

Na području Općine Sveti Filip i Jakov najveći udio na zemljišnim parcelama zauzima staklenička proizvodnja i maslinarstvo. U stakleničkoj proizvodnji najviše se ističu naselja Sveti Filip i Jakov, Turanj te Sikovo, dok u maslinarstvu uz njih, veći udio ima i Turanj. Voćarske kulture specifične su za priobalna naselja, dok su livade, pašnjaci, vinogradi i miješani nasadi karakteristični za plodni dio Ravnih Kotara i zaobalna naselja Gornje i Donje Raštane te Sikovo. Općina Sveti Filip i Jakov više je orijentirana na poljoprivredno prehrambenu proizvodnju, nego na stočarski uzgoj. U Općini Sveti Filip i Jakov stanovništvo najviše uzgaja ovce i koze, što je i karakteristično za primorske općine, a relativno malo brojno stanje razlog je uzgoja za vlastite potrebe.

Turizam

Sektor turizma koji podrazumijeva pružanje smještaja te pripreme i usluživanja hrane, u cijeloj Zadarskoj županiji bilježi kontinuirani rast pokazatelja poslovanja, baziranih na dolascima i noćenjima gostiju i rastu prihoda. Turizam predstavlja najrazvijeniju i najunosniju djelatnost na području Općine Sveti Filip i Jakov. Glavna turistička mjesta su istoimeno naselje Sveti Filip i Jakov, Turanj i Sveti Petar na Moru. Naselje Sveti Filip i Jakov ujedno je gospodarsko i kulturno središte općine te poznata turistička destinacija koja gostima pruža spoj veličanstvene dalmatinske prirode i čistog Jadranskog mora, bogatstvo kulturne baštine i

modernog načina života. Turanj je turističko mjesto koje je šetnicom „Lungo mare“ spojeno sa središtem Sveti Filip i Jakovom. Karakterizira ga četiri kilometra duga obala i slikoviti pogled na mali arhipelag sa 16 otočića i jedini naseljeni otok Babac.

Od svih naselja unutar Općine Sveti Filip i Jakov, najveći broj dolazaka i noćenja ostvaruje upravo naselje Sveti Filip i Jakov. Smještajni kapaciteti u općini uglavnom se baziraju na tradicionalnom privatnom apartmanskome turizmu. Hotelski turizam nešto je slabije razvijen te postoje svega tri hotela: Hotel Villa Donat sa standardom četiri zvjezdice te Hotel Alba i Mare Nostrum sa tri zvjezdice. Također postoje dva apartmanska naselja; Croatia i Margarita Maris te brojni kampovi: Đardin, Filip, Moče, Rio, Livade, Adria, Primorje, Bepo i Filko.

Sukladno podacima Turističke zajednice Općine Sveti Filip i Jakov u nastavku je naveden broj turista u protekle 3. godine iz koje se zaključuje da broj turista raste iz godine u godinu:

- 2021. godina: 47178 dolazaka i 450 832 noćenja
- 2022. godina: 57232 dolazaka i 502 177 noćenja
- 2023*. godina: 48 756 dolazaka i 442 983 noćenja

* Zatvoreni objekti Croatia/Alba i Margarita/Maris

1.3.4. Velike gospodarske tvrtke

Sukladno Zakonu o računovodstvu („Narodne novine“ br. 78/15, 134/15, 120/16, 116/18, 42/20, 47/20, 114/22, 82/23) poduzetnici se razvrstavaju na mikro, male, srednje i velike, ovisno o pokazateljima utvrđenima na zadnji dan poslovne godine koja prethodi poslovnoj godini za koju se sastavljaju financijski izvještaji.

Pokazatelji na temelju kojih se razvrstavaju poduzetnici su:

- Iznos ukupne aktive,
- Iznos prihoda,
- Prosječan broj radnika tijekom poslovne godine.

Veliki poduzetnici su poduzetnici koji prelaze granične pokazatelje u najmanje dva od tri dolje navedena uvjeta:

- Ukupna aktiva 20.000.000,00 eura,
- Prihod 40.000.000,00 eura,
- Prosječan broj radnika tijekom poslovne godine - 250 radnika.

Osim PIK Vinkovaca plus i Ilirije u Općini Sveti Filip i Jakov ne postoje druge velike gospodarske tvrtke

Tablica 14. Velike gospodarske tvrtke na području Općine Sveti Filip i Jakov

Gospodarski subjekt	Adresa	Djelatnost
PIK Vinkovci plus d.d.	Vinkovci, Matije Gupca 130	uzgoj žitarica (osim riže), mahunarki i uljanog sjemenja
Ilirija d.d.	Tina Ujevića 7, Biograd Na Moru	hoteli i sličan smještaj

Izvor: FININFO, svibanj 2024. godine

1.3.6. Objekti kritične infrastrukture

Elektroopskrba

Na čitavom području Općine Sveti Filip i Jakov elektroenergetska mreža je dobro razvijena, a područje se nalazi u sklopu jedinstvenog elektroenergetskog sustava Zadarske županije. Opskrba električnom energijom vrši se iz dva smjera i to 110 kV podmorskim kanalom od TS 35/10 Zadar 4-TS 35/10 Kukljica te 10 kV postojećim dalekovodom položenim duž otoka. Elektroopskrba same Općine Sveti Filip i Jakov provodi se u sklopu elektroenergetskog sustava bivše općine Biograd na Moru. Na području postoji nekoliko važnijih elektroenergetskih objekata, trafostanica i dalekovoda:

- TS 110/kV „Biograd“ 2x20 MVA
- TS 35/10 kV „Biograd“ 2x8 MVA
- TS 110/35 kV „Biograd“-TS 35/10 kV „Bilice“
- TS 110/35 kV „Biograd“-TS 110/35 kV „Zadar“
- 110/35 kV „Biograd“ – TS 35/10 kV „Benokvac“
- TS 110/35 kV „Biograd“ – TS 110/35 kV „Zadar“

Napajanje naselja Općine Sveti Filip i Jakov danas se vrši zračnim putem preko 10 kV dalekovoda od TS 110/35/10 kV „Biograd“ – naselja Sveti Petar. Dužina navedenog dalekovoda iznosi 8,5 kilometara, a izravno napajanje naselja ostvaruje se putem TS „Filipjakov 1,2 i 3“ i TS „Rasadnik“ i TS „Dječji dom“ za naselje Sveti Filip i Jakov. Sa navedenog dalekovoda strujom se opskrbljuju i naselja Turanj, preko TS „Turanj 1,2 i 3“ te Sveti Petar preko TS „Sv. Petar 1,2,3 i 4“.

Telekomunikacijski i poštanski sustav

Sustav telekomunikacijske infrastrukture u Općini Sveti Filip i Jakov na zadovoljavajućoj je razini s vrlo dobrom mrežnom pokrivenošću. U općini se nalaze četiri telefonske centrale. Ponekad se za vrijeme ljetnih mjeseci i turističke sezone javljaju problemi u kvaliteti signala prilikom pružanja telekomunikacijskih usluga, ali uglavnom na otocima, što je posljedica preopterećenosti telekomunikacijske infrastrukture. U Općini Sveti Filip i Jakov se nalazi i poštanski ured koji je smješten u istoimenom naselju.

Hidrotehnički sustavi

Vodoopskrba

Sukladno Prostornom planu Općine Sveti Filip i Jakov (2020. godina) vodna građevina za korištenje voda od važnosti za državu je magistralni vodoopskrbni cjevovod Šibenik - Zadar - (postojeći), a vodne građevine od značaja za županiju su zaštitne, regulacijske i melioracijske građevine (sustavi za navodnjavanje (postojeći i planirani) te manji melioracijski sustavi (postojeći i planirani)), kao i građevine za korištenje voda (vodoopskrbni sustavi – lokalni (postojeći, planirani i potencijalni)).

Na području Općine Sveti Filip i Jakov, sustavom vodoopskrbe i odvodnje upravlja poduzeće Komunalac d.o.o.

Odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda

Sukladno Prostornom planu Općine Sveti Filip i Jakov (2024. godina) odvodnja otpadnih voda priobalnih naselja Općine odvijat će se u sklopu rješenja odvodnje pod nazivom "Razvoj sustava vodoopskrbe, odvodnje i pročišćavanja aglomeracija Biograd na Moru-Pašman-Tkon" kojim će se definirati način zbrinjavanja fekalnih i otpadnih voda navedenog područja. Prema ranije usvojenoj koncepciji kanalizacijskog sustava, odvodnja otpadnih i fekalnih voda predviđena je zajedničkim sustavom, zajedničkim uređajem za pročišćavanje i zajedničkim podmorskim ispustom. Uređaj za pročišćavanje otpadnih voda je smješten na području grada Biograda, lokacija Kumenat, s planiranim kapacitetom od 52.000 ES s II stupnjem pročišćavanja. Pročišćene vode će se ispuštati putem podmorskog ispusta koji se sastoji od kopnene dionice duljine 563,8 m i morske dionice duljine cca. 3.000 m, profila DN 581 mm (unutarnji), s difuzorom na kraju ispusta duljine 145 m. Otpadne vode će se prikupljati sjeverno obalnim kolektorom, koji prolazi područjem općine Sv. Filip i Jakov. Otpadne vode će se putem crpnih postaja smještenim u naseljima Sveti Petar na Moru, Turanj i Sveti Filip i Jakov, te tlačnim i gravitacijskim cjevovodima, odvesti do uređaja za pročišćavanje otpadnih voda u Biogradu.

Do realizacije sustava javne odvodnje sa uređajem za pročišćavanje moguća je realizacija pojedinačnih objekata sa prihvatom otpadnih voda u vodonepropusne sabirne jame koju je potrebno smjestiti u neposrednoj blizini zgrade i odvozom putem ovlaštenog pravnog subjekta ili izgradnjom vlastitih uređaja za pročišćavanje otpadnih voda prije upuštanja istih u teren putem upojnih bunara odgovarajućeg kapaciteta na samoj čestici, a sve ovisno o uvjetima na terenu uz suglasnost i prema uvjetima Hrvatskih voda.

U izdvojenim građevinskim područjima izvan naselja ugostiteljsko-turističke i sportske namjene unutar prostora ograničenja ZOP-a, u kojima se osnovna namjena (smještaj, sport) ostvaruje u izgrađenim strukturama, odvodnja otpadnih voda mora biti riješena zatvorenim kanalizacijskim sustavom s pročišćavanjem. Ukoliko se odvodnja sanitarnih i otpadnih voda riješi spajanjem na biopročistač/uređaj za biološko pročišćavanje otpadnih voda, isti mora biti

udaljen od postojećeg i planiranog vodoopskrbnog cjevovoda najmanje 5,0 m. Za naselja zaobalja i za otočno naselje na Babcu treba razmotriti mogućnosti korištenja otpadnih voda, prethodno obrađenih na klasičan način ili preko gotovih tipskih uređaja za biološko pročišćavanje, u poljoprivredne svrhe, za navodnjavanje pojedinih mediteranskih poljoprivrednih kultura.

Gospodarenje otpadom

Na području Općine Sveti Filip i Jakov, prikupljanje, odvoz i zbrinjavanje komunalnog otpada obavlja Čistoća d.o.o. iz Zadra, na temelju Ugovora o obavljanju javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada na području Općine Sveti Filip i Jakov, zaključenog 12. travnja 2018. godine. Obuhvaćenost sakupljanja i odvoza komunalnog otpada na području Općine Sv. Filip i Jakov je 100%.

Na području Općine Sv. Filip i Jakov ne postoje odlagališta otpada. Sakupljeni otpad iz posuda i spremnika odvozi se na odlagalište Baštijunski Brig koje se nalazi na području Grada Biograda na Moru kojim upravlja tvrtka Bošana d.o.o.

Na području Općine Sveti Filip i Jakov postoji reciklažno dvorište. Reciklažno dvorište je nadzirani ograđeni prostor namijenjen odvojenom prikupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada gdje korisnici komunalne usluge mogu besplatno odložiti otpad.

Postoje divlja odlagališta otpada na području Općine Sveti Filip i Jakov.

Sustavi gospodarenja otpadom koji su uspostavljeni u Općini Sveti Filip i Jakov¹

a) Miješani komunalni otpad iz kućanstva

Ova vrsta otpada prikuplja se prema unaprijed definiranom rasporedu odvoza otpada – mjesta Sveti Filip i Jakov, Turanj i Sveti Petar u zimskom periodu dva puta tjedno, a u ljetnom periodu tri puta tjedno, mjesta Sikovo, Raštane Gornje i Raštane Donje u zimskom periodu jednom tjednom, a u ljetnom periodu dva puta tjedno.

Miješani komunalni otpad sakuplja se posudama zapremine 120L, 240L i spremnicima (kontejnerima) 1.100 L, a koji su konstruirani na način da onemogućuje rasipanje otpada te širenje prašine i neugodnih mirisa. Svako domaćinstvo posjeduje posudu od 120 L/240L, a gospodarski subjekti posudu (ili više posuda) od 240L ili spremnik od 1.100 L. Na području Općine Sveti Filip i Jakov (naselja Sv. Filip i Jakov, Turanj, Sv. Petar, Raštane Donje i Gornje, Tićevo, Veterinci i Sikovo) raspoređeno je ukupno 2.671 posuda u vlasništvu domaćinstava.

¹ Izvor: „Službeni glasnik Općine Sveti Filip i Jakov“ br.03/2022

b) Lokacije onečišćene otpadom – divlja odlagališta otpada²

Na području Općine evidentirana su četiri divlja odlagališta otpada na sljedećim lokacijama:

- Sv. Filip i Jakov k.o. Filipjakov, k.č. 2940, 2931, 2932, 2933, 2939
- Turanj k.o. Turanj, k.č. 1994/1
- Sikovo k.o. Turanj, k.č. 3190
- Sv. Petar k.o. Turanj, k.č. 215/1

1.4. PRIRODNO – KULTURNI POKAZATELJI**1.4.1. Zaštićena područja**

Ekološka mreža propisana je Zakonom o zaštiti prirode („Narodne novine“ br. 80/13, 15/18, 14/19, 127/19), a obuhvaća ekološki važna područja od međunarodne i nacionalne važnosti. Ekološka mreža je sustav najvrjednijih područja za ugrožene vrste, staništa, ekološke sustave i krajobraze, koja su dostatno bliska i međusobno povezana koridorima, čime je omogućena međusobna komunikacija i razmjena vrsta.

Unutar Općine Sveti Filip i Jakov nalaze se područja Natura 2000 prikazana u sljedećoj tablici.

Tablica 15. Područja Natura 2000 u Općini Sveti Filip i Jakov

Područja NATURA 2000 u Općini Sveti Filip i Jakov	
Područje očuvanja za ptice (POP)	Šifra područja
Ravni kotari	HR1000024
Područje očuvanja za značajnog za vrste i stanišne tipove (POVS)	Šifra područja
Ravni kotari	HR2001361

Izvor: Uredba o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže („Narodne novine“ br. 80/19, 119/23)

1.4.2. Kulturno – povijesna baština

Zaštita kulturno-povijesnih vrijednosti propisana je važećim Zakonom o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara („Narodne novine“ br. 69/99, 151/03, 157/03, 100/04, 87/09,88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14, 98/15, 44/17, 90/18, 32/20, 62/20, 117/21, 114/22) i pod nadzorom je Konzervatorskog odjela. Za područje Općine Sv. Filip i Jakov nadležan je Konzervatorski odjel u Zadru (KZD).

Sukladno podacima Registra kulturnih dobara RH na području Općine Sveti Filip i Jakov registrirana su sljedeća kulturna dobra:

² Plan gospodarenja otpadom općine sv. Filip i Jakov za razdoblje od 2017. – 2022. godine

Tablica 16. Kulturna dobra na području Općine Sveti Filip i Jakov

R.B.	Reg. broj	Naziv kulturnog dobra	Adresa	Vrsta	Pravni status
1.	Z-44	Ostaci antičke rustične vile s pristaništem	Sveti Filip i Jakov	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
2.	Z-16	Ostaci antičke arhitekture	Turanj	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
3.	Z-76	Ostaci antičkog pristaništa	Turanj	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
4.	Z-3396	Dvorine-ostaci Rogovskoga dvora	Sveti Filip i Jakov	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
5.	Z-4096	Arheološko nalazište Gradina	Turanj	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
6.	P-6005	Arheološko nalazište Kapitul-Žankovac	Turanj	Arheologija	Preventivno zaštićeno dobro
7.	Z-2964	Kulturno povijesna cjelina mjesta naselja Sv. Filipa i Jakova	Sveti Filip i Jakov	Kulturnopovijesna cjelina	Zaštićeno kulturno dobro
8.	Z-4009	Kulturno povijesna cjelina mjesta Turanj	Turanj	Kulturnopovijesna cjelina	Zaštićeno kulturno dobro
9.	Z-4097	Zaseok Mandići i kula Fortica na otoku Babcu	Babac	Kulturnopovijesna cjelina	Zaštićeno kulturno dobro
10.	Z-3207	Stara župna crkva sv. Mihovila	Sveti Filip i Jakov	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
11.	Z-2628	Crkva sv. Andrije	Babac	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
12.	Z-2806	Crkva Uznesenja Blažene Djevice Marije na groblju	Turanj	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
13.	Z-3018	Kula	Turanj	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
14.	Z-1228	Crkva sv. Roka (sv. Mihovil)	Sveti Filip i Jakov	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro

Izvor: <https://registar.kulturnadobra.hr/#/>, na dan 06.05.2024. godine

1.5. POVIJESNI POKAZATELJI

1.5.1. Prijašnji događaji i štete uslijed prirodnih nepogoda

Prijašnji događaji na području Općine Sveti Filip i Jakov zajedno s materijalnom štetom koja je nastala u posljednjih 10 godina prikazani su u slijedećoj tablici:

Tablica 17. Prirodne nepogode na području Općine Sveti Filip i Jakov

Prirodne nepogode		Uništene kulture/građevine	Štete uslijed prirodnih nepogoda
Godina	Uzrok		
rujan 2017.	poplava	- građevine (123.188,80 eura) - oprema (4.342,69 eura) - zemljišta (127,41 eura) - stočarstvo (350,70 eura)	397.008,16 eura
kolovoz 2017	požari	- građevine (8.839,34 eura) - oprema (3.438,58 eura) - dugogodišnji nasadi (3.743,45 eura) - šume (40.012,87 eura) - obrtna sredstva (154.063,31 eura)	3.196.667,72 eura
lipanj/srpanj 2015	suše	- zemljišta i dugogodišnji nasadi	89.251,44 eura

Izvor: Procjena rizika od velikih nesreća – Općina Sveti Filip i Jakov, 2021.

1.5.2. Uvedene mjere nakon događaja koji su uzrokovali štetu

Nakon događaja koji su uzrokovali štetu uslijedila je prijava Županijskom povjerenstvu za procjenu šteta od elementarnih nepogoda koje je Predmet dalje prosljedilo u Državno povjerenstvo.

1.6. POKAZATELJI OPERATIVNIH SPOSOBNOSTI

Operativne snage sustava civilne zaštite su svi prikladni i raspoloživi resursi operativnih snaga koji su namijenjeni provođenju mjera civilne zaštite. Operativne snage vatrogastva, Hrvatske gorske službe spašavanja i Hrvatskog Crvenog križa su temeljne operativne snage u sustavu civilne zaštite koje posjeduju spremnost na žurno i kvalitetno operativno djelovanje u provođenju mjera i aktivnosti sustava civilne zaštite.

1.6.1. Popis operativnih snaga

Mjere i aktivnosti u sustavu civilne zaštite provode sljedeće operativne snage sustava civilne zaštite:

- a) stožer civilne zaštite,
- b) operativne snage vatrogastva,
- c) operativne snage Hrvatskog Crvenog križa,
- d) operativne snage Hrvatske gorske službe spašavanja,
- e) udruge,
- f) postrojbe i povjerenici civilne zaštite,
- g) koordinatori na lokaciji,
- h) pravne osobe u sustavu civilne zaštite.

Prema Zakonu o sustavu civilne zaštite („Narodne novine“ br. 82/15, 118/18, 31/20, 20/21, 114/22) jedinice lokalne samouprave i operativne snage sustava civilne zaštite dužne su voditi i ažurirati bazu podataka o pripadnicima, sposobnostima i resursima svojih operativnih snaga te navedene podatke jednom godišnje, najkasnije do ožujka sljedeće godine te iste podatke dostaviti Ravnateljstvu civilne zaštite – Područnom uredu civilne zaštite Split, Službi civilne zaštite Zadar.

a) Stožer civilne zaštite

Stožer civilne zaštite Općine Sveti Filip i Jakov (u daljnjem tekstu: Stožer CZ) je stručno, operativno i koordinativno tijelo za upravljanje i usklađivanje aktivnosti operativnih snaga i ukupnih ljudskih i materijalnih resursa zajednice u slučaju neposredne prijetnje, katastrofe i velike nesreće s ciljem sprječavanja, ublažavanja i otklanjanja posljedica katastrofe i velike nesreće.

Općinski načelnik donio je Odluku o osnivanju Stožera civilne zaštite Općine Sveti Filip i Jakov u sastavu od 15 članova (Analiza stanja sustava civilne zaštite na području Općine Sveti Filip i Jakov u 2023. godini)

Stožer CZ Općine sastoji se od načelnika Stožera, zamjenika načelnika Stožera i članova Stožera CZ. Mobilizaciju Stožera nalaže Načelnik stožera, a u njegovoj odsutnosti ili nemogućnosti mobilizaciju Stožera nalaže Općinski načelnik ili osoba koju on ovlasti.

Stožer civilne zaštite obavlja zadaće koje se odnose na prikupljanje i obradu informacija ranog upozoravanja o mogućnosti nastanka velike nesreće i katastrofe, za svaku veliku nesreću i katastrofu pripremaju detaljne i specifične radne operativne postupke od značaja za koordiniranje djelovanja operativnih snaga sustava civilne zaštite, upravljaju reagiranjem sustava civilne zaštite, obavljaju poslove informiranja javnosti i predlažu donošenje odluke o prestanku provođenja mjera i aktivnosti sustava civilne zaštite u velikoj nesreći i katastrofi.

Privremeni zamjenik Općinskog načelnika je donio Shemu mobilizacije Stožera civilne zaštite Općine Sveti Filip i Jakov (KLASA:240-01/24-01/08, URBROJ:2198/19-03-04/01-24-1, od 15.travnja 2024. godine).

b) operativne snage vatrogastva

Operativne snage vatrogastva su vatrogasne postrojbe (javne i dobrovoljne) i druge operativne snage određene Zakonom o vatrogastvu („Narodne novine“ br. 125/19, 114/22, 155/23). Operativne snage vatrogastva temeljna su operativna snaga sustava civilne zaštite u katastrofama i velikim nesrećama.

Na području Općine Sveti Filip i Jakov djeluje DVD Sv.Filip i Jakov

U sljedećoj tablici nalazi se popis vozila i opreme te ljudstva DVD-a Sveti Filip i Jakov.

Tablica 18. Pregled vatrogasnih postrojbi Općine Sveti Filip i Jakov

Vatrogasne postrojbe	Operativni vatrogasci	Vozila i oprema
<p>DVD Sv.Filip i Jakov</p>	<p>-34 -Tri (3) zaposlena profesionalna vatrogasca</p>	<p>1 zapovijedno vozilo 1 kombi vozilo za prijevoz vatrogasaca 1 navalno vozilo 3 autocisterne 1 tehničko vozilo</p> <p>Oprema: Osobna zaštita odjeća za sve operativne članove, Izolacijski aparati za dišne organe, Električne potopne pumpe, Prijenosni motorni agregati za crpljenje vode, Agregat za crpljenje na prikolici (2200 l/min), Agregat za struju 7,5 kW, Set Weber akumulatorskih hidrauličnih alata za prometne nesreće s pripadajućom opremom, Pjenilo te međumješalice i mlaznice za srednje tešku i tešku pjenu, Motorne pile, Uređaj za obijanje brava, Termokamera, Visokotlačni zračni jastuci, Nosila, Tirfor-uređja za izvlačenje sa pripadajućim sajlama, Vatrogasne cijevi i vatrogasna armatura.</p>

Izvor: Analiza stanja sustava civilne zaštite na području Općine Sveti Filip i Jakov u 2023. godini

c) operativne snage Hrvatskog Crvenog križa

Na području Općine Sveti Filip i Jakov djeluje Gradsko društvo Crvenog križa (GDCK) Biograd na moru:

Tablica 19. Opremljenost Gradskog društva Crveni križ Biograd na moru (ljudski i materijalni resursi)

Hrvatski Crveni križ	Ljudski kapaciteti	Vozila i oprema
GDCK BIOGRAD NA MORU	-507 članova -1 počasni član	<p>Vozila:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Renault Kangoo (vozilo za prijevoz hum. pomoći) -Renault Traffic (vozilo za prijevoz korisnika projekta) -VW T-cross (redovne i vanredne aktivnosti Društva) -Renault Clio (vozilo za prijevoz korisnika projekta) <p>Oprema:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ruksak Službe traženja - 160 pokrivača, - 210 ručnika - 6 torba za prvu pomoć, - 20 setova prve pomoći, - 2 radio uređaja, - 29 podloga za spavanje, - 2 seta sklopivih klupa i stolova, - 1 megafon - 27 vizira - 22 terenska kreveta - 9 ručnih lampi - 16 Covid odijela - 3460 zaštitnih maski - 19 termometara - 4 zaštitne kacige - 1 isušivač prostora - 1 kompresor - 1 plinsko kuhalo + 3 boce plina - 6 led reflektora - vježbenički AVD uređaj - odore za članove Interventnog tima

Izvor: Opisni izvještaj o radu GDCK Biograd na moru za 2023. godinu

d) operativne snage Hrvatske gorske službe spašavanja

Hrvatska gorska služba spašavanja (HGSS) je dobrovoljna i neprofitna humanitarna služba javnog karaktera. Specijalizirana je za spašavanje u planinama, stijenama, speleološkim objektima i drugim nepristupačnim mjestima kada pri spašavanju treba primijeniti posebno stručno znanje i upotrijebiti opremu za spašavanje. Operativne snage Hrvatske gorske službe spašavanja temeljna su operativna snaga sustava civilne zaštite u katastrofama i velikim nesrećama uz vatrogasne postrojbe i Crveni križ.

HGSS - Stanica Zadar osnovana je 9. listopada 1979. godine.

HGSS - Stanica Zadar nema vlastiti objekt. Nalazi se u prostorijama u vlasništvu Grada Zadra. Podrumske prostorije od 125 m² nalaze se na adresi A. Hebranga 11a, Zadar.

Grad Zadar s HGSS - Stanicom Zadar ima sporazum o sufinanciranju djelatnosti HGSS. Služba je jedinstvenog organizacijskog karaktera što znači da u svakom trenutku može mobilizirati svaka Stanica HGSS sa svim raspoloživim resursima.

Ljudski resursi³

HGSS-Stanica Zadar trenutno ima 43 člana: 28 gorskih spašavatelja, 1 instruktor HGSS-a, 12 pripravnika i 2 suradnika. U navedenom sastavu su: 1 medicinska sestra, 3 osobe osposobljene za digitalnu kartografiju, jedan speleološki ronilac, tri profesionalna ronioca, dva potražna tima sa psom od čega jedan u obuci za traženje u ruševinama, 1 član završilo je tečaj rukovanja eksplozivnim tvarima, jedan član osposobljen za upravljanje bespilotnim sustavom sa važećom licencom, 1 član ima položenu RESCUE 3 licencu (spašavanje na brzim vodama) i tečaj upravljanja brodicama za spašavanje na brzim vodama, 3 člana su letači spašavatelji na helikopteru od čega 1 ima položen HUET tečaj (izlazak iz potopljenog helikoptera), još 8 članova su letači pripravnici. O održavanju hladnog pogona brine se jedan zaposlenik. Na čelu Stanice je pročelnik.

Vozila⁴

HGSS-Stanica Zadar posjeduje četiri terenska vozila, kombi vozilo za prijevoz 9 ljudi, zapovjedno vozilo, teretno vozilo i osobno vozilo. Također, posjeduje dva ATV vozila sa pripadajućim prikolicama.

Oprema HGSS-Stanice Zadar nalazi se u sljedećoj tablici.

Tablica 20. Popis opreme HGSS – Stanice Zadar

R.B.	Naziv	Količina	Napomena
1.	Ptezl Nest	1	torbica s opremom
2.	UT2000	2	HGSS, torbica s opremom x2
3.	Mariner	2	1 HGSS
4.	Akja 2000	1	HGSS
5.	Petzl Bermude (pelena)	5	
Tehničke spravice			
1.	Ptezl Protraxion	6	gorski spašavatelji
2.	Petzl Croll L	4	spašavatelji
3.	Petzl Ascension	6	spašavatelji
4.	Petzl Stop descender	5	spašavatelji
5.	Petzl T bloc	7	gorski spašavatelji
6.	Petzl Rig	20	gorski spašavatelji
7.	Camp GO pločica	5	gorski spašavatelji

³ Izvor: Operativni plan HGSS Zadar, 2023.-2024., studeni 2023. godine

⁴ Izvor: Operativni plan HGSS Zadar, 2023.-2024., studeni 2023. godine

8.	Petzl Fixe koloture	5	spašavatelji
Karabineri			
1.	Petzl OK s-l	12	spašavatelji
2.	Petzl AMD s-l	12	spašavatelji
3.	Petzl OK t-l	8	gorski spašavatelji
4.	Petzl AMD t-l	6	gorski spašavatelji
5.	Camp "delta"	3	
6.	Petzl Vertigo	6	gorski spašavatelji
7.	Petzl Oxan s-l	2	helikopter
8.	Petzl Oxan t-l	7	helikopter
9.	Petzl Vulcan t-l	5	helikopter
Pupčane i gurtne			
1.	Skylotec Vario loop	7	helikopter (crveni)
2.	Skylotec Vario loop	8	helikopter (žuti)
3.	Petzl Progress	3	gorski spašavatelji
4.	Petzl Jane	4	
5.	Petzl Axis	1	
Pojasevi			
1.	Petzl Falcon Mountain	3	gorski spašavatelji
2.	AV prsni	4	gorski spašavatelji
3.	Helikopterski prsni	4	helikopter
Kacige			
1.	Petzl Meteor	1	gorski spašavatelji
2.	Petzl Alveo vent	2	gorski spašavatelji
Čeone			
1.	Petzl Actik	3	spašavatelji
2.	Petzl Actik core	1	gorski spašavatelji
Ostalo			
1.	Škare za konop	1	helikopter
Karabineri			
1.	Petzl OK s-l	16	
2.	Petzl AMD s-l	7	
3.	Petzl OK t-l	17	
4.	Petzl William	6	
5.	Petzl Attache	5	
6.	Maillon	7	asimetrični
7.	"kruškoliki"	4	
8.	Petzl Djinn kompleti	30	
Tehničke spravice			
1.	Ptezl Protraxion	1	
2.	Petzl Croll	2	
3.	Petzl Stop descender	3	
4.	Petzl ID	1	
5.	Vitlo	1	
6.	Petzl Micro traxion	1	

Procjena rizika od velikih nesreća za Općinu Sveti Filip i Jakov

7.	Petzl Shunt	2	
8.	Petzl Swivel	3	
9.	Ptezl Rescue kolotura	9	
10.	Petzl Fixw kolotura	4	
11.	Petzl Tandem kolotura	2	
12.	Stubai koloture	8	plastične narančaste
13.	Camp dvostruka kolotura	2	
14.	velika kolotura za žičaru	1	
15.	radna kuka	1	
16.	"Osmica"	9	
17.	Skyhook	6	
18.	Petzl Paw M	3	plava
19.	Petzl Paw S	1	crvena
20.	Inox ploča	2	helikopter
21.	Čokovi Salewa set	1	
22.	Čokovi Black Diamond set	2	
23.	Čokovi	19	raznovrsni
24.	Hex	1	
25.	Kladivo	8	alpinističko
26.	Klinovi	19	stari, rabljeni
27.	Klinovi	40	"kosi"
28.	Klinovi	20	"ravni"
Pločice, fiksevi i spitovi			
1.	"S" pločice	15	alu
2.	"S" pločice	51	alu, vijak za spit
3.	"L" pločice	5	alu
4.	"L" pločice	16	inox, 8mm
5.	"L" pločice	60	inox, 10mm
6.	Ring	16	
7.	Spit	80	
8.	Kajlice	66	
9.	Fiks	40	10mm
10.	Fiks	57	8mm
Svjetiljke			
1.	LED Lenser MT18	2	
2.	LED Lenser (velika)	1	
3.	Klarus	1	
Ostalo			
1.	Bužiri	6	
2.	Tyromont kornjače	6	
3.	Sverdlo	3	10mm
4.	Ključ 13/17	5	
5.	Sidrišne zamke	2	narančaste
6.	"puška" za konop	1	2 "kugle"
7.	Stihl motorna pila	1	

Pojasevi			
1.	MTDE Picos (donji)	6	
2.	MTDE Picos (prsni)	6	
3.	Alpin (donji)	6	
Ostalo			
1.	Scurion	7	3 punjača
2.	Petzl Duo	1	
3.	Petzl postavljачke torbice	4	
4.	Petzl transportne	5	
5.	Petzl Pantin (stari)	3	
6.	Petzl Pantin (novi)	4	
7.	bivak	1	
8.	Kladivo		
9.	Spiter		
10.	Delta Raumer	3	čelik
11.	Delta Camp	4	čelik
12.	Delta Petzl t-l	4	alu
13.	Cordura	16	
14.	Petzl kombinezon	7	žuti, cerada
15.	Petzl Stef	1	
16.	Austriaalpin karabiner	18	čelik
17.	Petzl Oxan karabiner	5	čelik
18.	Petzl Swivel	1	
19.	"Kruškoliki" karabiner	1	
20.	Sidrišna zamka	1	
21.	Gurtna	5	
22.	Petzl Paw L	1	
23.	Inox ploča	1	
24.	Transportna	1	žuta
Stijenski komplet			
1.	Petzl Maestro	2	
2.	Petzl Rescucender	1	
3.	Petzl Jag system	1	1 m
4.	Petzl Rollclip karabiner	1	
5.	Petzl Jag kolotura	1	
6.	Petzl OK s-l karabiner	9	
7.	Petzl AMD t-l karabiner	4	
8.	Gurtna	1	150 cm
9.	Sidrišna zamka	2	
10.	Statičko užje	1	100 m
11.	Transportna		Bucket
Skije i vezovi			
1.	Skije (razne)	12	stare, popraviti kože
2.	Skije Elan Ibex 84	5	
3.	Skije Elan Ibex 94	5	

4.	Vezovi Diamir Eagle 12	1	nisu montirani na skije
Zimska oprema			
1.	Snježni klinov	23	
2.	Ledni klinovi (šraube)	9	
3.	Snježno svrdlo	1	ručno
4.	Lavinske lopate	9	alu i pvc
5.	Cepini	14	
6.	Bajle	5	parovi
7.	Cassin Gyro	4	pupčane za bajle
8.	Lavinska sonda	10	
9.	Ortovox LPP	2	
10.	Camp dereze	6	stare, automatske
11.	Petzl dereze	6	nove, polu/automatske
Ronilačka oprema			
1.	Mares regulator	2	komplet
2.	Mares ronilački kompjuter	2	
3.	Mares sat	2	
4.	Mares BCD	2	
5.	Mares torba	2	
6.	Neoprenska odijela	14	
7.	Neoprenske čarape	1	parovi
8.	Neoprenske čizmice	4	parovi
9.	Neoprenska kapuljača	4	
10.	Neoprenske rukavice	2	parovi
11.	Pojas za olova	3	
12.	Bova	1	
13.	Pločica za pisanje	1	
14.	Apeks WTX40 wing (komplet)	1	komisijsko
15.	Apeks XTX 50 1. stupanj	2	komisijsko
16.	Apeks XTX 50 2. stupanj	1	komisijsko
17.	Apeks XTX 200 2. stupanj	1	komisijsko
18.	Apeks TX 50 2. stupanj	1	komisijsko
19.	Apeks Status 1. stupanj	1	komisijsko
20.	DTD reel	2	komisijsko (bez linije)
21.	VR3 ronilački kompjuter	4	komisijsko
22.	Ronilačka lampa (back up)	1	komisijsko (bez punjača)
23.	X-Deep Tec 2.0 BCD	1	sidemount, kod D. Tarasa
24.	Ronilačka boca 15 lit	2	
Brze vode			
1.	Online suho odijelo	5	
2.	Prsluk	7	
3.	Neoprenske "ribičke" hlače		
4.			M. Dukić, J. Mijić, A.

	Osobni kompleti za SRT	5	Ivković, I. Mijailović, P. Igljić
Osobni komplet za SRT (jedan set)			
1.	Online suho odijelo	1	
2.	Online pododijelo	1	
3.	Palm prsluk	1	
4.	Palm gojzerice	1	
5.	Gurtna	1	
6.	Hiko kaciga	1	
7.	Hiko neoprenska kapa	1	
8.	Hiko rukavice	1	
9.	Kolotura	1	
10.	Nož (sklopivi)	1	
11.	Cowtail	1	
Neoprenska odijela			
1.	Mares Thermic hlače	5	7mm, 5mm
2.	Mares Thermic jakna	4	7mm, 5mm
3.	Pegaso odijelo	5	
4.	Pegaso kratko odijelo	5	
5.	Neoprenske ribarske hlače	2	
Dinamička užad			
1.	Petzl Contact 70 m	3	jedno 2018, dva 2020
2.	Dinamik za kidanje	3	žuti i plavi
Statička užad			
1.	Petzl Parallel 100 m	2	2020.
2.	Petzl Parallel 200 m	2	2020.
3.	Statik 100 m	2	2017., jedan u Bucketu
Ruksaci i transportne			
1.	Haglofs Roc Rescue	11	
2.	Transportne torbe	10	razne veličine
3.	Torbe za konope	5	penjačke
Kamping oprema			
1.	Poljski krevet	8	
2.	Šator	1	ekspedicijski
3.	Šator	2	bazni (pregledat)
4.	Campingaz kuhalo	2	plinske kartuše
5.	Primus kuhalo	1	benzinsko
6.	Primus boce za gorivo	2	
7.	Primus gorivo	1	boca
8.	Coleman gorivo	1	boca
9.	Set za kuhanje	1	
10.	Kuhalo MSR	1	
Medicinska oprema			
1.	Vrsta	Zadar	Starigrad
2.	Vakuum madrac	1	

3.	Vakuum madrac za helikoptersko spašavanje	1	
4.	AED prijenosni uređaj za defibrilaciju "ZOLL"	1	
5.	AED prijenosni uređaj za defibrilaciju "Schiller"	1	
6.	Liječnički ruksak s opremom	1	
7.	Medicinski ruksak s opremom	2	1
8.	Kisik komplet 2l	4	1
9.	kisik boca 2l rezervna	2	
10.	Kisik komplet 3l	1	
11.	Set za imobilizaciju "Blue splint"	2	1
12.	Imobilizacijsko sredstvo " KED"	1	
13.	Duga daska sa bočnim fiksatorima i remenjem	1	
14.	Duge udlage " Kramer"	10	
15.	Deka za utopljavanje Ready heat	3	1
16.	Prsluk za utopljavanje Ready heat	1	
17.	Vreće za mrtve	2	
18.	Kaciga za unesrećenog	1	
GPS			
1.	Garmin	20	Od čega 2 GPS s ogrlicom za pse
Stanica Entel			
1.	Entel	11	
Stanica Tetra Motorole			
1.	Motorole	10	2 u ispostavi Starigrad

Izvor: Operativni plan HGSS Zadar, 2023.-2024., studeni 2023. godine

e) udruge

Sukladno člancima 31. i 32. Zakona o sustavu civilne zaštite (82/15, 118/18, 31/20, 20/21, a114/22), Udruge koje nemaju javne ovlasti, a od interesa su za sustav civilne zaštite pričuvni su dio operativnih snaga sustava civilne zaštite koji je osposobljen za provođenje pojedinih mjera i aktivnosti unutar sustava, a koji svojim sposobnostima nadopunjuje sposobnosti temeljnih operativnih snaga.

Sukladno članku 32. stavak 4. Zakona o sustavu civilne zaštite („Narodne novine“ br. 82/15, 118/18, 31/20, 20/21, 114/22) Općina Sveti Filip i Jakov će međusobne odnose s udrugama regulirati sporazumima kojima se utvrđuju zadaće udruga u sustavu civilne zaštite, uvjeti pod kojim se udruge uključuju u aktivnosti sustava civilne zaštite, te financijska sredstva (donacije) namijenjena jačanju sposobnosti udruga za provođenje mjera i aktivnosti u sustavu civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama.

Sukladno Pravilniku o mobilizaciji, uvjetima i načinu rada operativnih snaga sustava civilne zaštite („Narodne novine“ br. 69/16) članovi udruga ne mogu se istovremeno raspoređivati u više operativnih snaga na svim razinama ustrojavanja sustava civilne zaštite. Iznimno, pripadnici udruga sa specijalističkim vještinama (npr. vođači potražnih pasa, radioamateri) rasporedit će se u postrojbe civilne zaštite sukladno potrebama njihovih ustrojstava.

f) postrojbe i povjerenici civilne zaštite

- **Povjerenici civilne zaštite**

Načelnik Općine Sv. Filip i Jakov, dana 28. rujna 2018. godine, donio je Odluku o imenovanju povjerenika i zamjenika povjerenika civilne zaštite Općine Sv. Filip i Jakov („Glasnik Grada Općine Sveti Filip i Jakov“ br. 12/18)

Povjerenicima civilne zaštite Sveti Filip i Jakov i zamjenicima povjerenika civilne zaštite imenovani su:

Tablica 21. Imenovani povjerenici civilne zaštite Općine Sveti Filip i Jakov

R.B.	Područje nadležnosti	Povjerenik civilne zaštite	Zamjenik povjerenika civilne zaštite
1.	Sv. Filip i Jakov	1	1
2.	Turanj	1	1
3.	Sv.Petar na Moru	1	1
4.	Sikovo	1	1
5.	Raštane Donje	1	1
6.	Raštane Gornje	1	1
UKUPNO		6	6

Povjerenici civilne zaštite uvode se u evidenciju obveznika civilne zaštite koja se sukladno Pravilniku o vođenju evidencija pripadnika operativnih snaga sustava civilne zaštite („Narodne novine“ br. 75/16) vodi u Općini Sveti Filip i Jakov.

Sukladno čl. 21. stavku 2. Pravilnika o mobilizaciji, uvjetima i načinu rada operativnih snaga sustava civilne zaštite („Narodne novine“ br. 69/16) povjerenici civilne zaštite i njihovi zamjenici imenuju se za Grad Zagreb i druge velike gradove sukladno kriteriju od 5-20 povjerenika i zamjenika povjerenika civilne zaštite po mjesnom odboru, ovisno o broju stanovnika.

Na području Općine Sveti Filip i Jakov nalazi se 7 naselja, a što je navedeno u donjoj tablici.

Tablica 22. Naselja Općine Sveti Filip i Jakov

R.B.	Naselja	Broj stanovnika po naseljima
1.	Babac	4
2.	Donje Raštane	485
3.	Gornje Raštane	425
4.	Sikovo	365
5.	Sveti Filip i Jakov	1.603
6.	Sveti Petar na moru	458
7.	Turanj	1.121

Izvor: Popis stanovništva 2021. godine

Dobro educirana mreža povjerenika civilne zaštite bila bi značajna potpora Načelniku u provedbi mjera i aktivnosti civilne zaštite u slučaju neposredne prijetnje, katastrofe ili velike nesreće na području Općine Sveti Filip i Jakov.

- **Postrojba civilne zaštite opće namjene**

Općina Sveti Filip i Jakov je donijela Odluku o imenovanju postrojbe civilne zaštite opće namjene koja se sastoji od 1 upravljačke skupine sa 2 pripadnika i 2 operativne skupine sa po 9 pripadnika i voditeljem.

Ukupno Postrojba civilne zaštite opće namjene broji 22 pripadnika. Postrojba je popunjena, članovi postrojbe su djelomično opremljeni, ali nisu osposobljeni.

g) koordinatori na lokaciji

Koordinator na lokaciji procjenjuje nastalu situaciju i njezine posljedice na terenu te u suradnji s nadležnim Stožerom CZ usklađuje djelovanje operativnih snaga sustava civilne zaštite.

Koordinatora na lokaciji, sukladno Procjeni rizika, a prema specifičnostima izvanrednog događaja, određuje načelnik Stožera CZ iz redova operativnih snaga sustava civilne zaštite.

U narednom periodu potrebno je imenovati koordinate na lokaciji za najočekivanije rizike u skladu s ovom Procjenom rizika od velikih nesreća za Općinu Sveti Filip i Jakov.

h) pravne osobe u sustavu civilne zaštite

Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite na području Općine Sveti Filip i Jakov su one pravne osobe koje su svojim proizvodnim, uslužnim, materijalnim, ljudskim i drugim resursima najznačajniji nositelji tih djelatnosti na području općine.

Sukladno članku 17. stavak 1. podstavak 3. Zakona o sustavu civilne zaštite (NN br. 82/15, 118/18, 31/20, 20/21, 114/22) Općina Sveti Filip i Jakov donijela je Odluku o imenovanju pravnih osoba od značaja za sustav civilne zaštite (KLASA: 240-01/24-01/12 URBROJ:

2198-19-03-01/04-24-11 od 14. lipnja 2024. godine), koje raspolažu potrebnim sredstvima (materijalno – tehničkim sredstvima, smještajnim kapacitetima, pripremom prehrane i prijevozom) koje će odgovoriti procijenjenim potrebama općine ovisno o obrađenim rizicima.

Pravne osobe sa snagama i kapacitetima od interesa za sustav civilne zaštite na području Općine Sveti Filip i Jakov su:

1. Čistoća d.o.o Zadar, Ul. Stjepana Radića 33, Zadar
2. Ilirija d.d., Tina Ujevića 7, Biograd na Moru
3. Liburnija d.o.o., Ul. Nikole Jurišića 6, 23000, Zadar
4. Bure d.o.o., Odranska 15, Biograd na Moru
5. Lantana d.o.o. Ante Starčevića 5, Sveti Filip i Jakov
6. Komunalac d.o.o. Kralja Petra Svačića 28, Biograd na Moru

• IDENTIFIKACIJA PRIJETNJI – REGISTAR RIZIKA

Registar rizika – identifikacija prijetnji prethodi izradi scenarija te služi kao alat prilikom odabira rizika koji mogu imati značajne utjecaje za područje Općine Sveti Filip i Jakov.

2.1. POPIS IDENTIFICIRANIH PRIJETNJI I RIZIKA

Identifikacija prijetnji jest početni korak u postupku izrade Procjene rizika. Prilikom identifikacije prijetnji određeno je: koje se sve prijetnje pojavljuju na području Općine Sveti Filip i Jakov; prostor na kojem se pojavljuju i način na koji mogu štetno/negativno utjecati na okoliš.

Identificirane prijetnje na području Općine Sveti Filip i Jakov su u skladu sa identificiranim i obrađenim prijetnjama i rizicima iz Smjernica za izradu procjene rizika od velikih nesreća za područje Zadarske županije („Službeni glasnik Zadarske županije“ br.3/17). Identifikacija prijetnji prikazuje se u tablici, koja ujedno služi kao Registar rizika Općine Sveti Filip i Jakov. Na području Općine Sveti Filip i Jakov identificirano je 5 rizika koji predstavljaju potencijalnu ugrozu za stanovništvo, materijalna i kulturna dobra te okoliš.

U sljedećoj tablici prikazane su identificirane prijetnje - registar rizika za Općinu Sveti Filip i Jakov.

Tablica 23. Registar rizika Općine Sveti Filip i Jakov

R.B.	Prijetnja	Kratak opis scenarija	Utjecaj na društvene vrijednosti	Preventivne mjere	Mjere odgovora
1.	POTRES	Moguće posljedice: gubitci ljudskih života, rušenje objekata, oštećenja elemenata infrastrukture (vodovod, prometnice, telefonija, energetski sustav i sl.). gdje dolazi do pucanja i prekida istih.	-život i zdravlje ljudi, -gospodarstvo, -društvenu stabilnost i politiku.	Mjere zaštite u urbanističkim planovima i građenju.	Operativne snage sustava civilne zaštite. Sustav zdravstvene zaštite. Kapaciteti za zbrinjavanje i prehranu.
2.	POPLAVE	Plavljenje poljoprivrednih površina, gospodarskih i stambenih objekata Moguće posljedice: velike materijalne štete, devastiranje kulturnih dobara i štete po okoliš; uništenje poljoprivrednih kultura	-život i zdravlje ljudi, -gospodarstvo, -društvenu stabilnost i politiku.	- izrada nasipa, - čišćenje vodotokova i kanala - mjere zaštite od poplava u prostorno-planskim dokumentacijama	Hrvatske vode. Operativne snage sustava civilne zaštite. Sustav zdravstvene zaštite. Kapaciteti za zbrinjavanje i prehranu. Kapaciteti za dostavu pitke vode.

3.	POŽARI OTVORENOG PROSTORA	Moguće posljedice: gubitci ljudskih života, uništenje šuma i ostalih zemljišta, oštećenja na elementima kritične infrastrukture, oštećenje objekata	život i zdravlje ljudi, -gospodarstvo, -društvenu stabilnost i politiku	Održavanje protupožarnih puteva, edukacija stanovnika.	Operativne snage sustava civilne zaštite.
4.	EKSTRMENE TEMPERATURE	Zdravstvene smetnje kod ljudi. Gubitci u gospodarstvu.	Mogući utjecaj na život i zdravlje ljudi, gospodarstvo te društvenu stabilnost i politiku.	Pridržavanje uputa Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo te županijskog zavoda.	Sustav zdravstvene zaštite Operativne snage sustava civilne zaštite.
5.	EPIDEMIJE I PANDEMIJE	Epidemija je pojavljivanje većeg broja oboljelih od iste bolesti na istom području. Pandemija je epidemija koja se širi na jedno ili više područja. Pojava zaraznih bolesti igra veliku ulogu u procjeni epidemiološke opasnosti, no tu je svakako i opskrba stanovništva higijenski ispravnom vodom te način prehrane. Na području Zadarske županije, najveći je rizik pojava hidrične epidemije čija je karakteristika veliki broj oboljelih u kratkom vremenskom razdoblju. Važno je spomenuti i ptičju gripu, zaraznu bolest ptica koju uzrokuju pojedini sojevi virusa vrste Influenca virus A (neki drugi sojevi tog virusa uzrokuju epidemiju čovječje gripe). U sadašnjem obliku virus nije	-život i zdravlje ljudi, -gospodarstvo, -društvenu stabilnost i politiku.	Preventivne mjere, preventivna cijepljenja, održavanje higijene. Brze intervencije higijensko epidemiološke djelatnosti u suradnji s ostalim djelatnostima Zavoda za javno zdravstvo.	Postojeće operativne snage sustava civilne zaštite dovoljne su za sprječavanje eventualnog širenja epidemijske i sanitarne opasnosti i za otklanjanje posljedica i asanaciju terena.

		osobito opasan za ljudsku populaciju jer nema prijenosa s čovjeka na čovjeka, infekciji su izložene samo osobe koje su u relativno intenzivnom kontaktu s oboljelim pticama.			
--	--	--	--	--	--

2.2. ODABRANI RIZICI I RAZLOZI ODABIRA

Na temelju Kriterija za izradu smjernica koje donose čelnici područne (regionalne) samouprave za potrebe izrade procjena rizika od velikih nesreća na razinama jedinica lokalnih i područnih (regionalnih) samouprava, Sektora za civilnu zaštitu, Državne uprave za zaštitu i spašavanje, Zagreb, od 28. studenog 2016. godine, Zadarska županija donijela je Smjernice za izradu procjene rizika od velikih nesreća za područje Zadarske županije („Službeni glasnik Zadarske županije“ br. 3/17).

Smjernicama za izradu Procjene rizika određeno je da se Procjenom rizika moraju obrađivati vrlo visoki i visoki rizici koji se Procjenom rizika od katastrofa RH vezuju uz područje jedinice za koju se izrađuje Procjena rizika.

Procjenom rizika od katastrofa za Republiku Hrvatsku za područje Zadarske županije kao visok i vrlo visok rizik identificirani su: potres, požari otvorenog tipa, epidemije i pandemije te ekstremne temperature. Procjena se izrađuje najmanje jednom u tri godine te se usklađivanje i usvajanje mora provesti do kraja mjeseca ožujka u svakom trogodišnjem ciklusu.

Odlukom o izradi Procjene od velikih nesreća za Općinu Sveti Filip i Jakov (od 13. svibnja 2024. godine) odabrani su slijedeći rizici koje će se obrađivati u ovoj Procjeni:

1. Potres,
2. Poplava,
3. Požari otvorenog tipa,
4. Ekstremne temperature,
5. Epidemije i pandemije.

Utjecaj klimatskih promjena na prirodne nepogode

Klimatske promjene predstavljaju jednu od najvećih prijetnji današnjem društvu. Njihov utjecaj na učestalost pojave, jačine i posljedica većine prirodnih nepogoda je neosporiv. Zbog navedenih razloga je Republika Hrvatska, 7. travnja 2020. godine usvojila Strategiju prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu („Narodne novine“ br. 46/20).

Tablica 24. Projekcije klimatskih parametara za Republiku Hrvatsku prema scenariju RCP4.5 u odnosu na razdoblje 1971. – 2000. godine

Klimatski parametar	Projekcije buduće klime prema scenariju RCP4.5 u odnosu na razdoblje 1971. – 2000. godine dobivene klimatskim modeliranjem		
	2011. – 2040.	2041. – 2070.	
OBORINE	Srednja godišnja količina: malo smanjenje (osim manji porast u SZ Hrvatskoj)	Srednja godišnja količina: daljnji trend smanjenja (do 5 %) u gotovo cijeloj Hrvatske osim u SZ dijelovima	
	Sezone: različit predznak; zima i proljeće u većem dijelu Hrvatske manji porast + 5 – 10 %, a ljeto i jesen smanjenje (najviše – 5 – 10 % u J Lici i S Dalmaciji)	Sezone: smanjenje u svim sezonama (do 10 % gorje i S Dalmacija) osim zimi (povećanje 5 – 10 % S Hrvatska)	
	Smanjenje broja kišnih razdoblja (osim u središnjoj Hrvatskoj gdje bi se malo povećao). Broj sušnih razdoblja bi se povećao	Broj sušnih razdoblja bi se povećao	
TEMPERATURA ZRAKA	Srednja: porast 1 – 1,4 °C (sve sezone, cijela Hrvatska)	Srednja: porast 1,5 – 2,2 °C (sve sezone, cijela Hrvatska – naročito kontinent)	
	Maksimalna: porast u svim sezonama 1 – 1,5 °C	Maksimalna: porast do 2,2 °C u ljeto (do 2,3 °C na otocima)	
	Minimalna: najveći porast zimi, 1,2 – 1,4 °C	Minimalna: najveći porast na kontinentu zimi 2,1 – 2,4 °C; a 1,8 – 2 °C primorski krajevi	
EKSTREMNI VREMENSKI UVJETI	Vrućina (broj dana s Tmax > +30 °C)	6 do 8 dana više od referentnog razdoblja (referentno razdoblje: 15 – 25 dana godišnje)	Do 12 dana više od referentnog razdoblja

Klimatski parametar		Projekcije buduće klime prema scenariju RCP4.5 u odnosu na razdoblje 1971. – 2000. godine dobivene klimatskim modeliranjem	
		2011. – 2040.	2041. – 2070.
	Hladnoća (broj dana s $T_{min} < -10\text{ °C}$)	Smanjenje broja dana s $T_{min} < -10\text{ °C}$ i porast T_{min} vrijednosti (1,2 – 1,4 °C)	Daljnje smanjenje broja dana s $T_{min} < -10\text{ °C}$
	Tople noći (broj dana s $T_{min} \geq +20\text{ °C}$)	U porastu	U porastu
VJETAR	Sr. brzina na 10 m	Zima i proljeće bez promjene, no ljeti i osobito u jesen na Jadranu porast do 20 – 25 %	Zima i proljeće uglavnom bez promjene, no trend jačanja ljeti i u jesen na Jadranu.
	Max. brzina na 10 m	Na godišnjoj razini: bez promjene (najveće vrijednosti na otocima J Dalmacije) Po sezonama: smanjenje zimi na J Jadranu i zaleđu	Po sezonama: smanjenje u svim sezonama osim ljeti. Najveće smanjenje zimi na J Jadranu
EVAPOTRANSPIRACIJA		Povećanje u proljeće i ljeti 5 – 10 % (vanjski otoci i Z Istra > 10 %)	Povećanje do 10 % za veći dio Hrvatske, pa do 15 % na obali i zaleđu te do 20 % na vanjskim otocima.
VLAŽNOST ZRAKA		Porast cijele godine (najviše ljeti na Jadranu)	Porast cijele godine (najviše ljeti na Jadranu)
VLAŽNOST TLA		Smanjenje u sjevernoj Hrvatskoj	Smanjenje u cijeloj Hrvatskoj (najviše ljeto i u jesen).
SUNČEVO ZRAČENJE (TOK ULAZNE SUNČANE ENERGIJE)		Ljeti i u jesen porast u cijeloj Hrvatskoj, u proljeće porast u sjevernoj Hrvatskoj, a smanjenje u zapadnoj Hrvatskoj; zimi smanjenje u cijeloj Hrvatskoj.	Povećanje u svim sezonama osim zimi (najveći porast u gorskoj i središnjoj Hrvatskoj)

Izvor: Strategija prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu („Narodne novine“ br. 46/20)

2.3. KARTA PRIJETNJI

Sve prijetnje na području Općine Sveti Filip i Jakov izrađuju se i prikazuju na kartama prijetnji. Na kartama prijetnji su prikazane sve identificirane prijetnje na području Općine Sveti Filip i Jakov, njihova lokacija i rasprostranjenost (Grafički prilog 1.).

3. KRITERIJI ZA PROCJENU UTJECAJA PRIJETNJI NA KATEGORIJE DRUŠTVENIH VRIJEDNOSTI

Kriteriji za procjenu štetnih utjecaja prijetnji na kategorije društvenih vrijednosti: život i zdravlje ljudi, gospodarstvo te društvena stabilnost i politika, zajednički su za sve rizike i propisani su u postotnim vrijednostima udjela prema proračunu Općine Sveti Filip i Jakov.

Od 01. siječnja 2023. godine službeni novac u RH je euro. Tečaj konverzije kune u euro iznosi 7,53450 kn, odnosno jednak je onom tečaju utvrđenom prilikom ulaska RH u Europski tečajni mehanizam (ERM II) u srpnju 2020. godine.

Kriteriji za procjenjivanje štetnih utjecaja prijetnji na kategorije društvene vrijednosti su prikazani u idućim poglavljima.

3.1. ŽIVOT I ZDRAVLJE LJUDI

Posljedice na život i zdravlje ljudi prikazuje se ukupnim brojem ljudi za koje se procjenjuje kako mogu biti u sastavu nekog od procesa nastalih kao posljedica događaja opisanih scenarijem – poginuli, ozlijeđeni, oboljeli, evakuirani, zbrinuti i sklonjeni.

Tablica 25. Život i zdravlje ljudi

Kategorija	%
1	*<0,001
2	0,001 – 0,0046
3	0,0047 – 0,011
4	0,012 – 0,035
5	0,036>

Napomena: Pri određivanju kategorije za život i zdravlje ljudi u kategoriju 1 ulaze posljedice prema kojima je stradala ili ugrožena minimalno jedna osoba do 0,001% stanovnika na području Općine Sveti Filip i Jakov.

KRITERIJ: Ukupan broj ljudi zahvaćen nekim procesom.

3.2. GOSPODARSTVO

Odnosi se na ukupnu materijalnu i financijsku štetu u gospodarstvu. Šteta se prikazuje u odnosu na proračun Općine Sveti Filip i Jakov prema navedenom u sljedećoj tablici. Navedena materijalna šteta ne odnosi se na materijalnu štetu koja treba biti iskazana u kategoriji Društvena stabilnost i politika.

Tablica 26. Gospodarstvo

Kategorija	%
1	0,5 - 1
2	1 - 5
3	5 - 15
4	15 - 25
5	>25

Tablica 27. Prijedlog šteta u gospodarstvu

Vrsta štete	Pokazatelj
1. Direktne štete	1.1. Šteta na pokretnoj i nepokretnoj imovini
	1.2. Šteta na sredstvima za proizvodnju i rad
	1.3. Štete na javnim zgradama ustanovama koje ne spadaju pod druge kriterije
	1.4. Trošak sanacije, oporavka, asanacije te srodni troškovi
	1.5. Troškovi spašavanja, liječenja te slični troškovi
	1.6. Gubitak dobiti
	1.7. Gubitak repromaterijala
2. Indirektne štete	2.1. Izostanak radnika s posla (potrebno je procijeniti trošak izostanka s posla)
	2.2. Gubitak poslova i prestanak poslovanja (potrebno je procijeniti trošak)
	2.3. Gubitak prestiža i renomea (potrebno je procijeniti trošak)
	2.4. Nedostatak radne snage (potrebno je procijeniti trošak)
	2.5. Pad prihoda
	2.6. Pad proračuna

3.3. DRUŠTVENA STABILNOST I POLITIKA

Posljedice za Društvenu stabilnost i politiku iskazuju se u materijalnoj šteti i to za štetu na kritičnoj infrastrukturi i šteti na građevinama od javnog/društvenog značaja. Kategorija Društvene stabilnosti i politike dobit će se srednjom vrijednosti kategorija Kritične infrastrukture (KI) i Ustanova/građevina javnog i društvenog značaja.

$$\text{društvena stabilnost} = \frac{KI + \text{građevine javnog društvenog značaja}}{2}$$

Ukoliko je ukupna materijalna šteta na kritičnoj infrastrukturi od značaja za funkcioniranje Općine Sveti Filip i Jakov u cjelini prikazat će se u odnosu na proračun Općine Sveti Filip i Jakov.

Tablica 28. Društvena stabilnost – Kritična infrastruktura (KI)

Kategorija	%
1	0,5 - 1
2	1 - 5
3	5 - 15
4	15 - 25
5	>25

U kriteriju ukupne materijalne štete na kritičnoj infrastrukturi od značaja za funkcioniranje društva, odnosno lokalne samouprave u cjelini, šteta se prikazuje u odnosu na proračun Općine Sveti Filip i Jakov.

Tablica 29. Društvena stabilnost i politika – Ustanove/građevine javnog društvenog značaja

Kategorija	%
1	0,5 - 1
2	1 - 5
3	5 - 15
4	15 - 25
5	>25

U kriteriju ukupne materijalne štete na građevinama od javnog društvenog značaja šteta se prikazuje u odnosu na proračun Općine Sveti Filip i Jakov. Građevinama javnog društvenog značaja smatraju se sportski objekti, objekti kulturne baštine, sakralni objekti, objekti javnih ustanova i sl.

Posljedice za Društvenu stabilnost i politiku iskazuju se zbirno. Vrijednosti pokretnina i nekretnina određuju se prema podacima dobivenim iz Državnog zavoda za statistiku. Ukoliko takvi podaci ne postoje koriste se vrijednosti iz sljedeće tablice – Približni jedinični troškovi izgradnje raznih kategorija građevina.

Tablica 30. Prilog XII iz Smjernica – Približni jedinični troškovi izgradnje raznih i kategorija građevina

Klasa	Opis	Cijena, €/m ²
Ia	Jednostavne poljoprivredne građevine, pomoćne građevine i slično	28,4
Ib	Spremišta (rezervoari) vode, trgovačka skladišta, štale i slično	49,5
IIa	Tornjevi, vodotornjevi, ostala spremišta	78,4
IIb	Uredi, trgovine, poljoprivredne građevine do visine jednog kata, jednostavna industrijska postrojenja i slično	146,4
IIIa	Stambene zgrade do četiri kata, lokalne sportske građevine, parkirališta na kat, poslovne građevine i slično	175,8
IIIb	Stambene i poslovne građevine, složenije poljoprivredne i industrijske građevine, građevine javnih institucija, domovi zdravlja, hoteli niže kategorije i slično	200,5
IVa	Privatne kuće, uredske zgrade, veliki trgovački centri	226,3
IVb	Trgovački centri i hoteli viših kategorija	250,0
IVc	Bolnice, knjižnice i kulturne građevine	300,5
Va	Radio i TV postaje, obrazovne institucije, trgovački centri s dodatnim sadržajima	372,6
Vb	Kongresni centri, zračne luke	451,6
Vc	Kliničko-bolnički centri, hoteli najviših kategorija	513,3
Vd	Kazališta, operne i koncertne dvorane	615,3

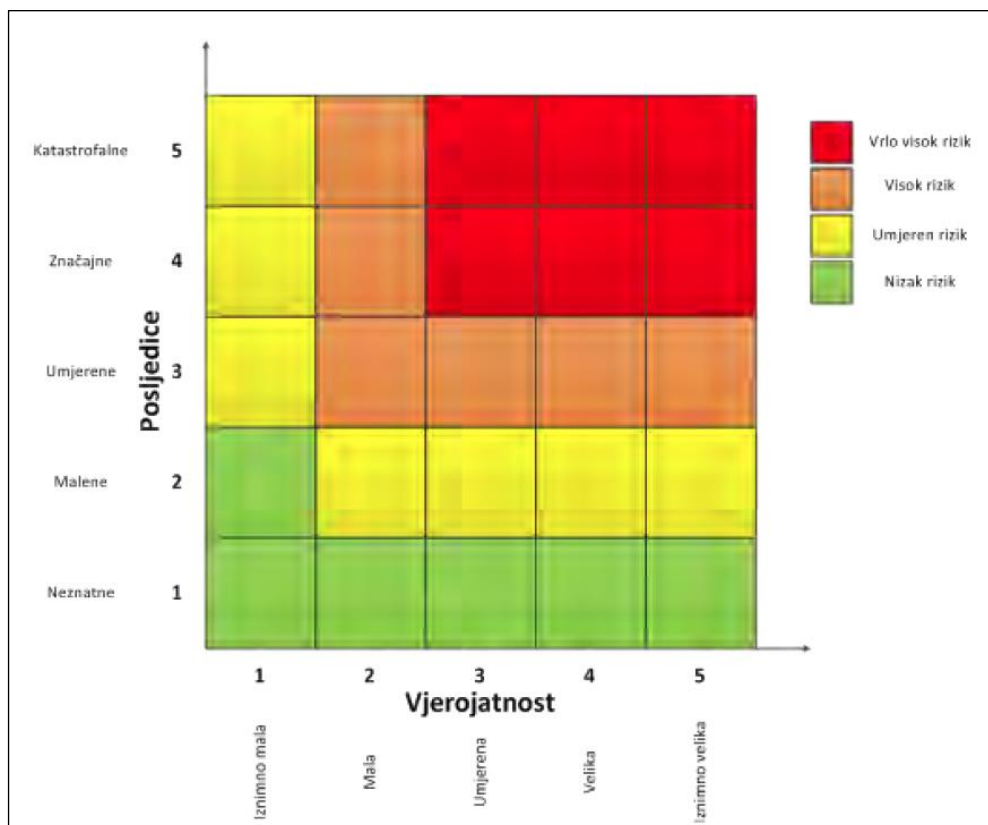
Izvor: Procjena rizika od velikih nesreća za Grad Zadar, iz 2021. godine

3.4. MATRICE RIZIKA

U skladu sa Smjericama Europske komisije (2010.), scenariji obrađeni u ovoj Procjeni predstavljani su u matrici kako bi se različiti rizici lakše (gafički) prikazali i usporedili. Procjena rizika izrađena je za rizike koji su već identificirani na području Općine Sveti Filip i Jakov. Kada se utvrdi vjerojatnost/frekvencija te moguće posljedice može se odrediti razina rizika.

Razina rizika se pokazuje u matrici rizika za svaki identificirani rizik zasebno. Matrice rizika imaju svrhu jasnijeg i istaknutijeg prikazivanja povezanosti vjerojatnosti/frekvencije i posljedica odnosno razina rizika. Matrice rizika prikazuju se za sve tri društvene vrijednosti te za ukupni rizik. Ukupni rizik se dobiva zbrajanjem rizika društvenih vrijednosti (život i zdravlje ljudi, gospodarstvo te društvena stabilnost i politika).

Rizik je određen kao rizik=vjerojatnost * posljedica, svaka s pet vrijednosti, što u konačnici daje matricu od 25 polja (vertikalna-posljedica, horizontalna-vjerojatnost), a što je prikazano na Slici 4.

Slika 4. Matrica rizika

Vrsta rizika	Opis rizika
Nizak rizik	Dodatne mjere nisu potrebne, osim uobičajenih.
Umjeren rizik	Rizik se može prihvatiti ukoliko troškovi premašuju dobit.
Visok rizik	Rizik se može prihvatiti ukoliko je smanjenje nepraktično ili troškovi uvelike premašuju dobit.
Vrlo visok rizik	Rizik se ne može prihvatiti, izuzev u iznimnim situacijama.

Rizik se izračunava tako da se u matricu rizika, uz pomoć osi Vjerojatnost i Posljedice, unose vrijednosti za kriterije iz Tablica 25., 26., 28. i 29. utjecaja na tri društvene vrijednosti. Izrađene/izračunate su matrice rizika za svaku društvenu vrijednost zasebno te potom kombinacijom izračunate tri vrijednosti izrađene/izračunate zasebne matrice za svaki rizik.

Život i zdravlje ljudi + Gospodarstvo + Društvena stabilnost i politika
 Ukupni rizik = -----

4. VJEROJATNOST

Za sve odabrane rizike odnosno prijetnje na području Općine Sveti Filip i Jakov koristiti će se iste vrijednosti vjerojatnosti/frekvencija koje su prikazane u sljedećoj tablici.

Tablica 31. Vjerojatnost/frekvencija

Kategorija	Posljedice	Vjerojatnost/frekvencija		
		Kvalitativno	Vjerojatnost	Frekvencija
1	Neznatne	Iznimno mala	<1%	1 događaj u 100 godina i rjeđe
2	Malene	Mala	1-5%	1 događaj u 20 do 100 godina
3	Umjerene	Umjerena	5-50%	1 događaj u 2 do 20 godina
4	Značajne	Velika	51-98%	1 događaj u 1 do 2 godine
5	Katastrofalne	Iznimno velika	>98%	1 događaj godišnje ili češće

Za vrijednosti vjerojatnosti/frekvencije uzimaju se samo oni događaji čije posljedice za kategorije društvenih vrijednosti mogu biti opisani kategorijom 1. (npr. štete u gospodarstvu minimalno moraju iznositi 0,5% proračuna Općine Sveti Filip i Jakov. Neće se uzimati u razmatranje vjerojatnost svakog potresa ili industrijskih nesreća bez ikakve materijalne štete već samo vjerojatnost onog događaja/prijetnje koja može uzrokovati štete sukladno propisanim kriterijima za svaku od kategorija društvenih vrijednosti.

Napominje se kako će se za vrijednosti vjerojatnosti/frekvencije uzeti u razmatranje samo oni događaji čije posljedice za kategorije društvene vrijednosti može uzrokovati štete sukladno propisanim kriterijima za svaku prijetnju društvenih vrijednosti (koja šteta u gospodarstvu mora iznositi minimalno 0,5% proračuna Općine Sveti Filip i Jakov).

5. OPIS SCENARIJA

U postupku identifikacije identificirana je svaka pojedinačna prijetnja na području Općine Sveti Filip i Jakov. Procjena rizika od velikih nesreća za Općinu Sveti Filip i Jakov temelji se na scenarijima za svaki pojedini rizik.

Scenarijima je potrebno opisati svaku određenu prijetnju te njen nastanak i posljedice kako bi se po tom primjeru mogle planirati preventivne mjere, educirati stanovništvo odnosno pripremiti eventualni odgovor za svaku nesreću.

Svrha scenarija je prikazati svaki događaj i posljedice kakve mogu uzrokovati sve prirodne i tehničko – tehnološke prijetnje na području Općine Sveti Filip i Jakov. Scenarij će biti izrađen prema sadržaju prikazanom u Prilogu V. iz Smjernica za izradu Procjene rizika od velikih nesreća za Zadarsku županiju, dok ozbiljnost posljedica može varirati u rasponu od neznatnih do katastrofalnih.

Scenarij je opis:

- neželjenih događaja, jednog ili više povezanih događaja/prijetnji, za svaki obrađivani rizik koji ima posljedice na život i zdravlje ljudi, gospodarstvo, društvenu stabilnost i politiku,
- svega što vodi k nastajanju, odnosno uzrokuje opisane neželjene događaje, a sastoji se od svih radnji i zbivanja prije velike nesreće i “ okidača” velike nesreće,
- okolnosti u kojima neželjeni događaji/prijetnje nastaju te stupnja ranjivosti i otpornosti stanovništva, građevina i drugih sadržaja u prostoru ili društva u razmjerima bitnim za razmatranje implikacija događaja/prijetnji za život i zdravlje ljudi te okoliš, imovinu, gospodarstvo, društvenu stabilnost i politiku,
- posljedica neželjenog događaja s detaljnim opisom svake posljedice po svaku kategoriju društvenih vrijednosti.

Scenarij za jednostavni rizik opisuje:

- događaj s najgorim mogućim posljedicama.

5.1. OPIS SCENARIJA - POTRES

5.1.1. Naziv scenarija, rizik, radna skupina

NAZIV SCENARIJA
Podrhtavanje tla uzrokovano potresom jačine VIII °MSK ljestvice
GRUPA RIZIKA
Potres
RIZIK
Potres
RADNA SKUPINA
Koordinator:
Darko Mikas, mag.oec, MBA
Nositelj:
Jure Jelenić, dipl. ing. građ.
Izvršitelj:
Stjepan-Marko Batur

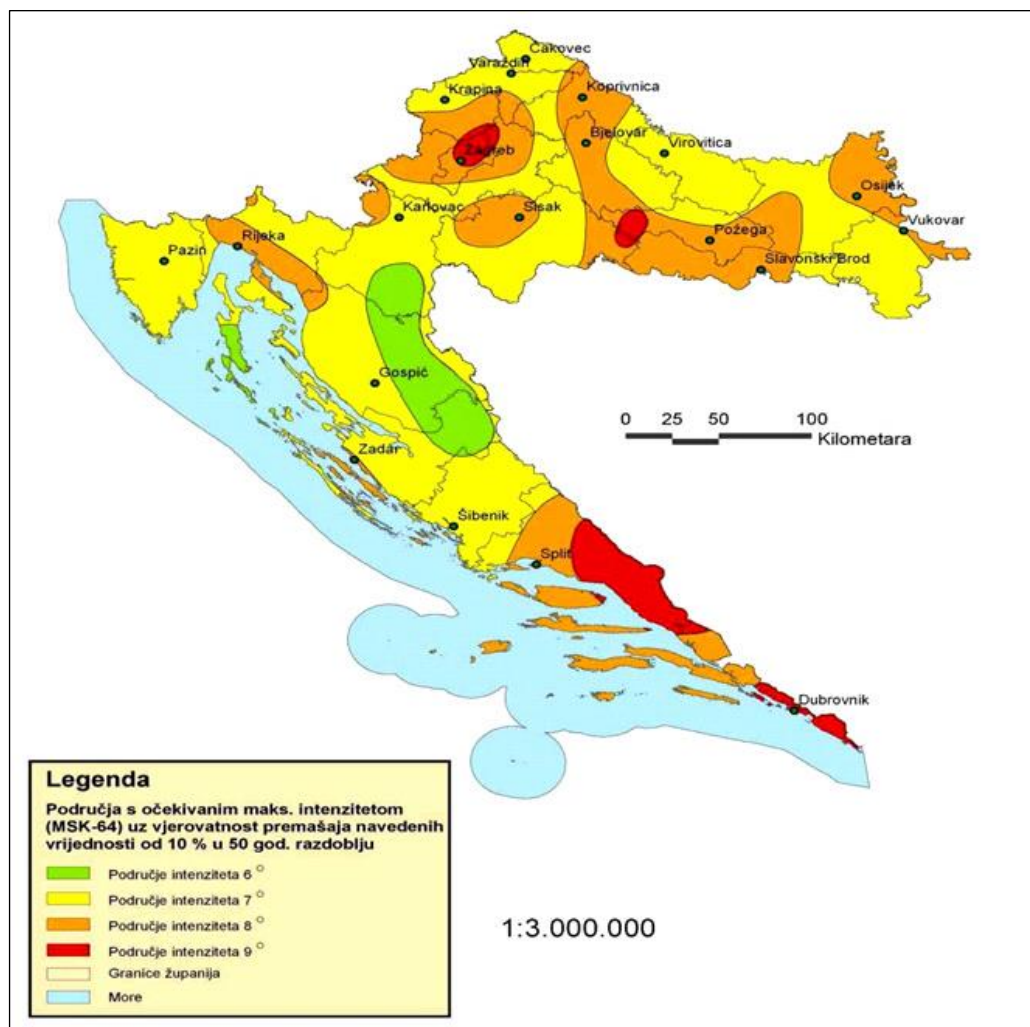
Uvod

Potres je jedna od najneugodnijih prirodnih pojava. Potres se očituje podrhtavanjem tla zbog naglog oslobađanja energije u Zemljinoj kori. Pojava potresa pripada skupini prirodnih uzroka koji se ne mogu predvidjeti, a s određenom vjerojatnošću mogu dogoditi u bilo kojem trenutku. Potresi su tipična katastrofa s brzim izbijanjem, događaju se u bilo koje doba i izbijaju bez upozorenja.

Budući da potrese nije moguće spriječiti provođenje mjera za ublažavanje posljedica potresa i pripremljenost društvene zajednice u slučaj njegove pojave od iznimne su važnosti.

Za procjenu posljedica potresa po seizmičkim zonama za objekte i po stanovništvo u ovoj Procjeni rizika korištena je MSK-78 ljestvica (prema autorima: Medvedev-Sponheuer-Karnik, s izmjenama i dopunama iz 1980. god.) .

Potres je iznenadna i kratkotrajna vibracija tla uzrokovana urušavanjem stijena (urušni potres), magmatskom aktivnošću (vulkanski potres) ili tektonskim poremećajima (tektonski potres) u litosferi i dijelom u Zemljinu plaštu.

Slika 5. Seizmološka karta Hrvatske

Izvor: <https://orthopediewestbrabant.nl/seizmoloska-karta-hrvatske/>

Iz slike 5. lako je uočiti da veći dio Zadarske županije obuhvaća potresno područje intenziteta VII. stupnja. Područje Općine Sveti Filip i Jakov obuhvaća područje ugroženo potresom intenziteta VIII° po MSK ljestvici zbog čega mogu nastati znatne materijalne štete i ljudske žrtve. Prilikom proračuna u obzir će se uzimat najgori slučaj VIII° intenziteta.

U sljedećoj tablici dana učestalost i intenzitet potresa na području Grada od 1879. do 2003. godine.

Tablica 32. Učestalost i intenzitet potresa (MSK ljestvice) za razdoblje od 1879. do 2003. god.

Grad/mjesto	°N	°E	Čestina-intenzitet potresa (°MKS)			
			V	VI	VII	VIII
NOVALJA	44.558	14.889	4	1	0	0
PAG	44.447	15.060	3	1	0	0
SALI	43.938	15.169	10	0	0	0
NIN	44.244	15.89	6	2	0	0
ZADAR	44.133	15.220	9	1	0	0
TRIBANJ	44.350	15.321	3	3	0	0
ZEMUNIK G.	44.138	15.411	10	3	0	0
BIOGRAD	43.942	15.456	10	4	0	0
NOVIGRAD	44.181	15.556	12	2	0	0
BENKOVAC	44.033	15.615	14	3	0	0
STANKOVCI	43.906	15.702	14	5	0	0
OBROVAC	44.201	15.607	13	1	0	0
GRAČAC	44.300	15.854	10	1	0	0

Izvor: Kuk V., Seizmološki podaci, Seizmološka služba Republike Hrvatske, Državni geofizički zavod, PMF Zagreb, 2008. god.

U okolici Općine Sveti Filip i Jakov su, u navedenom periodu, zabilježeni potresi intenziteta V i VI stupnja MSK ljestvice koji su se osjetili na području općine, ali nisu imali značajnijih zabilježenih posljedica. U posljednjih 100 godina nije zabilježen niti jedan potres magnitude⁵ VII i VII stupnjeva MSK ljestvice.

Kratak opis scenarija

Scenarij obuhvaća dvije razine podrhtavanja tla u Općini Sveti Filip i Jakov uzrokovanog potresom. Prema zadanim kriterijima procjene posljedica, očekivani intenzitet odabranih događaja usklađen je s razinom seizmičkog hazarda koja odgovara povratnom razdoblju prihvaćenom u važećim propisima za projektiranje potresne otpornosti (Eurocode 8), odnosno 95 godina za najvjerojatniji neželjeni događaj (NND, slabiji potres) i 475 godina za događaj s najgorim mogućim posljedicama (DNP, jači potres). Iako je za događaj s najgorim mogućim posljedicama bilo moguće odabrati i duže povratno razdoblje (primjerice 2.000 godina), čime bi očekivani gubici bili znatno veći, vjerojatnost takvog događaja bi bila višestruko manja, a vezu s važećim

⁵ **Magnituda potresa** je kvantitativna mjera jakosti potresa izražena oslobođenom energijom, neovisno o mjestu opažanja. Moderni seizmološki instrumenti zapisuju gibanje tla kao funkciju vremena u digitalnom obliku. Podaci se od mjernog instrumenta, seizmometra, prenose telefonskim putem ili satelitskim vezama izravno do središnjeg računala, pa se epicentar potresa, dubina žarišta i magnituda mogu dobiti kratko vrijeme nakon prestanka potresa. Iako zapisivanje potresa seizmografima potječe iz devedesetih godina 19. stoljeća, tek je tridesetih godina 20. stoljeća američki seizmolog Charles Richter uveo koncept magnitude potresa.

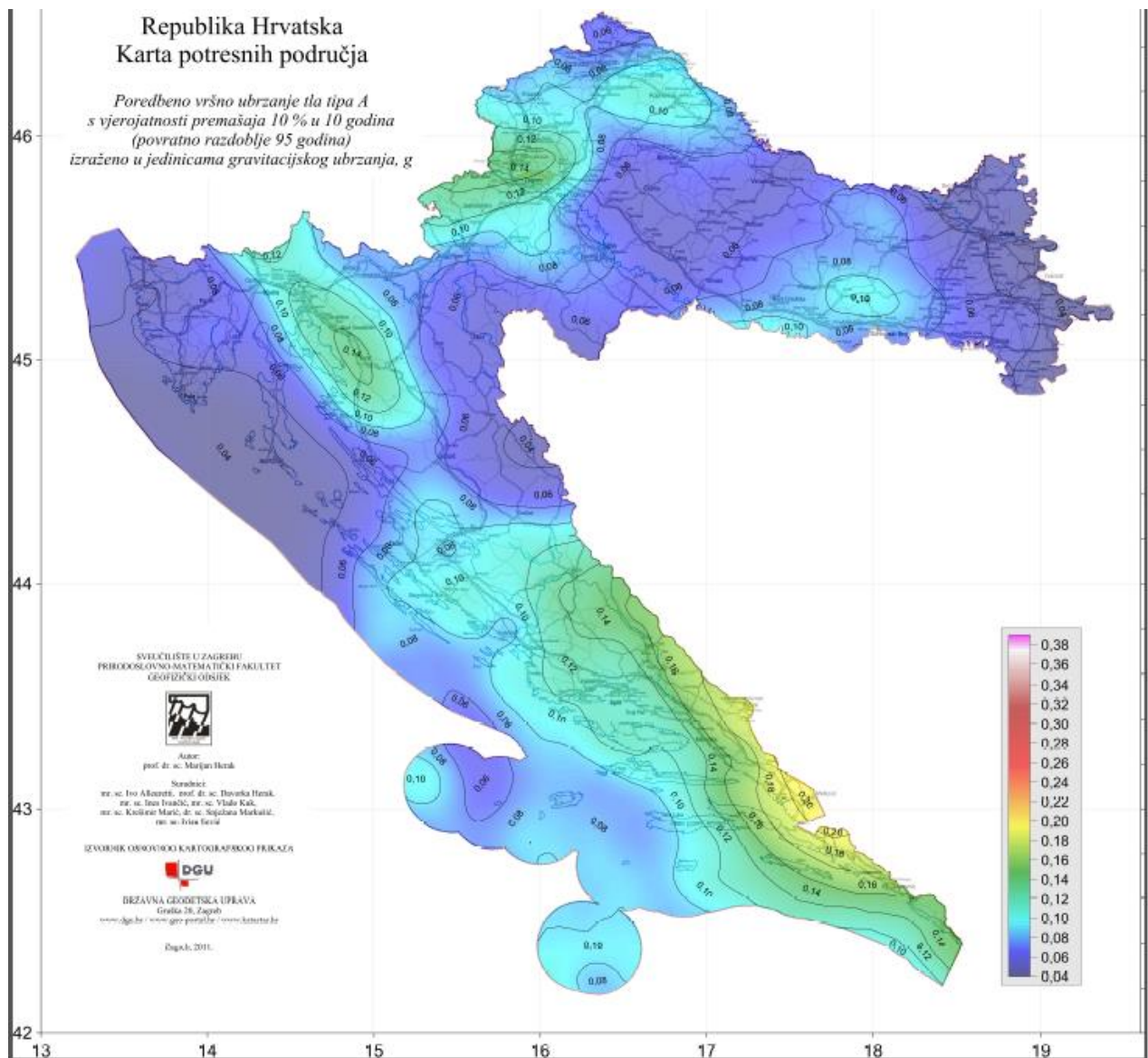
propisima za projektiranje seizmičke otpornosti građevinskih konstrukcija i odgovarajućom kartom seizmičkog hazarda ne bi bilo moguće izravno uspostaviti.

Potres je nepogoda sa jednim od najvećih očekivanih razaranja. Utjecaj ovog razaranja na otvoreni prostor je manje izražen, izuzev mogućih razornih posljedica na elemente kritične infrastrukture (vodovod, prometnice, energetske vodovodi, telekomunikacije, kanalizacijski sustav, itd.). Moguće posljedice na stanovništvo ovise o gustoći naseljenosti u pojedinim naseljima te stambenim građevinama (vrsta gradnje i građevni materijal koji se koristi prilikom izrade).

U slučaju potresa, seizmički se val rasprostire od žarišta prema površini kroz slojeve tla i na kraju djeluje na građevine. Učinak potresa na zgrade značajno ovisi o svojstvima zgrade kao i o podlozi na kojoj je zgrada sagrađena. Utjecaj podloge je dvojak: podloga mijenja amplitude oscilacija i utječe na frekvencijski odziv sustava tlo - zgrada. Svojstva vala potresa značajnije se ne mijenjaju kad se val rasprostire stijenom, ali kod slojevitog tla mijenja se i akceleracija i vrijeme titranja.

S obzirom da su intenziteti potresa za odabrani scenarij usklađeni s razinom seizmičkog hazarda koja je prihvaćena u važećim propisima za projektiranje potresne otpornosti (Eurocode 8 [22, 23]), vjerojatnost događaja određena je odgovarajućim povratnim razdobljima:

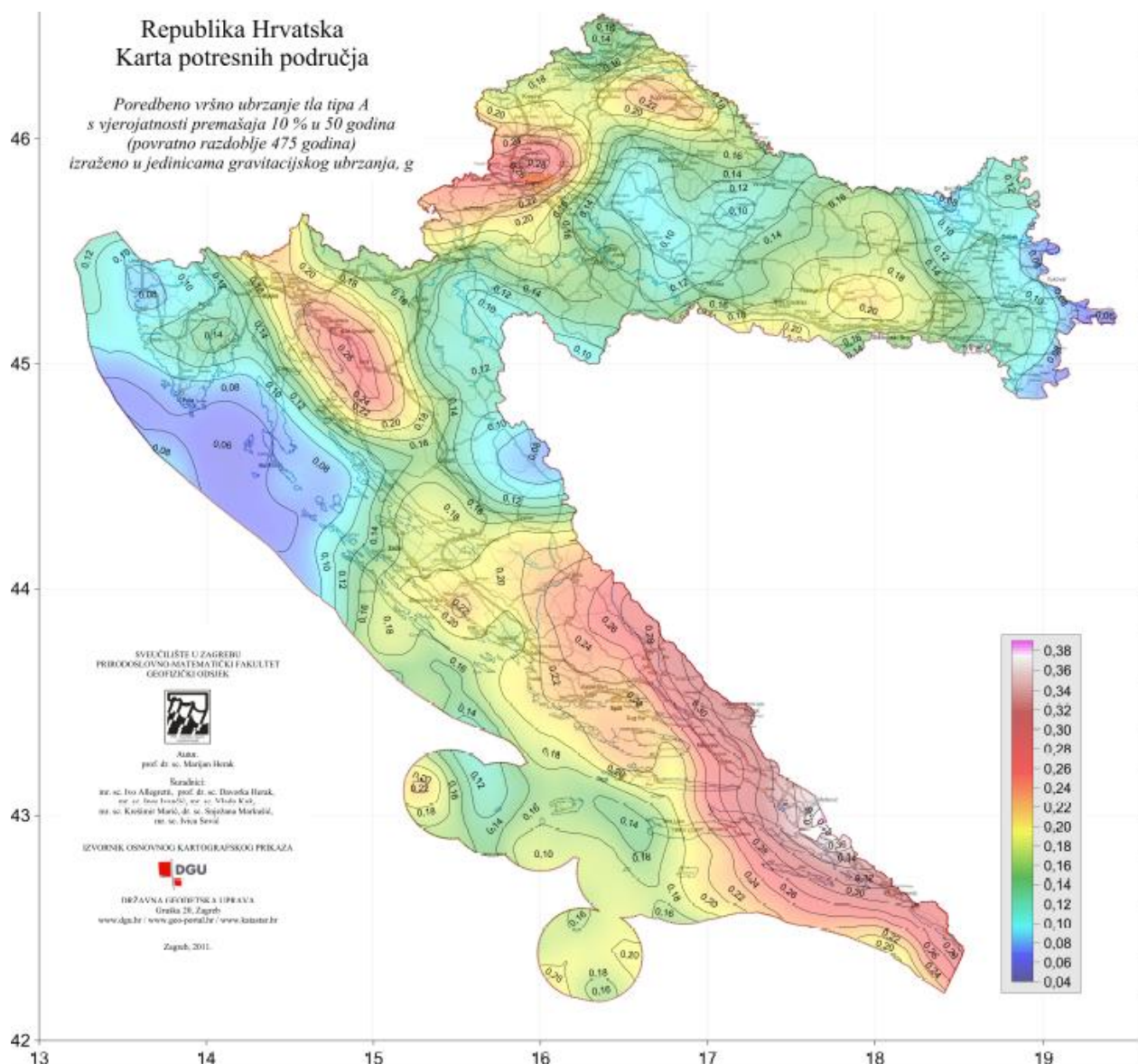
1. za najvjerojatniji neželjeni događaj (slabiji potres)
 - a. poredbeno povratno razdoblje: 95 godina
 - b. vjerojatnost premašaja: 10% u 10 godina

Slika 6. Karta potresnih područja Republike Hrvatske za poredbeno povratno razdoblje potresa T_{NCR}=95 godina

Izvor: <http://seizkarta.gfz.hr/hazmap/karta.php>

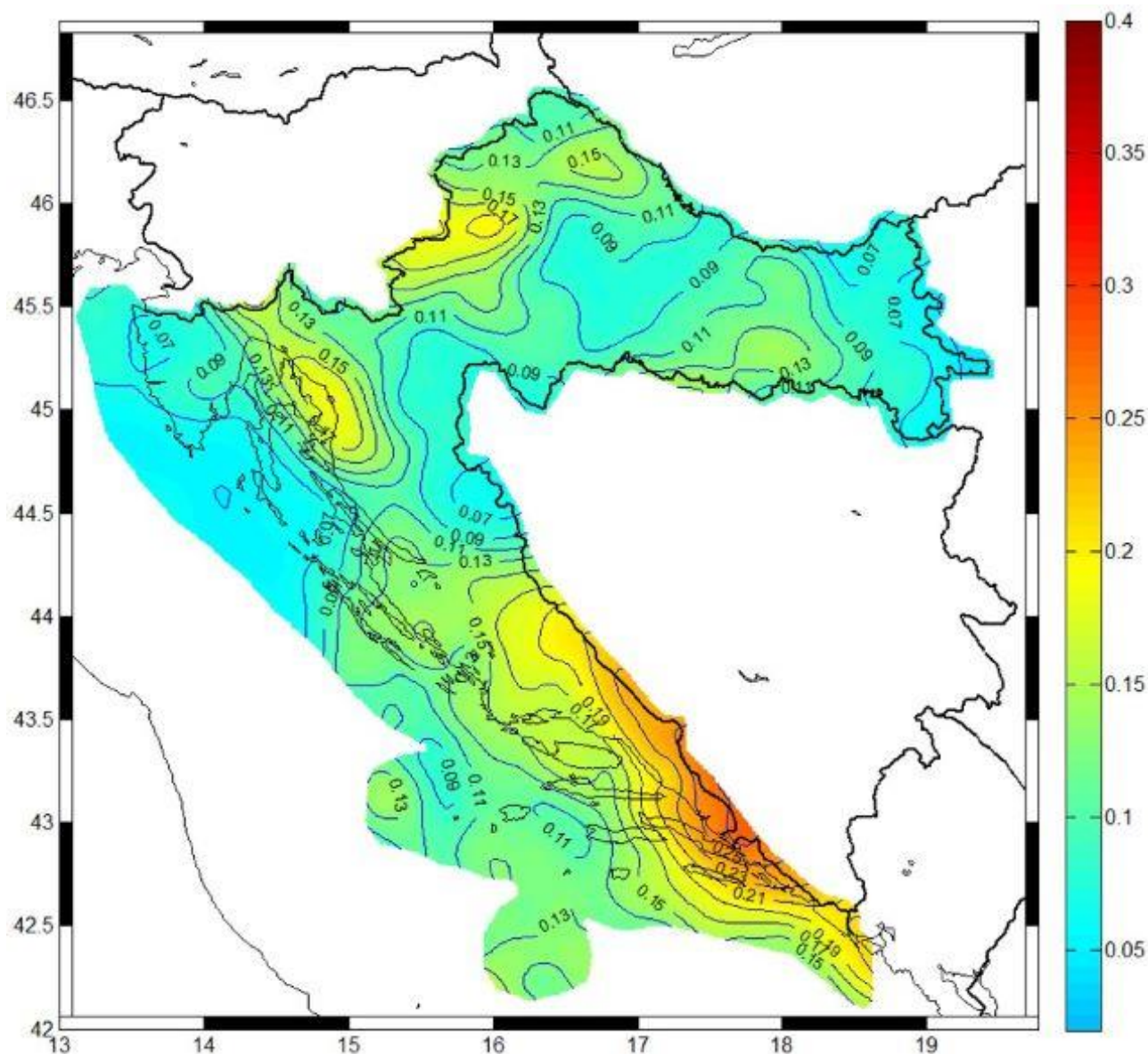
2. za događaj s najgorim mogućim posljedicama (jači potres) – razmatran u ovoj Procjeni
 - a. poredbeno povratno razdoblje: 475 godina
 - b. vjerojatnost premašaja: 10% u 50 godina

Slika 7. Karta potresnih područja Republike Hrvatske za poredbeno povratno razdoblje potresa $TNCR=475$ godina

Izvor: <http://seizkarta.gfz.hr/hazmap/karta.php>

Ujedno, prikazana je karta potresnih područja Republike Hrvatske za povratno razdoblje od 225 godina.

Slika 8. Karta potresnih područja Republike Hrvatske za poredbeno povratno razdoblje potresa

Izvor: <http://seizkarta.gfz.hr/hazmap/karta.php>

Poredbeno vršno ubrzanje tla tipa A vjerojatnosti premašaja 20% u 50 godina (povratno razdoblje 225 godina) izraženo u jedinicama gravitacijskog ubrzanja, g.

Karta je izrađena sa seizmološkim podacima do 2010. godine koji su korišteni i za izradu Karte potresne opasnosti s povratnim razdobljem od 95 i 475 godina, objavljene su na web stranicama Geofizičkog odsjeka PMF-a. Prof. dr. sc. Marijan Herak.

Iznos horizontalnih vršnih ubrzanja tla tipa A (agR) za povratna razdoblja od $T_p = 95, 225$ i 475 godina izraženih u jedinicama gravitacijskog ubrzanja ($1 g = 9.81 m/s^2$) za naselja na području Općine Sveti Filip i Jakov prikazan je u slijedećoj tablici.

Tablica 33. Iznos horizontalnih vršnih ubrzanja tla za povratna razdoblja 95, 225 i 475 g na području Općine Sveti Filip i Jakov

Naselje	a _{gr} za T _p 95 godina	a _{gr} za T _p 225 godina	a _{gr} za T _p 475 godina
Donje Raštane	0,098	0,142	0,199
Gornje Raštane	0,099	0,143	0,199
Sikovo	0,101	0,145	0,202
Sveti Filip i Jakov	0,103	0,148	0,205
Sveti Petar na Moru	0,098	0,143	0,2
Turanj	0,101	0,145	0,202

Izvor: <http://seizkarta.gfz.hr/karta.php>

5.1.2. Prikaz utjecaja na infrastrukturu

Tablica 34. Utjecaj potresa na kritičnu infrastrukturu

Utjecaj	Sektor
X	energetika (proizvodnja, uključivo akumulacije i brane, prijenos, skladištenje, transport energenata i energije, sustavi za distribuciju)
X	komunikacijska i informacijska tehnologija (elektroničke komunikacije, prijenos podataka, informacijski sustavi, pružanje audio i audiovizualnih medijskih usluga)
X	promet (cestovni, željeznički, zračni, pomorski i promet unutarnjim plovnim putovima)
X	zdravstvo (zdravstvena zaštita, proizvodnja, promet i nadzor nad lijekovima)
X	vodno gospodarstvo (regulacijske i zaštitne vodne građevine i komunalne vodne građevine)
X	hrana (proizvodnja i opskrba hranom i sustav sigurnosti hrane, robne zalihe)
X	financije (bankarstvo, burze, investicije, sustavi osiguranja i plaćanja)
X	proizvodnja, skladištenje i prijevoz opasnih tvari (kemijski, biološki, radiološki i nuklearni materijali)
X	javne službe (osiguranje javnog reda i mira, civilne zaštite, hitna medicinska pomoć)
X	nacionalni spomenici i vrijednosti

Zbog utjecaja na kritičnu infrastrukturu i strateške objekte treba istaknuti sljedeće posljedice:

- Izravna oštećenja prometnica zbog podrhtavanja tla ili njihova neprohodnost, zbog puknuća prometnica, mogu otežati prometnu povezanost Općine Sveti Filip i Jakov sa susjednim JLS-ima te usporiti potrebne radnje neposredno nakon potresa (spašavanje, evakuacija, odvoz građevinskog otpada i sl.).
- Oštećenje poslovnih objekata uz izravne troškove zbog oštećenja građevina i opreme mogu zbog odgode spremnosti za rad uključivati dodatne posljedice za zaposleno stanovništvo i gospodarstvo u cjelini, kao i dugoročne posljedice na okoliš.
- Prekidi u telekomunikacijskoj mreži mogu stanovništvu i hitnim službama otežati komunikaciju, a oštećenja niskonaponske mreže i komunalne infrastrukture mogu usporiti radove hitnih službi i povećati osjećaj nesigurnosti stanovništva.
- Oštećenje objekata javne društvene namjene može ugroziti sigurnost velikog broja ljudi.
- Posebnu pozornost treba obratiti na obrazovne ustanove s područja Općine Sveti Filip i Jakov.

5.1.3. Kontekst

Stanovništvo, društvo, administracija i upravljanje

Na području Općine Sveti Filip i Jakov, a prema Popisu stanovništva iz 2021. godine, živi 4.461 stanovnika što je 2,79% stanovništva Zadarske županije. Prosječna gustoća naseljenosti je 93,15 stan./km².

Prostor Općine zauzima površinu od 192,42 km². Iz navedenih podataka izračunata je gustoća naseljenosti 367,84 stan./km².

Moguće ljudske žrtve rezultat su prije svega očekivanih razaranja stambenih objekata, te objekata gdje boravi puno ljudi. Osim toga, među pučanstvom došlo bi do uznemirenosti i panike, te su mogući dodatni ljudski gubitci. Na području Općine Sveti Filip i Jakov nema stambenih zgrada već prevladavaju obiteljske kuće (najčešće dvokatnice).

U sljedećoj tablici navedeni su objekti s područja općine Sveti Filip i Jakov u kojima boravi veći broj ljudi.

Tablica 35. Pregled objekata u kojima boravi veći broj osoba

R.B.	Naziv	Lokacija
Dječji vrtići		
1.	Dječji vrtić Cvit-matični	Sv. Filip i Jakov
2.	Dječji vrtić Cvitić-područni	Turanj
3.	Dječji vrtić Cvitak-područni	Gornje Raštane
Škole		
5.	Područna škola Raštane gornje	Raštane Gornje
6.	Područna škola Raštane donje	Raštane Donje
7.	Područna škola Sikovo	Sikovo
8.	Područna škola Turanj	Turanj
9.	Područna škola Sv. Petar na Moru	Sv. Petar na Moru
10.	Osnovna škola Sveti Filip i Jakov	Sv. Filip i Jakov
Ostalo		
11.	Centar za rehabilitaciju Sv.Filip i Jakov	Sv. Filip i Jakov
12.	Hotel Alba	Sv. Filip i Jakov
13.	Hotel Vila Donat	Sv. Filip i Jakov
14.	Kuća za odmor Mare Nostrum	Sv. Petar na Moru
15.	Kamp Sv. Filip i Jakov	Sv. Filip i Jakov
16.	Kamp Đardin	Sv. Filip i Jakov
17.	Kamp Rio	Sv. Filip i Jakov
18.	Kamp Filipi	Sv. Filip i Jakov
19.	Kamp Sveti Petar	Sv. Petar na Moru
20.	Kamp Turanj	Turanj
21.	Turističko naselje Margarita Maris	Sv. Filip i Jakov
22.	Turističko naselje Croatia	Sv. Filip i Jakov
23.	Kino	Sv. Filip i Jakov

*U svim objektima se broj osoba mijenja i nije konstantan

Funkcioniranje elemenata kritične infrastrukture

Potres je nepogoda sa jednim od najvećih očekivanih razaranja. Utjecaj ovog razaranja na otvoreni prostor je manje izražen, izuzev mogućih razornih posljedica na elemente infrastrukture (vodovod, prometnice, pošta i telekomunikacije te energetske vodovi).

Razina sigurnog i udobnog života stanovnika Općine Sveti Filip i Jakov bitno ovisi o općinskoj te županijskoj infrastrukturi pa je njezino funkcioniranje važno omogućiti i u razdoblju neposredno nakon prirodne katastrofe. Povezanost cestovnom infrastrukturom, osobito iz više smjerova prema svakom naselju, je izrazito bitna s obzirom na činjenicu da broj spašenih osoba iz zatrpanih dijelova izravno ovisi o brzini reakcije (isključivo vlastitih snaga) u prvim danima katastrofe.

Tablica 36. Utjecaj potresa na kritičnu infrastrukturu Općine Sveti Filip i Jakov

Vrsta infrastrukture	Učinak
Energetika	Oštećenje elektroenergetske mreže Općine Sv. Filip i Jakov: 110 kV nadzemnih dalekovoda i to dijelom iz smjera Biograd n/M- Sv. Filip i Jakov-Sikovo-Raštane Donje – Raštane Gornje do trafo postaja u Tičovo i Vinterinci, dijelom iz smjera Zadar-Sv. Petar na moru-Turanj- Sv. Filip i Jakov; pad stupova niskonaponskih vodova po mjestu
Vodnogospodarstvo	Rušenje i oštećenje crpnih stanica, vodosprema, cjevovoda (Prekid opskrbe vodom, prekidanje i otežani rad zdravstvenih ordinacija, prekid opskrbe hranom, pojava zaraznih bolesti, otežano gašenje požara)
Promet	Može doći do oštećenja državne ceste D 8 (jadranska magistrala), te županijskih i lokalnih cesta
Zdravstvo, nacionalni spomenici i vrijednosti	Obzirom na starost i vrstu gradnje objekata za provođenje zdravstvene djelatnosti i jačinu potresa, može doći do oštećenja objekata, a samim tim do otežanog rada ovih ustanova. Rušenje ili oštećenje nekoliko crkava i spomenika. Arheološki pojedinačni lokaliteti, povijesni sklopovi, građevine, spomenici kulture, te prirodna baština.
Komunikacijska i informacijska tehnologija	Oštećenje poštanske centrale i prekid nadzemnih vodova
Hrana	Objekti za preradu, skladištenje i distribuciju hrane pretrpjeli bi manja oštećenja, što bi izazvalo poremećaj u proizvodnji, skladištenju i distribuciji hrane. Ti poremećaji ne bi bili takovog obima da značajnije poremete život na ovom području.
Financije	Objekti financijskih ustanova pretrpjeli bi manja oštećenja koja ne bi dovela do prekida u radu
Proizvodnja, skladištenje i prijevoz opasnih tvari	Na području Općine nema objekata koji proizvode i skladište opasne tvari.
Javne službe	Može doći do oštećenja objekata javnih službi (za osiguranje javnog reda i mira, zaštita i spašavanje, hitna medicinska pomoć) koje će u tom slučaju biti spriječene provesti hitne intervencije navrijeme, što za posljedicu ima otežano funkcioniranje lokalne zajednice.

Fizički, klimatološki, geografski, demografski, ekonomski i politički uvjeti

Stanovništvo živi u 7 naselja s različitom gustoćom naseljenosti. Najnaseljenije je područje naselja Sveti Filip i Jakov (1.603 stanovnika), a ukupno je nastanjeno 1.565 stanova. Na slijedećoj slici prikazano je područje guste izgrađenosti i veće ugroženosti u slučaju potresa.

Slika 9. Područje guste izgrađenosti i veće ugroženosti u slučaju potresa

Izvor: DGU (geoport.hr)

5.1.4. Uzrok

Potres je endogeni proces do kojeg dolazi uslijed pomicanja tektonskih ploča, a za posljedicu ima podrhtavanje Zemljine kore zbog oslobađanja velike količine energije. Magnituda i jakost (intenzitet) su mjere koje opisuju potres. Magnituda potresa predstavlja energiju koja je oslobođena prilikom potresa, a izražava se stupnjevima Richterove ljestvice, koja ima vrijednosti od 0 do 9. Jakost (intenzitet) potresa ovisi o više čimbenika kao što su količina oslobođene

energije, dubina hipocentra, udaljenosti epicentra i građi Zemljine kore. Njegovo djelovanje može se iskazati pomoću Mercalli-Cancani-Siebergove ljestvice koja ima 12 stupnjeva, a temelji se na razornosti i posljedicama potresa. Svi potresi na području Republike Hrvatske ubrajaju se u red plitkih potresa. Znanstvena istraživanja radi prognoziranja potresa provode se u mnogim državama svijeta, osobito u Japanu, SAD-u i Rusiji, no usprkos istraživanjima, do danas ni jedan potres nije pretkazan znanstvenim metodama

5.1.4.1. Razvoj događaja koji prethodi velikoj nesreći

U skladu s globalnom teorijom tektonskih ploča koja objašnjava pomake Zemljine litosfere i učestalost pojave potresa u graničnim područjima, uzrok nastanka potresa u priobalnom dijelu Republike Hrvatske povezan je s podvlačenjem Jadranske platforme pod Dinaride, kao posljedica kretanja Afričke ploče u odnosu na Euro-azijsku. Rasjedi kao potencijalne žarišne točke osim toga nastaju unutar pojedinih tektonskih ploča kao posljedica diferencijalnih naprezanja u Zemljinoj kori.

Unatoč suvremenim uvjetima i uz naprednu tehnologiju predviđanje potresa koje bi omogućilo pravovremeno reagiranje i evakuiranje ugroženih građana nije moguće.

Razvijenije države u seizmički aktivnim područjima ipak ne odustaju od pokušaja kratkoročnog upozoravanja na pojavu potresa s namjerom ostvarivanja barem minimalne vremenske prednosti u slučaju katastrofalnog događaja. Naime u slučaju potresa iz žarišta se širi više vrsta potresnih valova; longitudinalni (ili primarni) P-valovi brže se šire, ali razorno djelovanje potječe od transverzalnih (ili sekundarnih) S-valova koji se šire manjom brzinom. Stoga je moguće posebnim sensorima zabilježiti dolazak P-valova, identificirati položaj žarišta i odrediti očekivanu jačinu potresa, barem nekoliko sekundi prije dolaska S-valova koji mogu uzrokovati podrhtavanje tla s razornim posljedicama.

5.1.4.2. Okidač koji je uzrokovao veliku nesreću

Unutarnji procesi utječu na kretanje masa u zemljinoj unutrašnjosti i na formiranje tektonskih pokreta, koji djeluju kao okidač za nastanak potresa. U širem kontaktnom području Općine Sveti Filip i Jakov nema vulkana ili sličnih pojava čija bi promjena (npr. erupcija) mogla biti i okidač za potrese.

Potres se može opisati kao endogeni proces prouzročen tektonskim pokretima u Zemljinoj unutrašnjosti uz naglo oslobađanje energije koja se u obliku seizmičkih valova širi prema površini Zemlje. Pojava potresa pripada skupini prirodnih rizika koji se ne mogu predvidjeti, a s određenom vjerojatnošću se mogu dogoditi u bilo kojem trenutku. Osim s podrhtavanjem tla seizmički rizik može biti povezan i s drugim događajima kao pojavom klizišta.

5.1.5. Opis događaja - potres

Potpunost i vjerojatnost/dosljednost i logičnost

Svijest o mogućoj opasnosti zbog posljedica učinaka potresa na postojeće građevine i iskustveni podaci značajno su se odrazili na razvoj i učestale promjene propisa za projektiranje konstrukcija. Posljednjih godina posebna pozornost posvećena je donošenju ujednačenih Europskih normi za projektiranje seizmičke otpornosti, a temeljem suvremenih istraživanja su propisani zahtjevi kojima građevine moraju udovoljiti da bi postigle prihvatljivu razinu sigurnosti znatno poštoženi.

Obzirom na zahtjevnost propisa (Tehnički propis za građevinske konstrukcije („Narodne novine“ br. 17/17)) konstrukcija mora udovoljiti temeljnim zahtjevima za dva granična stanja: granično stanje nosivosti i granično stanje uporabljivosti.

5.1.5.1. Posljedice i informacije o posljedicama

Kod razmatranja potresa kao prirodne katastrofe u Općini Sveti Filip i Jakov u obzir su uzete dvije vjerojatnosti, najvjerojatniji neželjeni događaj te događaj sa najgorim mogućim posljedicama.

Najvjerojatniji neželjeni događaj podrazumijeva potres intenziteta II-III°MSK ljestvici. Pri tom potresu nema značajnih posljedica na stanovništvo i kritičnu infrastrukturu, te kao takav nije detaljnije ni obrađen.

Događaj sa najgorim mogućim posljedicama podrazumijeva potres intenziteta VIII°MSK ljestvice. Obzirom na posljedice ova kategorija potresa detaljno je obrađena kroz slijedeće naslove.

Kategorizacija zona povrjedivosti od potresa određuje se na bazi izgrađenosti zemljišta, te vrste konstrukcije objekata neotpornih na dinamičke utjecaje. Proračun rušenja definira domet obrušavanja objekata /ruševina (d), koji može iznositi do $H/2$ (pola visine objekta) u svakom presjeku objekta. Prostor izvan dometa ruševina je realan prostor pristupa građevini. Zaštita od potresa definira se kroz mogućnost pristupa objektima, vodoopskrbu, te kroz razne tehničke mjere. Da bi se spriječile teže posljedice potresa potrebno je planirati i projektirati rekonstrukciju/obnovu i izgradnju građevina otpornih na predviđenu jačinu potresa, tako da se predvide otporne i elastične konstrukcije za nove građevine, te ugradnja pojačanih konstruktivnih rješenja u povijesne kamene građevine ili u nove građevine građene prije 1964. godine. Zgrade građene nakon 1964.godine u načelu su otporne na potres jačine VII° MSK skale. Planirani objekti moraju biti projektirani u skladu sa važećom tehničkom regulativom koja određuje uvjete za potresna područja.

Povredivost uglavnom proizlazi iz načina gradnje pojedinih objekata i gustoće izgrađenosti. Sva naselja u Zadarskoj županiji do 2. Svjetskog rata izgrađena su od kamena i vapnenog veziva, što u svakom naselju predstavlja staru jezgru mjesta. Nakon rata započinje izgradnja novih dijelova naselja s novim materijalima, kao što su beton i željezo. Povredivost objekata s ovim novim načinom izgradnje znatno je manja.

Građevine izgrađene do 1964. nisu projektirane za potresna djelovanja. Promjenom propisa za projektiranje građevina iz 1964. godine prvi put se značajnije uzima u obzir djelovanje potresa. Međutim, treba napomenuti da su spoznaje o djelovanju potresa na građevine u to doba bile vrlo ograničene (mlada znanstvena disciplina). U idućim godinama potresi sve češće pogađaju

mediteranske države što je dovelo do napretka u istraživanjima i još nekoliko promjena u propisima koje su uključivale promjene karata hazarda, ali i postupaka proračuna. Stoga se građevine izgrađene nakon 1964. godine mogu načelno podijeliti prema razdobljima razvoja seizmičkih propisa (do 1964., od 1965. - 1981., od 1982. - 1998., od 1998. - 2012. godine

Sve ove karakteristike razvrstavaju objekte u tri kategorije, i to:

I.kat. – objekti od neobrađenog kamena i blatnog veziva, loši montažni objekti, objekti serklažno neučvršćeni i sa slabom međukatnom konstrukcijom,

II.kat. – objekti od obrađenog kamena, serklažno učvršćeni sa boljom međukatnom konstrukcijom, zidani objekti opekom ili blok-opekom, bolji montažni objekti sa boljom međukatnom konstrukcijom,

III.kat. – objekti sa skeletnom konstrukcijom od vertikalnih i horizontalnih serklaža. Skelet može biti armirano-betonski, čelični i dobar drveni, a popune zidova od klasničnih ili raznih gotovih elemenata zidova.

Klasična podjela oštećenja zgrada koja se najčešće navodi i često upotrebljava kao osnova za slične kategorizacije temelji se na Europskoj makroseizmičkoj ljestvici EMS-98, s kategorijama oštećenja od I do V, pomoću koje se uobičajeno određuje i intenzitet potresnog djelovanja.

Tablica 37. Stupnjevi oštećenja za zidane građevine prema EMS-98 klasifikaciji

Kategorija	Skica	Opis
I.		<ul style="list-style-type: none"> - Neznatno do blago oštećenje. - Zanemarivo konstruktivno oštećenje. - Blago nekonstruktivno oštećenje. - Vrlo tanke pukotine u ponekim zidovima. - Opadanje malih komada žbuke. - Vrlo rijetko otpadanje pojedinačnih odvojenih dijelova zida.
II.		<ul style="list-style-type: none"> - Umjeren oštećenje. - Blago konstruktivno oštećenje. - Umjeren nekonstruktivno oštećenje. - Pukotine u brojnim zidovima. - Otpadanje većih komada žbuke. - Djelomično otkazivanje dimnjaka.
III.		<ul style="list-style-type: none"> - Značajno do teško oštećenje. - Umjeren konstruktivno oštećenje. - Pukotine u brojnim zidovima. - Otpadanje većih komada žbuke. - Djelomično otkazivanje dimnjaka.
IV.		<ul style="list-style-type: none"> - Vrlo teška oštećenja. - Teško konstruktivno oštećenje. - Vrlo teško nekonstruktivno oštećenje. - Značajno otkazivanje zidova. - Djelomično otkazivanje konstrukcija krovova i

		međukatnih konstrukcija.
V.		<ul style="list-style-type: none"> - Otkazivanje. - Vrlo teško konstruktivno oštećenje. - Potpuno ili gotovo potpuno rušenje.

Izvor: Procjena rizika od katastrofa za RH

Opis posljedica na stanovništvo, imovinu, okoliš, kritičnu infrastrukturu, društvo i institucije

Procjena obujma i stupnja ugroženosti od potresa obuhvaća razorne potrese. Polazi se od pretpostavke da ljudi stradavaju uslijed rušenja objekata, oštećenja opreme, instalacije i uređaja. Zbog navedenog je nužno pronaći vezu između intenziteta potresa i mehaničke rastresitosti objekata. Prvo treba utvrditi mogući stupanj oštećenja raznih kategorija objekata pri različitim stupnjevima intenziteta potresa. Obzirom na mehaničku otpornost i obujma oštećenja objekata utvrđuje se stupanj oštećenja.

a) Posljedice potresa za stambene objekte Općine Sveti Filip i Jakov

Općina Sveti Filip i Jakov spada u područje koje nema značajnu seizmičku aktivnost tako da je ugroženost pojedinih područja s obzirom na vrste gradnje i rabljeni građevinski materijal vrlo mala. Međutim u slučaju pojave potresa intenziteta u epicentru od V i više stupnjeva MCS ljestvice nastala bi manja oštećenja objekata zbog visoke starosne strukture objekata (50-tak godina) i gustoće izgrađenosti posebno u staroj jezgri te u pojedinim seoskim sredinama gdje je također prisutna takva vrsta objekata.

Poznavajući vrijeme izgradnje pojedine skupine zgrada može se donijeti grubi zaključak o njihovoj seizmičkoj otpornosti.

Tablica 38. Konstruktivni sustav objekata prema godinama izgradnje

Konstruktivni sustav	Tip zgrade	Godina izgradnje
I	Zidane zgrade	do 1920.
II	Zidane zgrade s armirano betonskim serklažima	1921.-1945.
III	Armiranobetonske skeletne zgrade	1946.-1964.
IV	Zgrade sa sustavom armiranobetonskih nosivih zidova	1965.-1984.
V	Skeletne zgrade s armiranobetonskim nosivim zidovima	nakon 1985.

Prognoza štete od hipotetičnog potresa u Općini Sveti Filip i Jakov izradit će se uz sljedeće pretpostavke:

- a. potres jačine VIII° MSK ljestvice s epicentrom u okolici Općine pogodio je Općinu Sveti

Filip i Jakov;

- b. intenzitetu VIII° odgovara maksimalna akceleracija na površini tla od 1,6 m/s (0,2 g);
- c. akceleracija je jednaka na cijelom području;
- d. trajanje potresa je do 15 sekundi;
- e. razlike u geotehničkom sastavu tla i moguće pojave dinamičke nestabilnosti tla (klizanje, likvefakcija) ne uzimaju se u obzir;
- f. u Općini se nalaze stanovnici registrirani Popisom stanovništva 2021. godine: **4.461** osoba;
- g. ukupan broj nastanjenih stanova iz Popisa stanovništva 2021. godine: **1.565**;
- h. u Općini nema osoba koje nemaju registrirano stalno boravište;
- i. u trenutku potresa svi stanovnici nalaze se u stambenim zgradama (kao da se potres događa noću).

Šteta na stambenom fondu izražava se putem postotka uništenosti stambenog fonda u odnosu spram početnog stanja (preko broja zgrada izraženog postotkom koji obuhvaća ukupan broj zgrada) a izračunava se prema formuli:

$$(PU) = \sum_{i=1}^n B_i \cdot \left(\sum_{j=1}^m C_{ij} \cdot G_{ij} \right) \quad (1)$$

(PU) - postotak uništenosti stambenog fonda

B - postotak zastupljenosti zgrada određenog konstruktivnog sustava u ukupnom broju stambenih zgrada određene gradske zone

C - postotak oštećenja zgrada određenog konstruktivnog sustava prema stupnjevima oštećenja za određeni intenzitet potresa u odnosu prema ukupnom broju zgrada tog sustava

G - postotak građevinske štete koji odgovara pojedinom stupnju oštećenja u odnosu prema vrijednosti objekta za j-to oštećenje i-tog konstruktivnog sustava (Aničić i Radić, 1990)

i - konstruktivni sustav (I, II, III, IV, V)

j - stupanj oštećenja (1, 2, 3, 4, 5, 6)

n = 5

m = 6.

Sljedeća tablica predstavlja matricu oštećenosti pet navedenih konstruktivnih sustava za potres intenziteta VIII° MSK ljestvice. Oštećenja su svrstana u šest kategorija, koje su označene brojevima 1 do 6. Svakom stupnju oštećenja i svakom konstruktivnom sustavu odgovara jedan element matrice – postotak oštećenja ukupnog broja zgrada.

Šteta na stambenom fondu izražava se putem postotka uništenosti stambenog fonda u odnosu spram početnog stanja preko broja zgrada izraženog postotkom koji obuhvaća ukupan broj zgrada.

Tablica 39. Matrica oštećljivosti za intenzitet potresa VIII° MSK ljestvice za pet konstruktivnih sustava gradnje

R.B.	Stupanj oštećenja	Postotak oštećenja za konstruktivni sustav u odnosu prema ukupnom broju zgrada (*)					Građevinska šteta % (**)
		I	II	III	IV	V	
1.	nikakvo-nema	8	50	15	5	15	0
2.	neznatno	10	25	25	70	20	6
3.	umjereno	30	15	35	25	50	20
4.	jako	45	10	17	-	15	40
5.	totalno	4	-	6	-	-	62
6.	rušenje	3	-	2	-	-	100

*I - zidane zgrade,

II - zidane zgrade s armiranobetonskim serklažima,

III - armiranobetonske skeletne zgrade,

IV - zgrade sa sustavom armiranobetonskih nosivih zidova,

V - skeletne zgrade s armiranobetonskim nosivim zidovima.

**Za pojedine konstruktivne sustave građevinska šteta može imati različite vrijednosti za isti stupanj oštećenja

Tablica 40. Prikaz stupnjeva oštećenja sa pripadajućim postotnim udjelima ranjenih i poginulih

R.B.	Stupanj oštećenja	Postotak ranjenih D (%)	Postotak poginulih E (%)
1.	nikakvo - nema	0	0
2.	neznatno	0	0
3.	umjereno	1	0
4.	jako	2	0,25
5.	totalno	10	1
6.	rušenje	100	20

Tablica 41. Broj oštećenih stanova raznih kategorija pri potresu intenziteta VIII° MSK ljestvice

R.B.	Stupanj oštećenja	I	II	III	IV	V	Ukupno	Broj stanovnika za zbrinjavanje
Općina Sveti Filip i Jakov								
1.	nikakvo -nema	50	313	23	4	12	402	-
2.	neznatno	63	157	39	55	16	329	
3.	umjereno	188	94	55	20	39	395	
4.	jako	282	63	27		12	383	439
5.	totalno	25		9			34	
6.	rušenje	19		3			22	

R.B.	Stupanj oštećenja	I	II	III	IV	V	Ukupno	Broj stanovnika za zbrinjavanje
UKUPNO		626	626	157	78	78	1565	

U prethodnoj tablici dan je i ukupan broj stanova ovisno o stupnju oštećenja i broj stanovnika koje je potrebno zbrinuti jer su im stanovi toliko oštećeni (jako, totalno i srušeni) da u njima nije moguće stanovati.

U slučaju potresa intenziteta VIII° MSK ljestvice potrebno je osigurati privremeni smještaj za približno 439 ljudi. Ako pretpostavimo da će 50% stanovništva naći smještaj kod rodbine i prijatelja, potrebno je osigurati privremeni smještaj za približno 220 osoba.

b) Posljedice potresa po industrijske i druge objekte

Na području Općine nema industrijskih objekata

c) Procjena količine građevinskog otpada

Proračunom građevinskih šteta potrebno je odrediti količinu građevinskog otpada koji će nastati kod totalnog rušenja objekata. Količina ovog otpada važna je da bi se dimenzioniralo i odredilo područje gdje će taj građevinski otpad biti privremeno pohranjen. Otpad se može proračunati metodom koju upotrebljava US Army Corps of Engineers (USACE).

Utvrđeno je da će u Općini Sveti Filip i Jakov doći do potpunog rušenja i totalnog oštećenja oko **56** objekta.

Kako se radi uglavnom o dvokatnim i trokatnim objektima tipa A količina otpada se proračunava na slijedeći način:

- jedan trokatni objekt prosječnih gabarita 15m*12m*12m (procjena veličine objekata u centru naselja Sveti Filip i Jakov koja se odnosi na kategoriju A) ima 712,80 m³ otpada.

Količina otpada se proračunava na način da jedan trokatni objekt prosječnih gabarita 15 m L* 12 m W * 12 m H ima

$(L * W * H) / 0,02831685 / 27 = \text{-----} 0,7645549 \text{ m}^3 * 0,33 = \text{-----} \text{ m}^3$ građevinskog otpada, pa prema izračunu proizlazi **da jedan objekt** ima $(15 * 12 * 12) / 0,02831685 / 27 = 2825,17 * 0,7645549 * 0,33 = \mathbf{712,80 \text{ m}^3}$ otpada.

Za 56 objekta ukupna količina građevinskog otpada iznosi 39.759,98 m³.

Od ove količine USACE predviđa da će 30% biti drvena građa koja se kasnije može lako reciklirati. Od ostalih 70% predviđa se da je:

- 42% gorivi materijal koji zahtijeva sortiranje,
- 43% građevinski otpad (kamen, beton, žbuka),

- 15% metal.

Dakle, od ukupno **39.759,98 m³** građevinskog otpada:

- **11.927,99 m³** će biti drvene građe,
- **11.689,43 m³** će biti gorivog raznog materijala,
- **11.967,75 m³** građevinskog otpada (kamen, beton, žbuka), te
- **4.174,80 m³** će biti otpadnog metala.

Za sav gore navedeni otpad potrebno je predvidjeti područje za privremeno deponiranje veličine **16.090,27 m²**. Potrebno je predvidjeti područje za privremeno deponiranje građevinskog materijala na području naselja Općine Sveti Filip i Jakov te ga uklopiti u Plan djelovanja civilne zaštite.

U prvih 24 sata ukloni se približno 20% građevinskog otpada (2.385,60 m³) od ukupne količine otpada koji je nastao rušenjem, tih 20% otpada odnosi se na otpad koji se uklanja zbog spašavanja zatrpanih. Svaki kamion kiper kapaciteta 10 m³ može u 24 sata prosječno napraviti 20 prijevoza na deponij.

Broj plitko i srednje zatrpanih osoba iznosi 58, dok je duboko zatrpanih osoba 71. Broj sati za spašavanje plitko i srednje zatrpanih osoba iznosi 117 sati, a za spašavanje duboko zatrpanih osoba potrebno je 1.1416 sati. Ukupan broj sati je 1.532. Broj spasitelja za 48 sati spašavanja iznosi 96, a za 24 sata 192 spasitelja.

d) Posljedice koje potresi mogu izazvati po stanovništvo

U žrtve potresa ubrajamo plitko, srednje i duboko zatrpane osobe. Plitko zatrpane osobe – moguće spašavanje uporabom lake opreme za spašavanje bez specijalnih radova i građevinskih strojeva. Duboko zatrpane osobe - osobe koje je moguće spasiti unutar 20 sati specifičnim radovima, specijalnom opremom i građevinskim strojevima (specijalizirana jedinica za spašavanje iz ruševina).

Na području Općine Sveti Filip i Jakov potrebno je osigurati zaštitu od potresa VIII° MSK ljestvice, što je potres koji može izazvati teška oštećenja i ljudske gubitke. Moguće ljudske žrtve rezultat su prije svega očekivanih razaranja stambenih objekata te objekata gdje boravi puno ljudi. Osim toga, među pučanstvom došlo bi do uznemirenosti i panike te su mogući dodatni ljudski gubitci. Broj stradalih ovisan je o vrsti objekata u kojoj ljudi borave ili se nalaze.

U žrtve potresa ubrajamo ranjene i poginule osobe. Broj ranjenih izračunava se prema formuli (2), a broj poginulih prema formuli (3).

gdje je:

$$(BR) = A \cdot \sum_{i=1}^n Bi \cdot \left(\sum_{j=1}^m Cij \cdot Dij \right) \quad (2)$$

$$(BP) = A \cdot \sum_{i=1}^n Bi \cdot \left(\sum_{j=1}^m Cij \cdot Eij \right) \quad (3)$$

BR - broj ranjenih osoba BP - broj poginulih osoba,

- A - ukupan broj osoba koje žive na nekom području B i C,
 B – postotak zastupljenosti zgrada određenog konstruktivnog sustava u ukupnom broju stambenih zgrada,
 C - postotak oštećenja zgrada određenog konstruktivnog sustava prema stupnjevima oštećenja za određeni intenzitet potresa u odnosu prema ukupnom broju zgrada tog sustava,
 D - postotak ranjenih za j-to oštećenje u i-tom konstruktivnom sustavu,
 E - postotak poginulih za j-to oštećenje u i-tom konstruktivnom sustavu i, j, m, n.,
 i – konstruktivni sustavi (I,II,III),
 j – stupanj oštećenja (1,2,3,4,5,6),
 n = 3,
 m = 4.

Proračunom prema formulama (1) i (2) dolazi se do podatka da bi u potresu VIII° na području Općine Sveti Filip i Jakov procijenjeni broj ranjenih i poginulih stanovnika na području Općine Sveti Filip i Jakov bio kao što je naveden u sljedećoj tablici.

Tablica 42. Izračun broja ranjenih i poginulih osoba pri intenzitetu potresa VIII° MSK ljestvice na području Općine Sveti Filip i Jakov

Objekti/ osobe	Stupanj oštećenja						UKUPNO
	nikakvo	neznatno	umjereno	jako	totalno	rušenje	
Broj objekata	402	329	395	383	34	22	1565
Broj stanovnika	1146	937	1126	1091	98	62	4461
Poginuli (%)	0	0	0	0,25	1	20	
Ranjeni (%)	0	0	1	2	10	100	
Zatrpani (%)	0	0	1,3	4	8,5	100	
Poginuli	0	0	0	3	1	12	16
Ranjeni	0	0	11	22	10	62	105
Zatrpani	0	0	15	44	8	62	129
			plitko	srednje	duboko		

KRITERIJI DRUŠTVENIH VRIJEDNOSTI

Život i zdravlje ljudi

Događaj sa najgorim mogućim posljedicama podrazumijeva potres intenziteta VIII° MSK ljestvice te je za takav slučaj dan pregled posljedica po društvene vrijednosti:

- Poginuli: 16 stanovnika,
- Ranjeni: 105 stanovnika,
- Zatrpani: 129 stanovnika,
- Ukupno: 250 stanovnika.

Za izračun posljedica na život i zdravlje ljudi uzete su vrijednosti koje su dobivene proračunom, a radi se o ranjenim i poginulim osobama. Broj evakuiranih, oboljelih od psihoza te nestalih nije uzet u proračun, obzirom da o istima ne postoji mogućnost izračuna.

Život i zdravlje ljudi

Tablica 43. Posljedice na život i zdravlje ljudi

Život i zdravlje ljudi			
Kategorija	Posljedice	Kriteriji (stanovnici)	Odabrano
1	Neznatne	<0,0446	
2	Malene	0,044 – 0,205	
3	Umjerene	0,209 – 0,490	
4	Značajne	0,535 – 1,561	
5	Katastrofalne	1,605>	x

Gospodarstvo

Tablica 44. Posljedice na gospodarstvo

Gospodarstvo			
Kategorija	Posljedice	Kriteriji (euro)	Odabrano
1	Neznatne	128.166,04 – 256.332,08	
2	Malene	256,332,08– 1.231.660,40	
3	Umjerene	1.231.660,40– 3.694.981,20	
4	Značajne	3.694.981,20– 6.158.302,00	
5	Katastrofalne	>6.158.302,00	x

Društvena stabilnost i politika

Tablica 45. Posljedice na društvenu stabilnost i politiku – štete/gubici na građevinama od javnog društvenog značaja

Društvena stabilnost i politika			
Štete/gubici na građevinama od javnog društvenog značaja			
Kategorija	Posljedice	Kriteriji (euro)	Odabrano
1	Neznatne	128.166,04 – 256.332,08	
2	Malene	256,332,08– 1.231.660,40	
3	Umjerene	1.231.660,40– 3.694.981,20	
4	Značajne	3.694.981,20– 6.158.302,00	
5	Katastrofalne	>6.158.302,00	x

Tablica 46. Posljedice na društvenu stabilnost i politiku – oštećena kritična infrastruktura

Društvena stabilnost i politika			
Oštećena kritična infrastruktura			
Kategorija	Posljedice	Kriteriji (euro)	Odabrano
1	Neznatne	128.166,04 – 256.332,08	
2	Malene	256,332,08– 1.231.660,40	
3	Umjerene	1.231.660,40– 3.694.981,20	
4	Značajne	3.694.981,20– 6.158.302,00	
5	Katastrofalne	>6.158.302,00	x

Vjerojatnost / frekvencija događaja za potres

Frekvencija događaja iznosi 1 događaj u 100 godina i rjeđe, a vjerojatnost ovoga događaja je manja od 1%. Kategorija pojave potresa intenziteta VIII°MSK ljestvice na području Općine Sveti Filip i Jakov je iznimno mala.

Tablica 47. Vjerojatnost/frekvencija događaja s najgorim mogućim posljedicama - potres

Kategorija	Vjerojatnost/frekvencija			Odabrano
	Kvalitativno	Vjerojatnost	Frekvencija	
1	Iznimno mala	<1%	1 događaj u 100 godina i rjeđe	x
2	Mala	1-5%	1 događaj u 20 do 100 godina	
3	Umjerena	5-50%	1 događaj u 2 do 20 godina	
4	Velika	51-98%	1 događaj u 1 do 2 godine	
5	Iznimno velika	>98%	1 događaj godišnje ili češće	

5.1.5.2. Podaci, izvori i metode izračuna

Za izradu scenarija: „*Podrhtavanje tla uzrokovano potresom jačine VIII°MSK ljestvice*“ korištena je sljedeća dokumentacija:

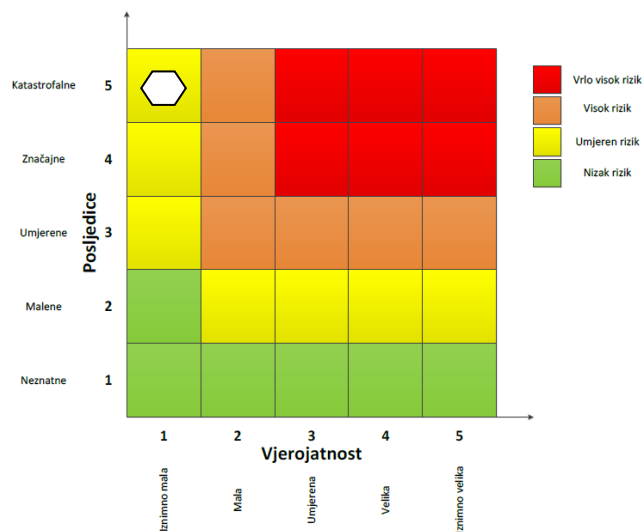
- Procjena rizika od velikih nesreća za Općinu Sveti Filip i Jakov, iz 2021. godine,
- Karta potresnih područja Republike Hrvatske,
- Proračun Općine Sveti Filip i Jakov za 2024. godinu,
- Procjena rizika od katastrofa za Republiku Hrvatsku,
- Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva 2021. godine.

5.1.6. Matrice rizika za potres

Rizik: Potres

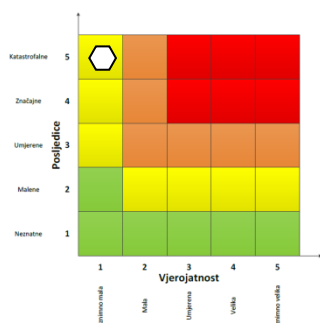
Naziv scenarija: Podrhtavanje tla uzrokovano potresom jačine VIII°MSK ljestvice

Ukupni rizik za potres - umjeren rizik

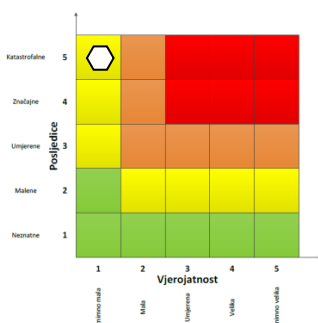

Događaj s najgorim mogućim posljedicama

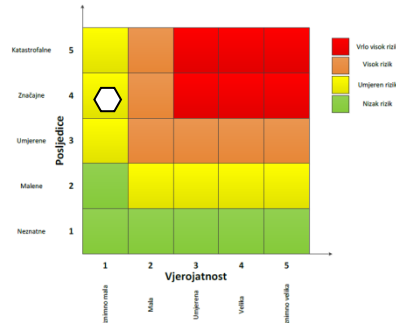
Život i zdravlje ljudi

Gospodarstvo

Društvena stabilnost i politika

METODOLOGIJA I NEPOUZDANOST

Ne postoji dovoljna količina statističkih, iskustva stručnjaka i ostalih podataka te pouzdana metodologija procjene posljedica zbog čega se očekuju značajnije greške		
Vrlo visoka nepouzdanost	4	
Visoka nepouzdanost	3	X
Niska nepouzdanost	2	
Vrlo niska nepouzdanost	1	
Postoji dovoljna količina statističkih podataka, iskustva stručnjaka i pouzdana metodologija procjene zbog čega je pojavljivanje grešaka vrlo malo vjerojatno		

5.1.7. Karta rizika za potres

Grafički prilog 2. Karta rizika za potres na području Općine Sveti Filip i Jakov.

5.2. OPIS SCENARIJA - EKSTREMNE TEMPERATURE

5.2.1. Naziv scenarija, rizik, radna skupina

NAZIV SCENARIJA
Pojava toplinskih valova na području Općine Sveti Filip i Jakov
GRUPA RIZIKA
Ekstremne vremenske pojave
RIZIK
Ekstremne temperature
RADNA SKUPINA
Koordinator:
Darko Mikas, mag.oec, MBA
Nositelj:
Ivan Kadija
Izvršitelj:
Stjepan-Marko Batur

Uvod

Ekstremne su temperature (toplinski ili hladni val) dugotrajnija razdoblja izrazito visoke ili niske temperature u odnosu na uobičajeno vrijeme određenog područja te u odnosu na uobičajene temperature za pojedina razdoblja ili sezone. Toplinski val nerijetko je praćen i visokim postotkom vlage u zraku, dok je hladni val nerijetko praćen vjetrom i većom količinom oborina.

Ekstremne temperature zraka mogu uzrokovati zdravstvene probleme i povećani broj smrtnih slučajeva i stoga predstavljaju javnozdravstveni problem. Očekuje se da bi zatopljenje uzrokovano klimatskim promjenama moglo povećati učestalost toplinskih valova. Toplinski valovi danas predstavljaju sve veću opasnost za stanovništvo, uzrokujući zdravstvene probleme i povećani broj smrtnih slučajeva te zbog toga predstavljaju javnozdravstveni problem. Globalno zatopljenje kao posljedica klimatskih promjena moglo bi povećati učestalost toplinskih valova na području Općine Sveti Filip i Jakov.

Toplinski val je meteorološki fenomen koji može uzrokovati poljoprivredne gubitke, požare, bolesti bilja i životinja, gubitak bioraznolikosti, prestanke opskrbe električnom energijom, redukcija vodoopskrbe, zdravstvene probleme i povećanu smrtnost ljudi.

Posebno ugrožene skupine društva su mala djeca, kronični bolesnici, starije i nemoćne osobe, osobe koje rade na otvorenom prostoru (građevinski radnici, osobe zadužene za održavanje cesta i javnih površina i sl.). Nepovoljan učinak mogu uzrokovati toplinski valovi koji traju dulje vrijeme. Toplinski val kao prirodna pojava uzrokovana klimatskim promjenama nastaje naglo bez prethodnih najava, neočekivano. Ekstremni događaji poput vrućih dana, tropskih noći postaju učestaliji i vjerojatno će se pojavljivati čak i češće u budućnosti.

Toplinski grčevi se manifestiraju bolnim grčevima u rukama, nogama i trbuhu. Zbog gubitka tekućine i soli iz organizma, daljnjim izlaganjem povišenim temperaturama dolazi do toplinske iscrpljenosti: hladna, vlažna koža, žeđ, nervoza, glavobolja, mučnina, povraćanje, ubrzanje pulsa i disanja te nesvjestica. Simptomi sunčanice su suha koža uz osjetno povišenu tjelesnu temperaturu. Osoba se žali na glavobolju, vrtoglavicu, nemir, smušenost. Vidljivo je crvenilo lica.

5.2.2. Prikaz utjecaja na kritičnu infrastrukturu

Tablica 48. Utjecaj ekstremnih temperatura na kritičnu infrastrukturu

Utjecaj	Sektor
X	energetika (proizvodnja, uključivo akumulacije i brane, prijenos, skladištenje, transport energenata i energije, sustavi za distribuciju)
	komunikacijska i informacijska tehnologija (elektroničke komunikacije, prijenos podataka, informacijski sustavi, pružanje audio i audiovizualnih medijskih usluga)
	promet (cestovni, željeznički, zračni, pomorski i promet unutarnjim plovnim putovima)
X	zdravstvo (zdravstvena zaštita, proizvodnja, promet i nadzor nad lijekovima)
X	vodnogospodarstvo (regulacijske i zaštitne vodne građevine i komunalne vodne građevine)
X	hrana (proizvodnja i opskrba hranom i sustav sigurnosti hrane, robne zalihe)
	financije (bankarstvo, burze, investicije, sustavi osiguranja i plaćanja)
	proizvodnja, skladištenje i prijevoz opasnih tvari (kemijski, biološki, radiološki i nuklearni materijali)
X	javne službe (osiguranje javnog reda i mira, zaštita i spašavanje, hitna medicinska pomoć)
	nacionalni spomenici i vrijednosti

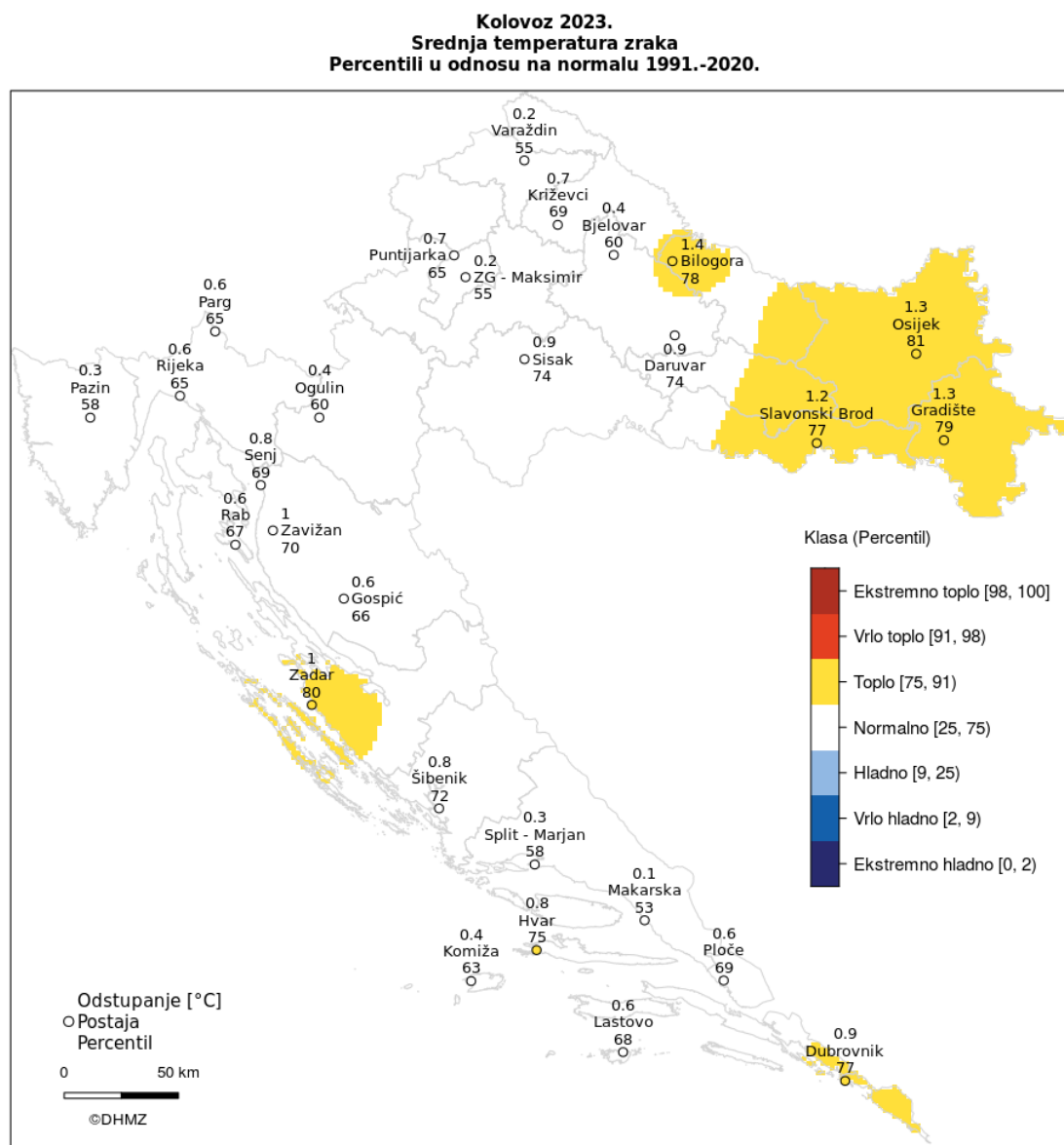
5.2.3. Kontekst

Toplinski valovi predstavljaju temperaturne ekstreme koji se pojavljuju na nekom području u određenom vremenu. Na ovom području karakteristike toplinskih valova su temperature više od 35° C. Tijekom srpnja i kolovoza moguće su pojave toplinskih valova na području Općine Sveti Filip.

Odstupanje srednje mjesečne temperature zraka za kolovoz 2023.

Odstupanja srednje temperature zraka u kolovozu 2023. u odnosu na normalu 1991. – 2020. nalaze se u rasponu od 0,1 °C (Makarska) do 1,4 °C (Bilogora). Temperatura zraka bila je viša od prosjeka na svim postajama.

Prema raspodjeli percentila, temperaturne prilike u Hrvatskoj za kolovoz 2023. godine opisane su sljedećim kategorijama: **normalno** (veći dio Hrvatske izuzev istočne Hrvatske, šireg područja Bilogore i Zadra, okolice Hvara i šireg dubrovačkog područja) i **toplo** (istočna Hrvatska, šire područje Bilogore i Zadra, okolica Hvara i šire dubrovačko područje).

Slika 10. Odstupanje srednje mjesečne temperature zraka za kolovoz 2023. godine

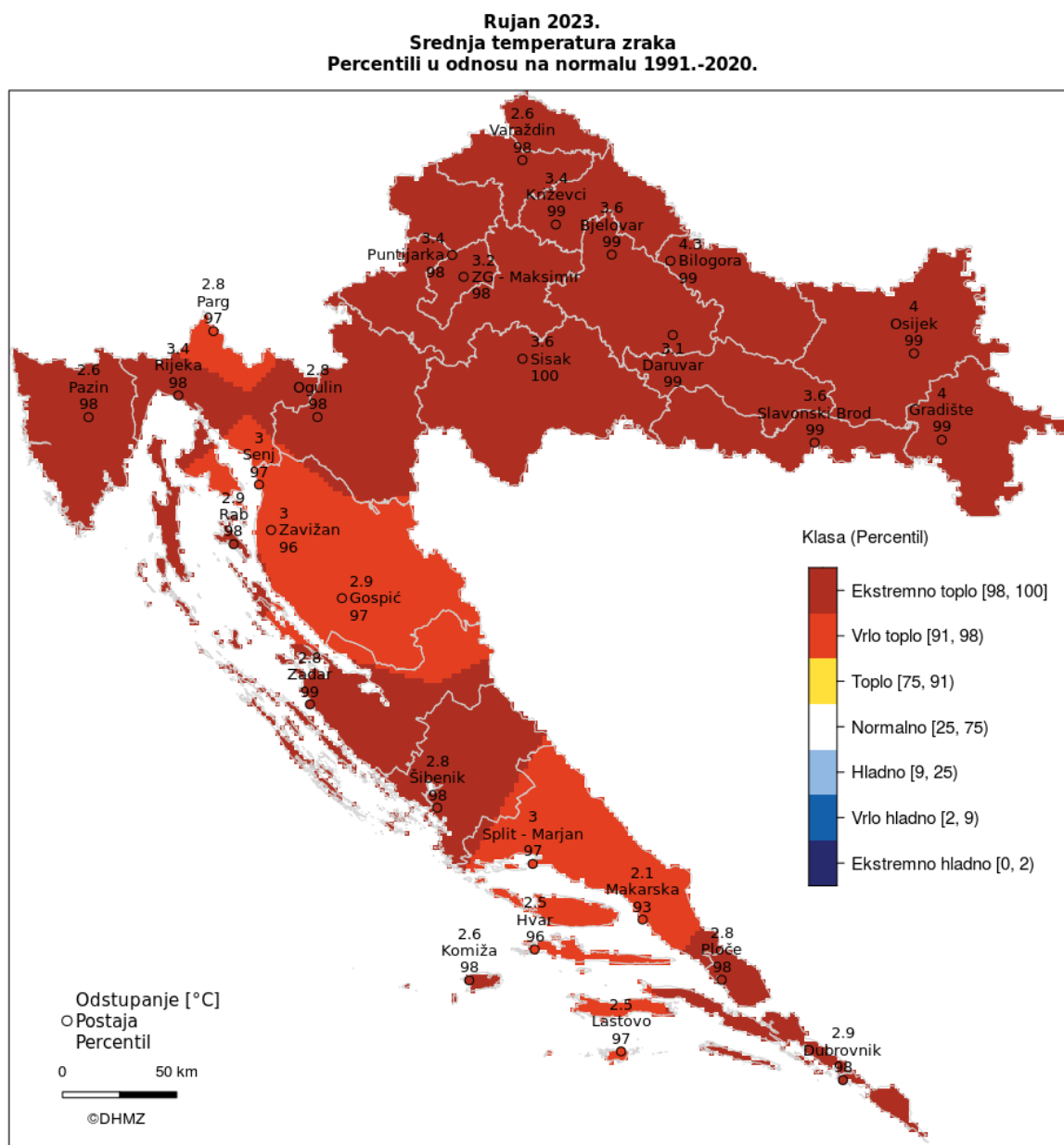
Izvor: DHMZ

Područje Općine Sveti Filip i Jakov za kolovoz 2023. godine označeno je kategorijom toplo.

Odstupanje srednje mjesečne temperature zraka za rujan 2023.

Odstupanja srednje temperature zraka u rujnu 2023. u odnosu na normalu 1991. – 2020. nalaze se u rasponu od 2,1 °C (Makarska) do 4,3 °C (Bilogora). Temperatura zraka bila je značajno viša od prosjeka na svim postajama.

Prema raspodjeli percentila, temperaturne prilike u Hrvatskoj za rujan 2023. godine opisane su sljedećim kategorijama: **vrlo toplo** (šira okolica Parga, veći dio gorske Hrvatske, gotovo cijela srednja Dalmacija, otoci Korčula i Lastovo južne Dalmacije) i **ekstremno toplo** (istočna i središnja Hrvatska, dijelovi gorske Hrvatske, dijelovi Kvarnera, Istra, sjeverna Dalmacija, otok Vis i okolica Ploča u srednjoj Dalmaciji, južna Dalmacija izuzev otoka Korčule i Lastova).

Slika 11. Odstupanje srednje mjesečne temperature zraka za rujun 2023. godine

Izvor: DHMZ

Iz gore navedene slike je vidljivo da je rujun 2023. godine bio ekstremno topao za područje Općine Sveti Filip i Jakov. Ekstremne klimatske prilike kao toplinski valovi te ekstremno sušna i vlažna razdoblja znatno utječu na život i zdravlje stanovništva i gospodarstvo.

Stanovništvo, društvo, administracija i upravljanje

Na području Općine Sveti Filip i Jakov prema Popisu stanovništva 2021. godine živi 4.461 stanovnika. Ugrožene skupine stanovništva u periodu toplinskog vala su djeca od 0-14 godina, osobe starije od 60 godina, trudnice, stanovništvo s teškoćama u obavljanju svakodnevnih aktivnosti (prema potrebi za pomoći druge osobe i korištenju pomoći druge osobe), te djelatnici na otvorenom (u poljoprivredi, građevinarstvu i sl.) kao što je prikazano u slijedećoj tablici.

Tablica 49. Ugrožene skupine stanovništva u periodu toplinskog vala na području Općine Sveti Filip i Jakov

Skupine stanovništva	Broj stanovnika
Djeca od 0-14 godina	658
Osobe starije od 60 godina	1.333
Trudnice**	100
Stanovništvo s teškoćama u obavljanju svakodnevnih aktivnosti*	975
Djelatnici na otvorenom (poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo građevinarstvo)*	182

Izvor: Popis stanovništva iz 2021. godine i Procjena rizika od velikih nesreća – Općina Sveti Filip i Jakov 2021.

* Procjena rizika od velikih nesreća – Općina Sveti Filip i Jakov 2021.

** Procjena broja

Pojavnost ekstremnih temperatura poklapa se s razdobljem turističke sezone kada je koncentracija osoba, a samim time i opasnost, veća. Obzirom da nisu objavljeni podaci Popisa stanovništva 2021., a koji se odnose na osobe s teškoćama u obavljanju svakodnevnih aktivnosti, kao ni popis osoba prema područjima zaposlenja, ne može se dati točan podatak koliko je stanovništva Općine Sveti Filip i Jakov ugroženo u slučaju toplinskog vala.

Funkcioniranje elemenata kritične infrastrukture

Tablica 50. Utjecaj ekstremnih temperatura na kritičnu infrastrukturu Općine Sveti Filip i Jakov

Vrsta infrastrukture	Učinak
Energetika	Ekstremne temperature imaju utjecaja na energetiku zbog povećane potrošnje električne energije.
Zdravstvo	Prilikom ekstremnih vremenskih uvjeta može doći do direktnih i indirektnih posljedica na zdravlje, kao što je povećana smrtnost i broj ozljeda, povećan rizik od zaraznih bolesti, prehrana i razvoj djece, negativan utjecaj na mentalno zdravlje i kardio respiratorne bolesti.
Vodno gospodarstvo	Promjene ekosustava uslijed povišenja temperatura nastaju i u međusobnim odnosima mikroorganizama s obzirom na novo klimatski promijenjeno okruženje, što za posljedicu može imati probleme u opskrbi stanovništva pitkom vodom.
Hrana	Zbog ekstremnih vremenskih promjena – ekstremnih temperatura dolazi do smanjenog prinosa poljoprivrednog uroda, što za posljedicu ima smanjen prinos, dostupnost i cijenu hrane.
Javne službe	Hitne medicinske službe uslijed ekstremnih temperatura zraka bilježe povećan broj intervencija.

Fizički, klimatološki, geografski, demografski, ekonomski i politički uvjeti

Područje Općine Sveti Filip i Jakov⁶ karakterizira sredozemna mediteranska klima koja je izražena kroz topla, suha ljeta te blage i kišovite zime. Srednja temperatura najhladnijeg mjeseca ne prelazi -3 °C, a najmanje jedan mjesec u godini ima srednju temperaturu višu od 10 °C. Vjetrovi koji pušu, karakteristični su za cijelu Zadarsku županiju, a uglavnom se radi o buri i jugu te levantu koji je hladan i neugodan istočni vjetar. U ljetnim mjesecima česta su etezijska strujanja (maestral) duž obale koja ublažavaju ljetne sparine. Prosječna insolacija povećava se od sjevernog Jadrana prema jugu, a osobito je izražena na dalmatinskim otocima. Područje čitave priobalne Dalmacije ističe se po najkraćem broju padalinskih dana, što pogoduje turističkoj ponudi, ali istovremeno ograničava poljoprivrednu proizvodnju.

5.2.4. Uzrok

Uzrok pojave toplinskih valova je utjecaj povišenog tlaka zraka i prostrane anticiklone. Temperatura zraka se mjeri na visini od 2 metra iznad tla. Ona se mijenja tijekom dana i tijekom godine. Dnevni hod temperature zraka ovisi o dobu dana, veličini i vrsti naoblake i može se znatno promijeniti pri naglim prodorima toploga ili hladnoga zraka ili pri termički jako izraženim vjetrovima. Toplinski val, odnosno ekstremna toplina nekog kraja je dugotrajnije razdoblje izrazito toplog vremena, točnije, definira se kao ljetna temperatura zraka koja je značajno viša od prosječne temperature u istom periodu godine nerijetko praćenog i visokim postotkom vlage u zraku. Mjeri se u odnosu na uobičajeno vrijeme određenog područja, u odnosu na uobičajene temperature nekog razdoblja ili sezone. Temperature koje su za toplija klimatska područja normalne i uobičajene, u hladnijem području mogu predstavljati toplinski val ukoliko su izvan uobičajenog vremenskog obrasca tog područja.

Klimatske promjene na globalnoj razini dovode do promjena u okolišu s posljedicama na ljudsko zdravlje. Indirektni utjecaj klimatskih promjena na život ljudi se očituje u usjevima hrane i dostupnost pitke vode.

5.2.4.1. Razvoj događaja koji prethodi velikoj nesreći

Osjetljivost ljudi na velike temperaturne razlike nije prilagođena. Poseban šok na ljudski organizam stvaraju hladniji dani u ljetnim mjesecima, nakon čega slijedi nagli skok visokih pa i ekstremnih temperatura. Visoke temperature izuzetno su opasne za određene skupine stanovništva. Prvenstveno su to mala djeca, starije osobe, pretili i kronični bolesnici, posebno srčano-žilni, plućni i psihički bolesnici. Uzimanje nekih lijekova može povećati osjetljivost na visoke temperature. Lijekovi za liječenje Parkinsonove bolesti mogu smanjiti znojenje, koje nam je nužno za rashlađivanje, a diuretici (za izlučivanje tekućine), mogu dovesti do smanjene količine znoja i dehidracije. Visoke temperature i izlaganje suncu mogu i kod zdravih osoba izazvati razne tegobe, od onih izravnih, kao što su sunčanica i toplotni udar, do neizravnih, kao što su dehidracija i opće loše stanje. Općenito, pri višim temperaturama javlja se umor, tromost, težina u cijelom tijelu, pospanost, dekoncentracija i otežano disanje.

Porast temperature zraka vrlo je često praćen i visokim postotkom vlage u zraku što dodatno otežava prilagodbu organizma na visoke temperature. Zdravstveni problemi uzrokovani visokim

⁶ Program ukupnog razvoja Općine Sveti Filip i Jakov 2016.-2020

temperaturama javljaju se kada organizam više nije u mogućnosti održavati normalnu tjelesnu temperaturu.

5.2.4.2. Okidač koji je uzrokovao veliku nesreću

Zbog razlika u temperaturi zraka (nagli pad ili nagli rast) ljudski organizam ulazi u stanje šoka odnosno tzv. toplotnog udara. Ignoriranje upozorenja o pojavi toplinskih valova značajno utječe na stanovništvo, ali i na poljoprivredni urod.

Velika količina vlage u zraku opasna je kako za ljudski, tako i za životinjski organizam jer sprječava isparavanje vode s kože što je važno za hlađenje organizma. Također, nagli izlasci iz previše rashlađenih prostora, pogotovo automobila dovode do stanja šoka organizma radi prekratkog vremena prilagodbe na nagle promjene temperature.

Ne provođenje pravovremenih mjera zaštite rezultira simptomima toplotnog udara kod stanovništva te propadanja uroda. Posljedice se javljaju boravkom stanovništva na direktnom suncu te u zatvorenim prostorijama koje nemaju adekvatan rashladni sistem, odnosno nema potrebnog prozračivanja ili provjetravanja posebno u uvjetima visoke vlage u zraku.

5.2.5. Opis događaja - Ekstremne temperature

Toplinski valovi uzrokuju ozbiljne zdravstvene i socijalne posljedice. Veoma je važno pravovremeno prepoznati simptome toplotnog udara te što prije započeti s hlađenjem tijela: hladni oblozi, prskanje vodom, hlađenje klima uređajem/ventilatorom. Kako bi se građani što bolje zaštitili uveden je sustav upozoravanja na opasnost od vrućine koji se provodi u razdoblju od 15. svibnja do 15. rujna.

Temeljem prognoze temperature zraka za tekući dan i sljedeća četiri dana, Državni hidrometeorološki zavod objavljuje upozorenja na opasnost od vrućine na sljedeće četiri razine:

- a) Nema opasnosti,
- b) Umjerena opasnost,
- c) Velika opasnost,
- d) Vrlo velika opasnost.

Pravovremene preventivne mjere mogu smanjiti broj umrlih odnosno oboljelih od toplotnog udara te su zbog toga veoma bitne preporuke za zaštitu od velikih vrućina. Neke od preporuka za zaštitu od velikih vrućina su: rashlađenje privatnih i poslovnih prostorija, sklanjanje od vrućine, unos dovoljne količine tekućine i dr. Mogućnosti za skrb, s obzirom na broj ozlijeđenih u slučaju veće nesreće ili katastrofe, je ograničen budući da je broj liječnika opće prakse i drugog medicinskog osoblja ograničen brojem i opremom.

Stupnjevi rizika od toplinskih valova za maksimalnu i minimalnu temperaturu zraka te za biometeorološki indeks se izračunavaju za fiziološku ekvivalentnu temperaturu. Kritična temperatura (heat cut point) je temperatura iznad koje se pojavljuje povećana smrtnost, umjerena opasnost – smrtnost 5% viša od prosječne, velika opasnost – smrtnost 7,5% viša od prosječne i vrlo velika (ekstremna) opasnost – smrtnost 10% viša od prosječne.

5.2.5.1. Posljedice i informacije o posljedicama

Nagli nastup toplinog vala tijekom ljetnih vrućina kod stupnja rizika - vrlo velike opasnosti s maksimalnom dnevnom temperaturom zraka iznad 37,1°C u trajanju od četiri i više uzastopnih dana. Nakon izlaganja ovim ekstremnim temperaturama ljudski organizam ulazi u stanje šoka tzv. toplinskog udara - stanje hipertermije (povišene tjelesne temperature) praćene sistemskim upalnim odgovorom tijela koji uzrokuje višestruko zatajenje organa i često smrt. Simptomi su temperatura >40°C i promijenjeno psihičko stanje. Do toplinskog udara dolazi kad termoregulacijski mehanizmi ne funkcioniraju, a unutarnja temperatura se prilično poveća, aktiviraju se upalni citokini te dolazi do višestrukog zatajenja organa. Zatajuje CNS, skeletni mišići (rabdomioliza), mioglobinurija, akutno zatajenje bubrega i diseminirana intravaskularna koagulacija. Oko 20% preživjelih ima oštećenje mozga.

Došlo bi do pojačanog opterećenja na zdravstvene i socijalne službe i bilo bi potrebno osigurati organizacijske prilagodbe kao uključivanje timova HMP u odnosu na konkretnu situaciju. U tom smislu trebalo bi izraditi planove korištenja kapaciteta potrebnih za povećan priljev ugroženih osoba, kako bi se osigurao nesmetan rad zdravstvenih službi. Potrebno bi bilo uključiti lokalnu zajednicu da dopusti korištenje klimatiziranih javnih ustanova da volonteri Crvenog križa i civilne zaštite presele pojedince iz najosjetljivijih skupina stanovništva u prostorije s klimatizacijom.

U slučaju toplinskog vala ekstremnog rizika predviđa se veći broj terminalno oboljelih nego inače, posebice skupina s postojećom kroničnom bolešću, radnici na otvorenom. Obzirom na nepostojanje prethodne metodologije ekonomske analize i procjene šteta za toplinski val ekstremnog rizika poslužila su dosadašnja stručna iskustva. Pojava događaja toplinskog vala ekstremnog rizika više od 4 dana očekuje se jednom u 22 dana u ljetnoj sezoni (120 dana) s porastom smrtnosti stanovništva za 10%.

U nastavku su navedeni izrazi koji su povezani sa ekstremnim temperaturama:

- **Toplinska bolest:** karakterizirana je dehidracijom, ubrzanim radom srca, ubrzanim i plitkim disanjem i ortostatskom hipotenzijom.
- **Toplinska iscrpljenost:** klinički sindrom slabosti, malaksalosti, mučnine. Posljedica toplinske iscrpljenosti je neravnoteža vode i elektrolita izazvana izlaganjem toplini.

Preventivne mjere

Pravovremene preventivne mjere mogu smanjiti broj umrlih od toplinskih valova, te su zbog toga veoma bitne preporuke za zaštitu od velikih vrućina. Neke od preporuka za zaštitu od velikih vrućina su: rashlađenje privatnih i poslovnih prostorija, sklanjanje od vrućine, unos dovoljne količine tekućine, sklanjanje od direktnog Sunca i dr.

Kriteriji društvenih vrijednosti**Život i zdravlje ljudi**

Tablica 53. Posljedice na život i zdravlje ljudi

Život i zdravlje ljudi			
Kategorija	Posljedice	Kriteriji (stanovnici)	Odabrano
1	Neznatne	<0,0446	
2	Malene	0,044 – 0,205	
3	Umjerene	0,209 – 0,490	
4	Značajne	0,535 – 1,561	
5	Katastrofalne	1,605>	x

Gospodarstvo

Tablica 54. Posljedice na gospodarstvo

Gospodarstvo			
Kategorija	Posljedice	Kriteriji (euro)	Odabrano
1	Neznatne	128.166,04 – 256.332,08	
2	Malene	256,332,08– 1.231.660,40	
3	Umjerene	1.231.660,40– 3.694.981,20	
4	Značajne	3.694.981,20– 6.158.302,00	
5	Katastrofalne	>6.158.302,00	x

Društvena stabilnost i politika

Tablica 55. Posljedice na društvenu stabilnost i politiku – štete/gubici na građevinama od javnog društvenog značaja

Društvena stabilnost i politika			
Štete/gubici na građevinama od javnog društvenog značaja			
Kategorija	Posljedice	Kriteriji (euro)	Odabrano
1	Neznatne	128.166,04 – 256.332,08	
2	Malene	256,332,08– 1.231.660,40	
3	Umjerene	1.231.660,40– 3.694.981,20	
4	Značajne	3.694.981,20– 6.158.302,00	
5	Katastrofalne	>6.158.302,00	x

Tablica 56. Posljedice na društvenu stabilnost i politiku – oštećena kritična infrastruktura

Društvena stabilnost i politika			
Oštećena kritična infrastruktura			
Kategorija	Posljedice	Kriteriji (euro)	Odabrano
1	Neznatne	128.166,04 – 256.332,08	
2	Malene	256,332,08– 1.231.660,40	
3	Umjerene	1.231.660,40– 3.694.981,20	x
4	Značajne	3.694.981,20– 6.158.302,00	
5	Katastrofalne	>6.158.302,00	

Vjerojatnost /frekvencija događaja s najgorim mogućim posljedicama za ekstremne temperature

Tablica 57. Vjerojatnost/frekvencija događaja s najgorim mogućim posljedicama – ekstremne temperature

Kategorija	Vjerojatnost/frekvencija			Odabrano
	Kvalitativno	Vjerojatnost	Frekvencija	
1	Iznimno mala	<1%	1 događaj u 100 godina i rjeđe	
2	Mala	1-5%	1 događaj u 20 do 100 godina	
3	Umjerena	5-50%	1 događaj u 2 do 20 godina	
4	Velika	51-98%	1 događaj u 1 do 2 godine	x
5	Iznimno velika	>98%	1 događaj godišnje ili češće	

5.2.5.2. Podaci, izvori i metode izračuna

Za izradu scenarija „Pojava toplinskih valova na prostoru Općine Sveti Filip i Jakov“ korišteni su podaci, izvori i metode izračuna prema sljedećoj dokumentaciji:

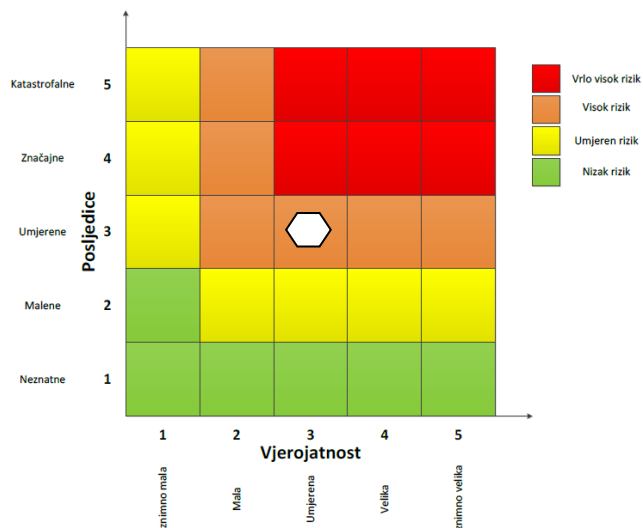
- Procjena rizika od velikih nesreća za Općinu Sveti Filip i Jakov, iz 2021. godine,
- Procjena rizika od katastrofa za RH,
- Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva 2011. i 2021. godine,
- Državni hidrometeorološki zavod,
- Proračun Općine Sveti Filip i Jakov za 2024. godinu,
- Ravnateljstvo civilne zaštite, Ekstremne temperature-brošura.

5.2.6. Matrice rizika za ekstremne temperature

Rizik: Ekstremne temperature

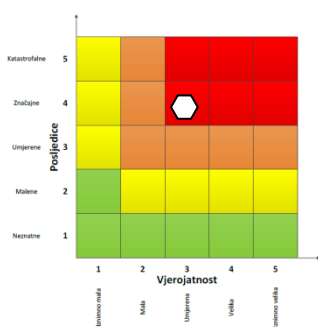
Naziv scenarija: Pojava toplinskih valova na području Općine Sveti Filip i Jakov

Ukupni rizik za ekstremne temperature - vrlo visok rizik

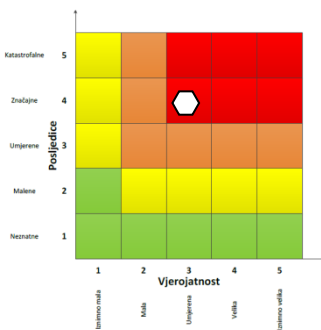

Događaj s najgorim mogućim posljedicama

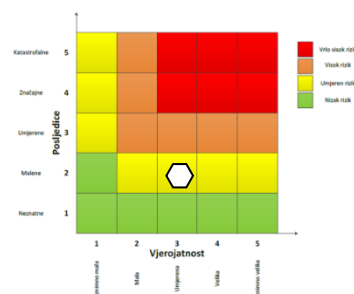
Život i zdravlje ljudi

Gospodarstvo

Društvena stabilnost i politika

METODOLOGIJA I NEPOUZDANOST

Ne postoji dovoljna količina statističkih, iskustva stručnjaka i ostalih podataka te pouzdana metodologija procjene posljedica zbog čega se očekuju značajnije greške		
Vrlo visoka nepouzdanost	4	
Visoka nepouzdanost	3	
Niska nepouzdanost	2	X
Vrlo niska nepouzdanost	1	
Postoji dovoljna količina statističkih podataka, iskustva stručnjaka i pouzdana metodologija procjene zbog čega je pojavljivanje grešaka vrlo malo vjerojatno		

5.2.7. Karta rizika za ekstremne temperature

Grafički prilog 3. Karta rizika za ekstremne temperature na području Grada Nina

5.3. OPIS SCENARIJA – POŽAR OTVORENOG TIPA

5.3.1. Naziv scenarija, rizik, radna skupina

NAZIV SCENARIJA
Požari raslinja na otvorenom prostoru Općine Sveti Filip i Jakov
GRUPA RIZIKA
Požari otvorenog tipa
RIZIK
Požari otvorenog tipa
RADNA SKUPINA
Koordinator:
Darko Mikas, mag.oec, MBA
Nositelj:
Stjepan-Marko Batur
Izvršitelj:
Stjepan-Marko Batur

Uvod

Požar je svako nekontrolirano gorenje koje nanosi materijalnu štetu, ugrožava živote i zdravlje ljudi te životinja.

Požari se razlikuju po: fazama razvoja, veličini, mjestu nastanka i vrsti gorive tvari. Prema mjestu nastanka požari mogu biti: **požari otvorenog tipa** i požari građevina.

Požar otvorenog prostora, pri čemu se prije svega misli na požare raslinja, složena su pojava u kojoj se isprepliću različita termodinamička i aerodinamična događanja. Na njih značajno utječe konfiguracija terena kojim se požar kreće, karakteristike vegetacije koja gori te lokalni meteorološki uvjeti na mjestu požarišta. Opasnost od požara pridonosi karakteristični loš raspored godišnjih oborina i učestale pojave ljetnih suša. Od požara mogu biti ugrožene šumske površine i poljoprivredne površine. Također, značajnije mogu biti ugroženi turistički objekti (autokampovi, izletišta i sl.).

Nastanak požara raslinja uglavnom je povezan s ljudskom djelatnošću. Najčešći način izazivanja je nemar ili nepažnja poradi paljenja korova i biootpada, radova u šumi, nepažnja sa ložištima za roštilje, neugašenoj vatri, dječje igre i zapuštenih neuređenih deponija organskog i anorganskog otpada.

Najčešći uzroci požara su otvoreni plamen, a nešto manji postotak požara je uzrokovan pražnjenjem atmosferskog elektriciteta ili toplinom koja nastaje trenjem. Pojava požara najčešće je povezana s ljudskom djelatnošću.

Najčešće dolazi do izbijanja nekoliko manjih požara koji se kasnije spajaju u jedan veći. Vatra se uz pomoć jakog vjetro brzo širi te dolazi do ugrožavanja stambenih objekata te objekata kritične infrastrukture. Zbog izrazito velike opasnosti od izbijanja požara na otvorenom prostoru, prvenstveno šumama i poljoprivrednim površinama zabranjeno je bilo kakvo loženje

vatre u blizini šumskih površina ili površina pod usjevima, stambenih naselja, vodova dalekovoda i sl. Prije početka spaljivanja površinu na kojoj se vrši spaljivanje treba izolirati od ostalih površina odoravanjem ili na drugi pogodni način.

Zabranjeno je spaljivanje za vjetrovita vremena, a za vrijeme spaljivanja potrebna je stalna nazočnost izvršioca spaljivanja s priručnom opremom za gašenje požara, sve do potpunog završetka procesa gorenja. Požari raslinja stvaraju znatne izravne i neizravne štete, a njihovo gašenje ponekad iziskuje angažiranje velikog materijalnog, tehničkog i kadrovskog potencijala sustava civilne zaštite. U zadnjim godinama 20. stoljeća i u svim godinama 21. stoljeća uočava se porast najtoplijih proljeća i ljeta. U istom razdoblju zapaža se i naglašeni porast broja toplih noći, toplih i vrućih dana. Ukratko, u zadnjem razdoblju od nekoliko desetljeća, a posebno od sredine zadnjeg desetljeća proljeća i ljeta prošlog stoljeća, a posebno proljeća su sve toplija i sve sušnija.

5.3.2. Prikaz utjecaja na kritičnu infrastrukturu

Tablica 58. Utjecaj požara otvorenog tipa na kritičnu infrastrukturu

Utjecaj	Sektor
X	energetika (proizvodnja, uključivo akumulacije i brane, prijenos, skladištenje, transport energenata i energije, sustavi za distribuciju)
X	komunikacijska i informacijska tehnologija (elektroničke komunikacije, prijenos podataka, informacijski sustavi, pružanje audio i audiovizualnih medijskih usluga)
X	promet (cestovni, željeznički, zračni, pomorski i promet unutarnjim plovnim putovima)
X	zdravstvo (zdravstvena zaštita, proizvodnja, promet i nadzor nad lijekovima)
X	vodnogospodarstvo (regulacijske i zaštitne vodne građevine i komunalne vodne građevine)
X	hrana (proizvodnja i opskrba hranom i sustav sigurnosti hrane, robne zalihe)
	financije (bankarstvo, burze, investicije, sustavi osiguranja i plaćanja)
	proizvodnja, skladištenje i prijevoz opasnih tvari (kemijski, biološki, radiološki i nuklearni materijali)
X	javne službe (osiguranje javnog reda i mira, zaštita i spašavanje, hitna medicinska pomoć)
X	nacionalni spomenici i vrijednosti

5.3.3. Kontekst

Požari živog i mrtvog goriva na otvorenom prostoru na površinama šumskog, poljoprivrednog i ostalog neobrađenog i zapuštenog zemljišta generiraju velike poremećaje cijelog ekosustava i teško nadoknadive gospodarske štete, velike troškove obnove i druge posredne te neposredne gubitke. Potrebno je navesti da takvi požari kontaminiraju zrak na užem prostoru, ali i uzrokuju dugoročne štete emisijom ugljičnog dioksida. Požari raslinja i ostalog mrtvog goriva na otvorenom prostoru (sva goriva tvar iznad mineralnog dijela tla) su prirodna pojava koja će se pojavljivati i u budućnosti, bez obzira na širinu i intenzitet poduzetih mjera. Osim toga požari raslinja mogu trajati relativno duže vrijeme (više dana ili tjedana) uslijed nepovoljnih meteoroloških uvjeta, a osobito je zahtjevno gašenje na teško pristupačnim

područjima gdje ne postoji razvijena infrastruktura (prometnice, vodovod, mogućnost komunikacije između interventnih snaga).

Stupanj opasnosti od požara državnih šuma i šumskih zemljišta na kršu u jadranskom/primorskom pojasu procjenjuje se kao:

- I stupanj/vrlo velika opasnost - 23% površina,
- II stupanj/velika – 45%,
- III stupanj/umjerena – 30% i
- IV stupanj/mala opasnost – 2% površina.

Gašenje požara raslinja uvjetuje značajan angažman resursa što iziskuje dodatna financijska sredstva svake godine. Prije svake požarne sezone planski se obavlja sljedeće:

- priprema zemaljskih snaga, edukacija i opremanje vatrogasaca,
- servisiranje tehnike i opreme i obnavljanje pričuvne opreme,
- priprema zrakoplova i posada, servisiranje zrakoplova, edukacija zrakoplovno-tehničkog osoblja, nabava goriva, maziva, pjenila i retardanata,
- redovna dislokacija vatrogasaca i tehnike iz kontinentalnog na priobalni dio zemlje te logistička potpora,
- priprema izvanrednih dislokacija i sustav brzog prebacivanja dodatnih brojnijih snaga na ugrožena područja što podrazumijeva planiranje pomoći između susjednih županija, ali i angažiranje vatrogasaca i tehnike iz cijele zemlje.

Područje djelovanja vatrogasne postrojbe ovisi o vremenu koje je potrebno za dolazak na intervenciju, a ono može iznositi najviše 15 minuta. U vrijeme potrebno za početak intervencije se računa vrijeme potrebno za okupljanje vatrogasaca i vrijeme vožnje od sjedišta vatrogasnih postrojbi ili društava do mjesta nastanka požara.

Požarno područje (sektor) čini površina tla na kojoj nema tolikih vrsta i količina gorivih i drugih opasnih tvari, koje bi u slučaju nastanka požara uzrokovale širenje požara na susjedne požarne sektore, odnosno površina tla na kojoj postoje uvjeti koji bitno otežavaju širenje požara i omogućavaju učinkovitu zaštitu od širenja požara.

Parametri koji utječu na rizik od požara na otvorenom prostoru

- i. Vrsta vegetacijskog pokrova (crnogorica, bjelogorica), starost šuma (šume mlade od 30 godina starosti pokazuju veću opasnost od požara) te degradacijski stadij (makije, garizi, šikare i šibljac).
- ii. Utjecaj čovjeka, izazivanje požara zbog zapuštanja i nenjegovanja šuma.
- iii. Klima (ekstremno visoke temperature zraka, deficit oborina – suša, niska relativna vlažnost zraka).
- iv. Stupanj opasnosti od požara – ovisno o sadržaju vlage i veličini gorivog materijala na tlu (iglice, lišće, granje, panjevi i dr.).
- v. Izloženost sunčevom zračenju – nadmorska visina i nagib terena parametri su koji utječu na vjerojatnost pojave požara.

- vi. Šumski red – održavanje šumskog reda utječe na stupanj opasnosti od šumskog požara.

Funkcioniranje elemenata kritične infrastrukture

Tablica 59. Utjecaj požara otvorenog tipa na kritičnu infrastrukturu Općine Sveti Filip i Jakov

Vrsta infrastrukture	Učinak
Energetika	Može doći do prekida opskrbom i distribucijom električne energije.
Promet	Može doći do prekida prometa.
Zdravstvo	Nema direktnog utjecaja na objekte zdravstva. Eventualno može doći do povećanog broja hitnih medicinskih intervencija uslijed gutanja dima ili pojave opekotina.
Vodnogospodarstvo	Može doći do prekida u opskrbi vodom te redukcija vode.
Hrana	Usljed zatvaranja prometnica može doći do privremenog prekida u opskrbi hranom na području Općine Sveti Filip i Jakov. Dugoročno može doći do uništenja usjeva te smanjenog prinosa pojedinih kultura.
Proizvodnja, skladištenje i prijevoz opasnih tvari	Požar može utjecati na skladištenje opasnih tvari ukoliko je požar izbio u blizini skladišta. Ukoliko ne dođe do brze intervencije ovakav scenarij može se pretvoriti u katastrofu.
Nacionalni spomenici i vrijednosti	Požar može uništiti nacionalne spomenike i vrijednosti ukoliko izbije u blizini istih.

Općina Sv. Filip i Jakov spada u četiri požarna područja:

- kopneni dio općine
- otok Babac
- otok Frmić
- otok Planac

5.3.4. Uzrok

Mediterranske šume otoka, priobalnog pojasa, srednje i južne Dalmacije, zaobalja i Zagore šumska su područja sastojina hrasta crnike u uskom obalnom pojasu, mješovitih šuma hrasta crnike i alepskog bora i čiste šume alepskog bora na otocima, hrasta medunca, bijelog i crnog graba iznad pojasa hrasta crnike iznad 400 m nadmorske visine, te šuma dalmatinskog crnog bora na većim nadmorskim visinama. Cijeli taj jadranski pojas primorskog krša karakteriziraju velike površine šuma i šumskih zemljišta i nepovoljna struktura šumskih sastojina u kome s 83% prevladavaju degradirani oblici šumske vegetacije, degradirane niske šume, makija (guste i niske šume porijeklom panjače, grmolikog oblika, relativno gustog sklopa), garig (prorijeđene svijetle šikare) i veliki kompleksi kamenjara sa šibljacima i biljnim vrstama različite vegetacijske degradacije, dok 17% čine visoke šume. U skladu s tim, šume i šumska vegetacija na kršu prvenstveno imaju zaštitnu funkciju, hidrološku i protuerozivnu, te rekreativnu i estetsku ulogu, a tek potom i ekonomski značaj.

Načelno, starija stabla i sastojine otpornije su od mlađih, između ostaloga i stoga što razvijenije krošnje propuštaju manje svjetla i topline, te nema ili je slabije razvijeno grmlje i biljni pokrov, a isušivanje je manje. Osim što starija stabla imaju deblju koru i sloj pluta, mlade sastojine tanje kore imaju grane bliže tlu i gušći sklop, te su osjetljivije na požar, posebno njegovo širenje. U nepovoljnim vremenskim uvjetima opasnost od požara prijete mladim, travom obraslim sastojinama i kulturama svih vrsta.

Osim gorivog materijala, količina vlage u gorivu najočitiiji je presudni čimbenik za nastanak i širenje požara u šumi. Količina vlage je posljedica istovremenog utjecaja niza čimbenika koji smanjuju opasnost ili pogoduju pojavi i širenju šumskih požara: okolišni uvjeti klime i tla, vrsta drveća, starost sastojina, oblik gospodarenja šumom, stanje pokrova šumskog tla, godišnje doba i vrijeme, te uspostavljeni šumski red.

Gledano s aspekta reljefa, na razvoj požara utječe više faktora – nagib terena, područja različite vlažnosti, temperature zraka i tla, temperaturne inverzije, izloženost suncu ili zasjene, izloženost vjetru ili zavjetrine. Uvjeti ekološkog okruženja i šumski požari usko su povezani kao uzročno posljedična veza klime, tla, ljudske aktivnosti, količine i stanja gorivog materijala. Za učinkovito preventivno i osmišljeno dugoročno djelovanje s ciljem smanjenja broja požara i opečarenih površina, potrebno je poznavanje višegodišnjeg utjecaja svih tih poveznica i njihovo integriranje u sustav zaštite šuma od požara.

Na mrežnim stranicama DHMZ-a postoji prikaz opasnosti od šumskog požara, sa prikazom vrlo male, male, umjerene, velike i vrlo velike opasnosti od šumskog požara⁷.

Vrste šumskih požara

1. **Podzemni požari:** vatra zahvaća gorivi materijal ispod površine tla, zbog takvih uvjeta teže se otkrivaju pa njihovo širenje može obuhvatiti veće površine i pričiniti velike materijalne štete korijenju drveća prije nego li se otkrije.
2. **Prizemni požari:** kod prizemnih požara gori prizemno raslinje i ostaci drva na tlu, uništavaju pomladak i grmlje, oštećuju donje dijelove drveća, uslijed čega dolazi do njihova odumiranja.
3. **Ovršni požari:** požari u kojima gori krošnja drveta, pretežno nastaju iz prizemnih požara, kao daljnja faza njihova razvoja, ali se prizemni požar javlja i kao sastavni dio ovršnog požara.
4. **Požari pojedinačnih stabala:** relativno su rijetki. Obično nastaju udarom groma u osamljena stabla, koja zbog velike topline nastale pražnjenjem atmosferskog elektriciteta počinju gorjeti.

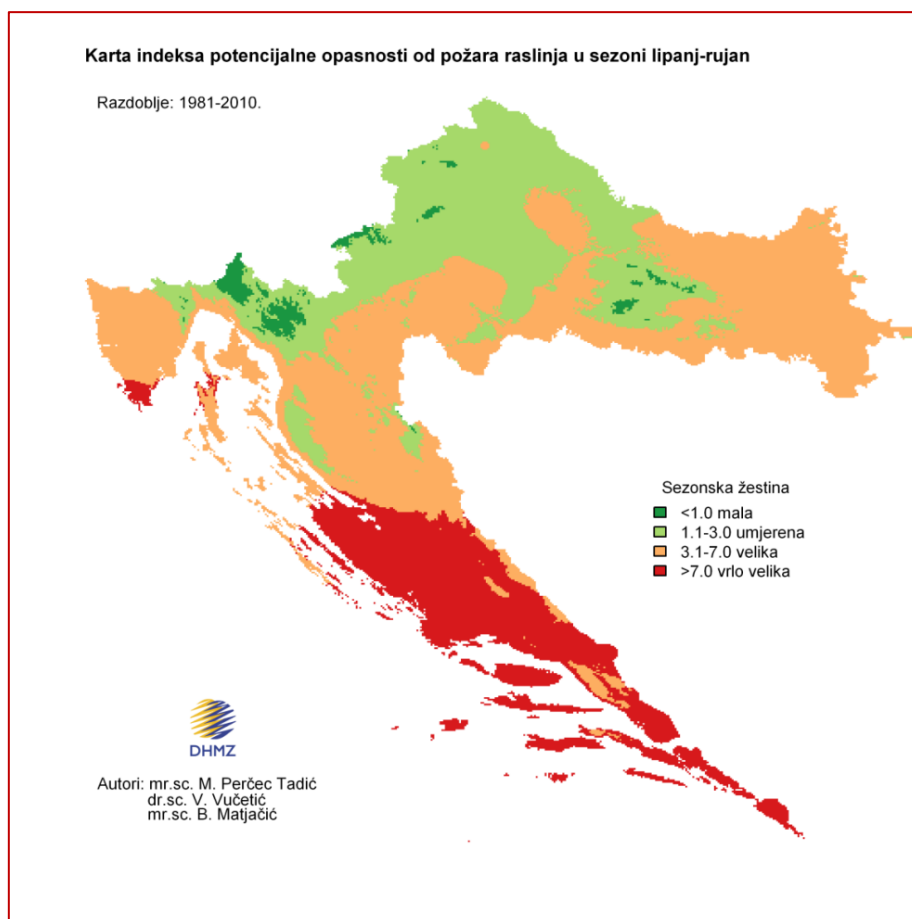
Svako mjesto ima svoj požarni režim koji se može opisati izvedenim veličinama koje su rezultat međudjelovanja vlažnosti/suhoće prirodnog gorivog materijala i klimatskih prilika određenog kraja. Jedna od takvih bezdimenzionalnih veličina je ocjena žestine.

⁷ Izvor: https://meteo.hr/podaci.php?section=podaci_agro¶m=pozarind&el=karta

Ona može biti mjesečna (*Monthly Severity Rating, MSR*) i sezonska (*Seasonal Severity Rating, SSR*), a određuje se kanadskom metodom za procjenu opasnosti od požara raslinja (*Canadian Forest Fire Weather Index System, CFFWIS*) ili poznatija kao skraćenica *FWI (Fire Weather Index)*. Ocjena žestine u sebi sadrži meteorološke uvjete i stanje vlažnosti mrtvog šumskog gorivog materijala i služi za klimatsko-požarni prikaz prosječnog stanja na nekom području. Općenito se smatra da je potencijalna opasnost od požara raslinja vrlo velika ako je $SSR > 7$.

Prema analizi razdoblja 1981. – 2010. srednje vrijednosti SSR na području Općine Sveti Filip i Jakov su veće od sedam.

Prostorna analiza srednjih sezonskih žestina (SSR) posljednja tri desetljeća je pokazala širenje područja s velikom potencijalnom opasnošću od požara raslinja od dalmatinskih otoka i obale prema zaleđu u odnosu na standardno klimatsko razdoblje 1961. – 1990. Analiza linearnih trendova pokazuje produljenje požarne sezone na Jadranu od svibnja do listopada zbog klimatskih promjena.

Slika 12. Prostorna analiza srednjih sezonskih žestina (SSR) posljednja tri desetljeća

Izvor: DHMZ

Vremenski uvjeti u većini požara na otvorenom prostoru imaju odlučujuću ulogu u njihovom razvoju, širenju i ponašanju. Kao što je već spomenuto dugotrajna sušna i vruća razdoblja su vrlo povoljna za nastanak požara raslinja.

Stoga meteorološki elementi koji najviše utječu na pojavu požara su sunčevo zračenje, temperatura zraka, relativna vlažnost zraka i količina oborine, a na njegovo širenje jačina i smjer vjetra.

Vjetar je meteorološki element koji u sprezi s gorivim materijalom najjače utječe na ponašanje požara. Vjetar utječe na požar raslinja na više načina:

- odnosi zrak bogat vlagom i ubrzava isparavanje i sušenje goriva.
- pomaže sagorijevanju dovođenjem nove količine kisika,
- širi požar noseći toplinu i goreće čestice na ne zahvaćena goriva,
- uglavnom određuje smjer širenja požara,
- otežava vatrogasnu intervenciju i djelovanje zemaljskih snaga i zrakoplova.

Prema podacima zabilježenima na meteorološkoj postaji Zadar (najbližoj meteorološkoj postaji Općini Sveti Jakov), u razdoblju 2011. – 2020. godine zabilježeno je prosječno 75,3 dana s jakim vjetrom te 15,9 dana s olujnim vjetrom (donja tablica).

Tablica 60. Broj dana s jakim i olujnim vjetrom, te maksimalnim udarima vjetra na meteorološkoj postaji Zadar od 2011.-2020. godine

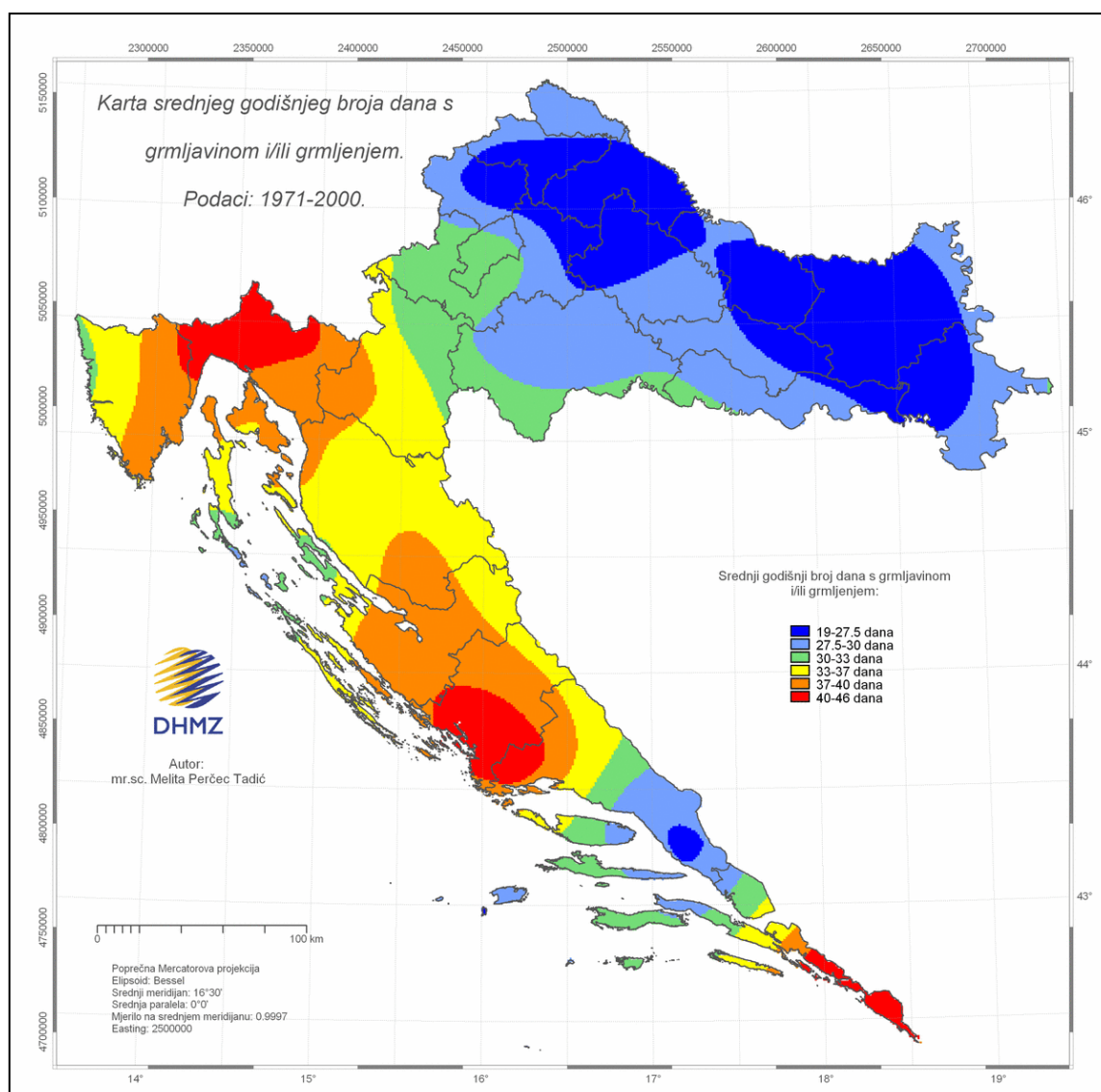
Broj dana s jakim vjetrom													
GOD	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Zbroj
2011.	.	1	4	.	.	1	.	.	1	4	1	1	13
2012.	2	4	1	3	1	3	.	1	4	5	6	4	34
2013.	5	6	4	3	3	.	.	.	1	2	12	2	38
2014.	8	11	2	2	3	2	1	1	1	3	6	6	46
2015.	3	6	9	13	7	6	4	6	10	9	6	4	83
2016.	20	24	23	17	19	15	12	18	17	16	22	10	213
2017.	19	8	10	9	5	7	7	4	6	6	11	10	102
2018.	7	9	8	2	1	1	1	2	3	6	6	3	49
2019.	11	12	7	7	8	3	6	2	.	3	14	10	83
2020.	2	6	8	2	7	5	10	11	9	13	5	14	92
Sred	7.7	8.7	7.6	5.8	5.4	4.3	4.1	4.5	5.2	6.7	8.9	6.4	75.3
Max	20	24	23	17	19	15	12	18	17	16	22	14	213
Min	.	1	1	2	1	1	13
Broj dana s olujnim vjetrom													
2011.	1	.	.	.	1
2012.	1	.	1
2013.	.	.	1	4	1	6
2014.
2015.	.	.	2	1	.	2	.	5
2016.	8	15	10	4	4	4	3	5	5	4	9	3	74
2017.	10	.	4	3	.	2	.	.	2	2	.	4	27
2018.	.	.	1	.	.	.	1	.	.	1	.	.	3
2019.	1	3	.	2	.	.	1	1	.	1	3	1	13
2020.	.	1	.	.	.	2	2	5	5	5	2	7	29
Sred	1.9	1.9	1.8	0.9	0.4	0.8	0.7	1.1	1.4	1.3	2.1	1.6	15.9
Max	10	15	10	4	4	4	3	5	5	5	9	7	74
Min

Izvor: DHMZ

Vjetar je specifičan faktor. Njegov utjecaj se jasno može diferencirati kao pozitivan i negativan, ograničavajući i poticajni. U prometu, potrošnji energije za grijanje i šteti koju jači i olujni vjetrovi mogu izazvati na objektima i u poljoprivredi ima negativan predznak.

Prevladavajući vjetrovi u zimsko doba godine su jugo i bura, dok su ljetni periodi karakterizirani općenito slabijim vjetrovima, a najveće promjene se opažaju na dnevnoj skali kao posljedica dnevno – noćne cirkulacije.

Munja nastala atmosferskim pražnjenjem je jedini prirodni uzročnik nastanka požara. Iz Karte godišnjeg broja grmljavinskih dana u Hrvatskoj izrađene od strane nadležne državne institucije za razdoblje od 1971. do 2000. godine (Slika 13.), zaključuje se da s gledišta srednjeg godišnjeg broja dana s grmljavinom na prostoru Općine Sveti Filip i Jakov dio iznosi 37-40 grmljavinskih dana.

Slika 13. Karta srednjeg broja dana s grmljavinom i/ili grmljenjem

Izvor: DHMZ

Munja kao potencijalni uzročnik nastanka požara je izražen u ljetnjim razdobljima kada su insolacija i ekspozicija povećani, što treba uzeti u obzir prilikom donošenja i nadzora

provedbe preventivnih mjera zaštite od požara na otvorenom prostoru, te osiguranja i nadzora spremnosti vatrogasnih snaga za učinkovita vatrogasna djelovanja u tim razdobljima i takvim uvjetima.

5.3.4.1. Razvoj događaja koji prethodi velikoj nesreći

Pojava manjeg ili većeg broja požara raslinja, ponajviše ovisi o sljedećim čimbenicima:

- Goriva materija: gorivu materiju kod požara raslinja u najvećem dijelu čini živo i mrtvo raslinje. Ovo prirodno gorivo odgovorno je i za zapaljenje, širenje i konsolidaciju vatre.
- Meteorologija i njezin utjecaj na vlažnost goriva: znatno utječe na ponašanje požara. Vlažnost zraka i vjetar dva su faktora koji su odgovorni za više od 90% ponašanja požara.
- Vjetar: faktor koji možda najviše utječe na ponašanje šumskog požara, a posebno na brzinu njegovog širenja.
- Topografija terena: drugačija je sunčeva radijacija na strmim i manje strmim terenima, na terenima okrenutim prema sjeveru ili prema jugu. Količina sunčeve radijacije direktno utječe na količinu vlage u gorivu, a to opet direktno utječe na način širenja požara.

Kako je već navedeno postoje dva kritična razdoblja povećane pojave požara na otvorenom prostoru:

- proljetno – mjeseci veljača, ožujak i travanj (osobito praćeno sušom i vjetrom, dok nije počeo proces ozelenjivanja vegetacije) kada nastaje povećan broj požara, najviše u kontinentalnom području, ali nije isključeno i u priobalnom području. Povećani broj požara osobito je izražen poradi spaljivanja korova i ostalog biootpada zaostalog nakon čišćenja poljoprivrednih i šumskih površina.
- ljetno - mjesec srpanj, kolovoz, rujan, također nastaje povećan broj požara, najvećim dijelom na priobalnom području s otocima. Žestina takvih požara osobito je pojačana ukoliko se poklopi i sušno razdoblje i ostalih ekstremni meteorološki uvjeti (jak vjetar, visoka temperatura i suhoća zraka, udari groma).

Odstupanja količine oborina za kolovoz i rujan 2023. godine prikazane su u nastavku ove Procjene rizika.

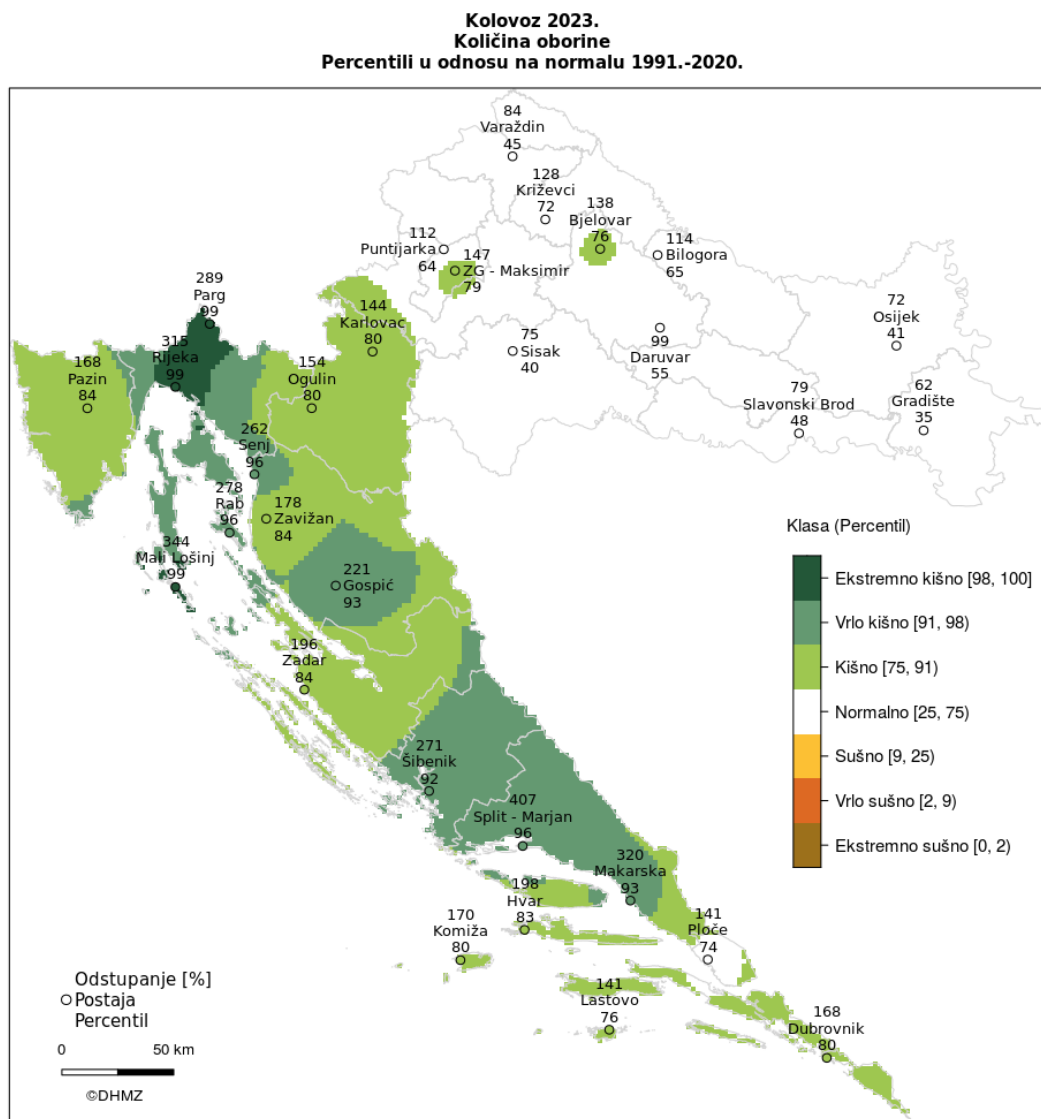
Odstupanje količine oborine za kolovoz 2023.

Odstupanja količine oborine u kolovozu 2023. godine u odnosu na normalu 1991. – 2020. nalaze u rasponu od 62 % višegodišnjeg prosjeka na postaji Gradište (35,4 mm), do 407 % na postaji Split-Marjan (128,9 mm). Analiza odstupanja količina oborine za kolovoz 2023. izraženih u postotcima (%) višegodišnjeg prosjeka pokazuje da su količine oborine na većini postaja bile iznad prosjeka.

Oborinske prilike u kolovozu 2023. godine izražene percentilima detaljnije su opisane sljedećim kategorijama: **normalno** ((istočna i veći dio središnje Hrvatske, šire područje

Ploča), **kišno** (okolica Bjelovara i Zagreba, manji dio središnje Hrvatske, znatan dio gorske Hrvatske, Istra, dio sjeverne Dalmacije, dio srednje Dalmacije, južna Dalmacija), **vrlo kišno** (dijelovi gorske Hrvatske, Kvarnera, sjeverne i srednje Dalmacije) i **ekstremno kišno** (šire riječko područje sa zaleđem, okolica Malog Lošinja).

Područje Općine Sveti Filip i Jakov za kolovoz 2023. godine, okarakterizirano je kišnom kategorijom.

Slika 14. Odstupanje količine oborina u kolovozu 2023. godine

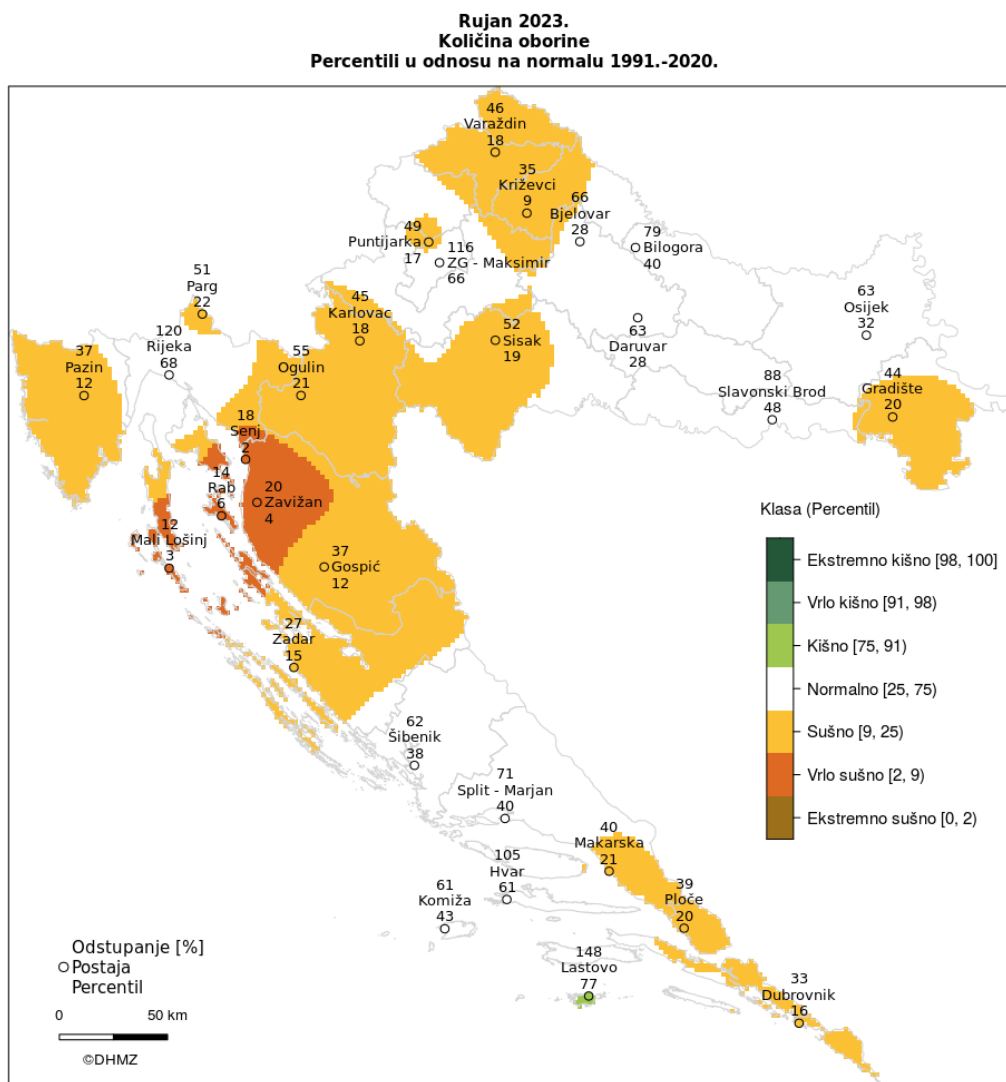
Izvor: DHMZ

Odstupanje količine oborine za rujnu 2023.

Odstupanja količine oborine u rujnu 2023. godine u odnosu na normalu 1991. – 2020. nalaze u rasponu od 13 % višegodišnjeg prosjeka na postaji Mali Lošinj (13,0 mm), do 148 % na postaji Lastovo (72,6 mm). Analiza odstupanja količina oborine za kolovoz 2023. izraženih u

postotcima (%) višegodišnjeg prosjeka pokazuje da su količine oborine na većini postaja bile ispod prosjeka.

Oborinske prilike u rujnu 2023. godine izražene percentilima detaljnije su opisane sljedećim kategorijama: **vrlo sušno** (sjeverni Velebit i podvelebitsko područje s dijelovima kvarnerskih otoka), **sušno** (krajnji istok Hrvatske, dijelovi središnje i gorske Hrvatske, Istra, dio sjeverne Dalmacije, južni obalni dio srednje Dalmacije, obala južne Dalmacije), **normalno** (dijelovi istočne i središnje Hrvatske, šire područje Rijeke i zaleđa, veći dio sjeverne Dalmacije, otoci srednje i južne Dalmacije izuzev Lastova) i **kišno** (otok Lastovo).

Slika 15. Odstupanje količine oborina u rujnu 2023. godine

Izvor: DHMZ

Područje Općine Sveti Filip i Jakov za rujnu 2023. godine, okarakterizirano je sušnom.

5.3.4.2. Okidač koji je uzrokovao veliku nesreću

Nastanak požara raslinja uglavnom je povezan s ljudskom djelatnošću. Najčešći način izazivanja je nemar ili nepažnja poradi paljenja korova i biootpada, radova u šumi, nepažnja s

ložištima za roštilje, neugašenoj vatri, dječje igre i zapuštenih neuređenih deponija organskog i anorganskog otpada.

Najčešći uzroci požara su otvoreni plamen, a nešto manji postotak požara je uzrokovan pražnjenjem atmosferskog elektriciteta ili toplinom koja nastaje trenjem.

Nemar, nestručno i neredovito održavanje i rukovanje uređajima i postrojenjima i elektroničnim instalacijama i aparatima u industrijskim pogonima, hotelima i drugim javnim i privatnim objektima također može biti uzrok požara.

Naročita opasnost od izbijanja eksplozije i požara postoji kod nemarnog i nepravilnog rukovanja plinom i plinskim instalacijama, uporabom tehnički neispravnih i nepropisnih instalacija i trošila (industrija, hoteli, domaćinstva). Potencijalnu opasnost predstavlja i iskrenje metala, iskrenje električnih uređaja i trošila, neoprezna uporaba otvorenog plamena, pušenje i drugo.

Turizam je sve značajnija gospodarska djelatnost koja povisuje rizik od izbijanja požara. Odbacivanje staklenih i plastičnih predmeta kao i odbacivanje gorućih žigica i opušaka prilikom šetnji i boravka u autokampovima, turističkim naseljima, parkovima, borovim šumama i sličnim mjestima, predstavlja potencijalnu opasnost za nastanak i širenje požara. Ovi slučajevi su naročito izraženi u toku ljetne turističke sezone, pogotovo zato što je povećan broj posjetitelja, turista upravo u suhom ljetnom razdoblju. Moguća je i namjerna paljevina.

Za početak gorenja prijeko je potrebno ispuniti određene uvjete kao što su: prisutnost gorivih tvari, oksidacijskog sredstva (kisika) i izvor (okidač) paljenja. Okidači požara mogu biti: otvoreni plamen, iskra, vrući predmet ili toplina mehaničkog rada.

Okidači koji uzrokuju požar mogu biti različiti, kao i uzroci, prema tome, okidači koji su uzeti u obzir su:

- loše održavanje (čišćenje) dimovodnih kanala,
- nepravilna uporaba otvorene vatre,
- neispravna električna ili plinska instalacija,
- uređaji koji iskre ili neispravni uređaji,
- spaljivanje otpadaka ili raslinja na poljoprivrednim površinama,
- kvarovi na električnim vodovima ili dalekovodima,
- atmosfersko pražnjenje,
- nepažnja, ljudski faktor,
- namjerna paljevina, ljudski faktor.

5.3.5. Opis događaja – požar otvorenog tipa

Ekstremni meteorološki uvjeti (jak vjetar, visoka temperatura, suša, udari groma) pogoduju razvoju više istovremenih požara raslinja (na većoj površini) na priobalju. Gašenje takvih požara zahtijevaju angažiranje značajnog materijalnog, tehničkog i kadrovskeg potencijala, ponekad iz više županija pa čak i iz cijele zemlje. Snage su razvučene na više požara, ali zbog ekstremnih meteoroloških uvjeta nije ih moguće staviti pod nadzor više dana. Budući da

požari traju i više dana, vatrogasne snage su iscrpljene, a opožarena površina se povećava, moguće je smrtno stradavanje, hrvatskih i/ili stranih državljana.

5.3.5.1. Posljedice i informacije o posljedicama

Požari značajno utječu na okoliš, gospodarstvo, životinje i ljudsko zdravlje. Rezultat zagađenja zraka može uzrokovati niz zdravstvenih problema, uključujući respiratorne i kardiovaskularne probleme. Posljedice požara na životinje mogu uključivati: ozljede, smrt, iseljavanje uslijed promjene staništa.

Tijekom i nakon požara može doći do:

- kontaminacije kemijskim tvarima zbog upotrebe kemijskih sredstava za gašenje požara (retardanti),
- pirolize (toplinska razgradnja organskog materijala),
- nepotpunog izgaranja vegetacije,
- oslobađanja CO₂ u atmosferu što ubrzava već prisutne promjene klime,
- oslobađanja metala iz tla i vegetacije i njihove mobilizacije u zrak, zemlju i vodeni okoliš (do nekoliko mjeseci, pa čak i godina) nakon požara.

Požari mjestimično mogu ugroziti veći broj ljudi i imovinu (kampovi), te je potrebna evakuacija lokalnog stanovništva, turista i imovine i njihovo zbrinjavanje na sigurna mjesta, ugrožena je kritična infrastruktura, pojavljuju se zastoji u cestovnom i zračnom prometu poremećaj opskrbe energijom, vodom, namirnicama. Mogući su otkazi turističkih angažmana. Mjere oporavka vegetacije i opožarenih prostora su dugoročne. Posljedice za općekorisne funkcije šuma su dugoročne.

Događaj s najgorim mogućim posljedicama događa se svakih 20-ak godina. Budući da požari traju i više dana, vatrogasne snage su iscrpljene. U takvim izvanrednim situacijama je potrebna i međunarodna pomoć, međutim često puta je situacija kritična i u drugim mediteranskim zemljama, pa pomoć izostaje ili je nedostatna.

Posljedice su iskazane na osnovi subjektivne odluke, a broj ljudi koje je potrebno evakuirati ovisan je o lokaciji požara te ga je kao takvog nemoguće točno izračunati. Obzirom da se radi o požarima raslinja na otvorenom prostoru moguće je mjestimično ugrožavanje građevina gdje ima veći broj posjetitelja.

Kriteriji društvenih vrijednosti**Život i zdravlje ljudi**

Tablica 62. Posljedice na život i zdravlje ljudi

Život i zdravlje ljudi			
Kategorija	Posljedice	Kriteriji (stanovnici)	Odabrano
1	Neznatne	<0,0446	
2	Malene	0,044 – 0,205	
3	Umjerene	0,209 – 0,490	
4	Značajne	0,535 – 1,561	
5	Katastrofalne	1,605>	x

Gospodarstvo

Tablica 63. Posljedice na gospodarstvo

Gospodarstvo			
Kategorija	Posljedice	Kriteriji (euro)	Odabrano
1	Neznatne	128.166,04 – 256.332,08	
2	Malene	256,332,08– 1.231.660,40	
3	Umjerene	1.231.660,40– 3.694.981,20	
4	Značajne	3.694.981,20– 6.158.302,00	
5	Katastrofalne	>6.158.302,00	x

Društvena stabilnost i politika

Tablica 64. Posljedice na društvenu stabilnost i politiku – štete/gubici na građevinama od javnog društvenog značaja

Gospodarstvo			
Kategorija	Posljedice	Kriteriji (euro)	Odabrano
1	Neznatne	128.166,04 – 256.332,08	
2	Malene	256,332,08– 1.231.660,40	
3	Umjerene	1.231.660,40– 3.694.981,20	
4	Značajne	3.694.981,20– 6.158.302,00	
5	Katastrofalne	>6.158.302,00	x

Tablica 65. Posljedice na društvenu stabilnost i politiku – oštećena kritična infrastruktura

Gospodarstvo			
Kategorija	Posljedice	Kriteriji (euro)	Odabrano
1	Neznatne	128.166,04 – 256.332,08	
2	Malene	256,332,08– 1.231.660,40	
3	Umjerene	1.231.660,40– 3.694.981,20	
4	Značajne	3.694.981,20– 6.158.302,00	
5	Katastrofalne	>6.158.302,00	x

Vjerojatnost /frekvencija događaja s najgorim mogućim posljedicama za požar otvorenog tipa

Vjerojatnost je iskazana na osnovi statističkih podataka koje smo koristili. Vidljivo je da događaj s najgorim mogućim posljedicama nastaje jednom u 2 – 20 godina, iz čega proizlazi da je vjerojatnost ovog događaja umjerena.

Tablica 66. Vjerojatnost/frekvencija događaja s najgorim mogućim posljedicama-požari otvorenog tipa

Kategorija	Vjerojatnost/frekvencija			Odabrano
	Kvalitativno	Vjerojatnost	Frekvencija	
1	Iznimno mala	<1%	1 događaj u 100 godina i rjeđe	
2	Mala	1-5%	1 događaj u 20 do 100 godina	
3	Umjerena	5-50%	1 događaj u 2 do 20 godina	x
4	Velika	51-98%	1 događaj u 1 do 2 godine	
5	Iznimno velika	>98%	1 događaj godišnje ili češće	

5.3.5.2. Podaci, izvori i metode izračuna

Za izradu scenarija „Požari raslinja na otvorenom prostoru Općine Sveti Filip i Jakov“ korištena je sljedeća dokumentacija:

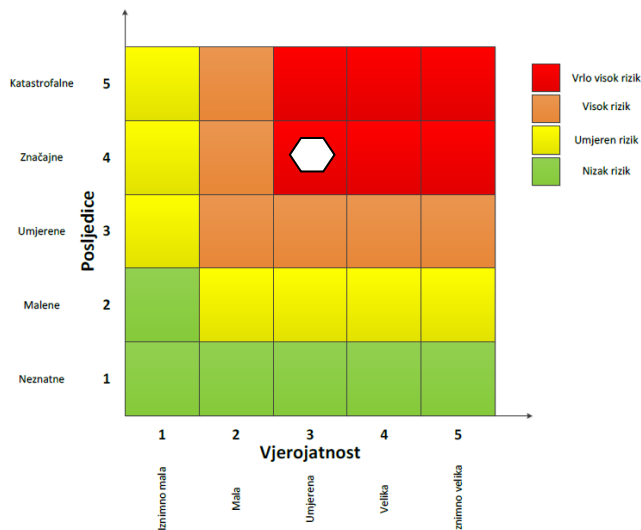
- Procjena rizika od velikih nesreća Općine Sveti Filip i Jakov, iz 2021. godine,
- Proračun Općine Sveti Filip i Jakov za 2024. godinu,
- Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva 2021. godine,
- Ravnateljstvo civilne zaštite, Požar_brošura,
- Državni hidrometeorološki zavod.

5.3.6. Matrice rizika za požare otvorenog tipa

Rizik: Požari otvorenog tipa

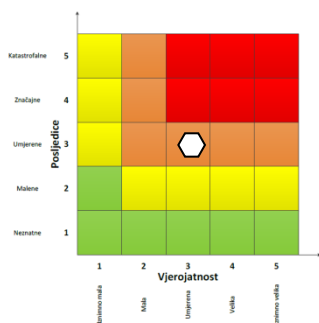
Naziv scenarija: Požari raslinja na otvorenom prostoru Općine Sveti Filip i Jakov

Ukupni rizik za požare otvorenog tipa- vrlo visok rizik

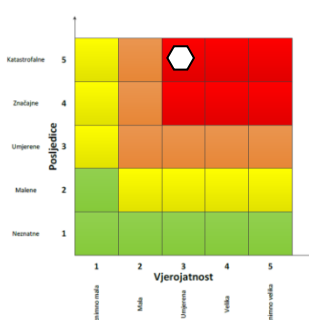

Događaj s najgorim mogućim posljedicama

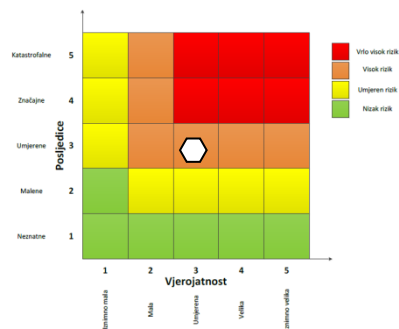
Život i zdravlje ljudi

Gospodarstvo

Društvena stabilnost i politika

METODOLOGIJA I NEPOUZDANOST

Ne postoji dovoljna količina statističkih, iskustva stručnjaka i ostalih podataka te pouzdana metodologija procjene posljedica zbog čega se očekuju značajnije greške		
Vrlo visoka nepouzdanost	4	
Visoka nepouzdanost	3	X
Niska nepouzdanost	2	
Vrlo niska nepouzdanost	1	
Postoji dovoljna količina statističkih podataka, iskustva stručnjaka i pouzdana metodologija procjene zbog čega je pojavljivanje grešaka vrlo malo vjerojatno		

5.3.7. Karta rizika za požare otvorenog tipa

Grafički prilog 4. Karta rizika za požare otvorenog tipa na prostoru Općine Sveti Filip i Jakov.

5.4. OPIS SCENARIJA - POPLAVE

5.4.1. Naziv scenarija, rizik, radna skupina

NAZIV SCENARIJA
Poplave na području Općine Sveti Filip i Jakov izazvane velikom količinom oborina
GRUPA RIZIKA
Poplava
RIZIK
Poplave izazvane izlivanjem kopnenih vodenih tijela
RADNA SKUPINA
Koordinator:
Darko Mikas, mag.oec. MBA
Nositelj:
Frane Mrvičić, struč.spec.admin.publ.
Izvršitelj:
Stjepan-Marko Batur

Uvod

Poplave su prirodni fenomeni čije se pojave ne mogu izbjeći, ali se poduzimanjem različitih preventivnih građevinskih i negrađevinskih mjera rizici od poplavlivanja mogu smanjiti na prihvatljivu razinu. One su među opasnijim prirodnim nepogodama i na mnogim mjestima mogu uzrokovati ljudske gubitke, velike materijalne štete, devastiranje kulturnih dobara i ekološke štete.

Rješavanju takvih problema uglavnom se pristupilo uređivanjem vodenih tokova i gradnjom nasipa kao preventivnih mjera, te poduzimanjem različitih operativnih mjera kao što su postavljanje vodenih pregrada u hitnim slučajevima. Jedna od najčešće korištenih sredstava za obranu od poplava jesu vreće s pijeskom. Vreće se mogu puniti bilo kojim materijalom (primjerice glina), ali pijesak je najlakši materijal koji se koristi za punjenje vreća. Korištenje takvih vreća s pijeskom je jednostavan i učinkovit način da se spriječi ili čak smanji šteta od poplavnih voda. Gradnja prepreka od vreća s pijeskom ne garantira u potpunosti zaustavljanje vode, ali je zadovoljavajuća za korištenje u većini situacija.

Na teritoriju Općine Sveti Filip i Jakov ne postoje vodotoci koji mogu prouzročiti veće poplave. Poplave koje se događaju uslijed obilnih kiša moguće su samo u slučaju ekstremnog priljeva voda i nemogućnosti njihovog otjecanja ili procjeđivanjem u podzemlje i to u manjem obimu. Jedini vodeni tok je rječica Kotarka koja izvire na području Zemunika, protječe krajnjim sjeveroistočnim dijelom Općine kroz naselja Gornje i Donje Raštane, Sikovo i Sv. Filip i Jakov gdje se ulijeva u Vransko jezero. Kako je to rječica kraškog područja u vrijeme ljeta pa i u zimsko razdoblje bez padalina tada jednostavno presušuje, a inače kanal rječice služi kao odvodni kanal kroz navedeni dio Općine. U srednjem toku, kod Sikova, jača su izvorišta Sikovac, Jezerac s istoimenim zdencima, kao i Turansko jezero, pa je nizvodno od njih Kotarka stalan vodotok. Od Turanjskog jezera sve do ušća u Vransko jezero predstavlja tzv. glavni kanal melioriranog Vranskog polja u koji su sprovedeni drugi manji

kanali. Rijetko se događa (svakih pet do šest godina) da poplave dva do tri podruma u središnjem naselju Sv. Filip i Jakov i to od podzemnih voda, dok rječica Kotarka svojim protokom poplavljuje samo u vrijeme obilnih kiša sa neznatnom štetom po rijetke usjeve na dijelu poljoprivrednih površina u gornjim naseljima

5.4.2. Prikaz utjecaja na kritičnu infrastrukturu

Tablica 67. Utjecaj poplava na kritičnu infrastrukturu

Utjecaj	Sektor
X	energetika (proizvodnja, uključivo akumulacije i brane, prijenos, skladištenje, transport energenata i energije, sustavi za distribuciju)
	komunikacijska i informacijska tehnologija (elektroničke komunikacije, prijenos podataka, informacijski sustavi, pružanje audio i audiovizualnih medijskih usluga)
X	promet (cestovni, željeznički, zračni, pomorski i promet unutarnjim plovnim putovima)
	zdravstvo (zdravstvena zaštita, proizvodnja, promet i nadzor nad lijekovima)
X	vodno gospodarstvo (regulacijske i zaštitne vodne građevine i komunalne vodne građevine)
X	hrana (proizvodnja i opskrba hranom i sustav sigurnosti hrane, robne zalihe)
	financije (bankarstvo, burze, investicije, sustavi osiguranja i plaćanja)
	proizvodnja, skladištenje i prijevoz opasnih tvari (kemijski, biološki, radiološki i nuklearni materijali)
	javne službe (osiguranje javnog reda i mira, zaštita i spašavanje, hitna medicinska pomoć)
X	nacionalni spomenici i vrijednosti

5.4.3. Kontekst

Stanovništvo, društvo, administracija i upravljanje

Može doći do oštećenja stambenih zgrada i objekta kritične infrastrukture. Također, može doći do plavljenja i nanosa materijala na prometnice te dolazi do ometanja prometa, pa je moguć i prekid prometa.

Funkcioniranje elemenata kritične infrastrukture

Tablica 68. Utjecaj poplava na kritičnu infrastrukturu Općine Sveti Filip i Jakov

Vrsta infrastrukture	Učinak
Energetika	Može doći do oštećenja dalekovoda i transformatorskih stanica te prekida u opskrbi električnom energijom.
Komunikacijska i informacijska tehnologija	Može doći do oštećenja vodova te prekida u komunikacijskoj i informacijskoj tehnologiji.
Promet	Moguće je plavljenje prometnica te prekid prometa.
Zdravstvo	Zbog povišene mutnoće vode na izvorištima, voda nije preporučena za piće dok se kontrolom i dezinfekcijom ne utvrdi da je voda ispravna za piće.
Vodnogospodarstvo	
Hrana	Usljed mutnoće vode moguće su posljedice na opskrbu hranom i sustavom sigurnosti hrane. Usljed prekida cestovnog prometa može doći i do prekida opskrbom hranom. Štete na poljoprivrednim zemljištima uslijed plavljenja

	moгу utjecati na prinos.
Financije	Može doći do prekida rada financijskih institucija, te blokade sustava osiguranja i plaćanja te investicija.
Proizvodnja, skladištenje i prijevoz opasnih tvari	Može doći do plavljenja skladišta u kojima se nalaze opasne tvari, te prekida u prijevozu uslijed plavljenja cesta i pucanja asfalta na cestama.
Javne službe	Može doći do povećanih intervencija službi osiguranja javnog reda i mira, civilne zaštite, hitne medicinske pomoć.
Nacionalni spomenici i vrijednosti	Moguća su oštećenja spomenika i vrijednosti kulturne baštine uslijed plavljenja.

5.4.4. Uzrok

Poplave su pojava neuobičajeno velike količine vode na određenom mjestu zbog djelovanja prirodnih sila (velika količina oborina) ili drugih uzroka kao što su propuštanje brana, ratna razaranja i sl.

Prema uzrocima nastanka poplave se mogu podijeliti na:

- poplave nastale zbog jakih oborina,
- poplave nastale zbog nagomilavanja leda u vodotocima,
- poplave nastale zbog klizanja tla ili potresa,
- poplave nastale zbog rušenja brane ili ratnih razaranja.

S obzirom na vrijeme formiranja vodnog vala poplave se mogu razvrstati na:

- mirne poplave - poplave na velikim rijekama kod kojih je potrebno deset i više sati za formiranje velikog vodnog vala,
- bujične poplave - poplave na brdskim vodotocima kod kojih se formira veliki vodni val za manje od deset sati,
- akcidentne poplave - poplave kod kojih se trenutno formira veliki vodni val rušenjem vodoprivrednih ili hidroenergetskih objekata.

5.4.4.1. Razvoj događaja koji prethodi velikoj nesreći

Plavljenje na prostoru Općine Sveti Filip i Jakov očekuje se uslijed povećanja protoka rijeke te prilikom obilnih padalina.

5.4.4.2. Okidač koji je uzrokovao veliku nesreću

Okidač nastanka poplava su obilne padaline u kratkom vremenskom razdoblju. Poplave na području Općine Sveti Filip i Jakov mogu nastati uslijed pojave prekomjernih padalina u jesenskom razdoblju i ekstremnih količina oborina u vrijeme početka proljetnog perioda.

➤ Preventivni načini sprječavanja poplava

Rijeka koja prirodno meandrira smanjuje rizik od poplava, povećava se prirodna raznolikost te ima bolju kvalitetu vode. Širenjem vode u poplavna područja smanjuje se vjerojatnost nastanka poplava u naseljenim područjima, a što se pokazalo dobrom praksom. Loša praksa je potpuna regulacija korita kojima se ubrzava tok rijeke.

Neki od načini sprječavanja nastanka poplava su:

- Vraćanjem rijeka u prirodno stanje – izbjegavati kanaliziranje rijeka.
- Postojanjem i održavanjem poplavnih pašnjaka i močvarnih područja koji su prilagođeni za poplave.
- Nasipi trebaju biti što dalje od rijeka – povećava se poplavno područje i prirodna raznolikost.

- Održavanjem postojećih elemenata sustava obrane od poplava i sustava oborinske odvodnje.
- Povećanjem zelenih površina – kišni vrtovi, zeleni krovovi, zeleni zidovi.
- Izbjegavati gradnju u najugroženijim poplavnim područjima.
- Pretvaranje rijeka u ravne kanale u nizinskim područjima pogoršava probleme poplava.
- Izbjegavanje čišćenja korita rijeka i potoka u nenaseljenim područjima.
- Čišćenje korita je produktivno samo na kratkim odsječcima rijeka i potoka u naseljima te na odvodnim kanalima iz polja i naselja.

5.4.5. Opis događaja - Poplave izazvane izlivanjem kopnenih vodenih tijela

Scenarij pretpostavlja ekstremno velike količine padalina na području Općine Sveti Filip i Jakov. Osim velike količine oborina poplavi može prethoditi i dugotrajno kišno razdoblje uslijed čega je tlo već zasićeno vodom. Najgori mogući slučaj predstavlja događaj kada dugotrajne i obilne kiše izazivaju štete na stambenim objektima, infrastrukturi, komunalnim objektima, plažama, poljoprivrednim zemljištima te u stočarstvu. Uslijed obilnih kiša dolazi do stvaranja klizišta.

Poplave koje se događaju uslijed obilnih kiša moguće su samo u slučaju ekstremnog priljeva voda i nemogućnosti njihovog otjecanja ili procjeđivanjem u podzemlje.

Najgori mogući slučaj predstavlja događaj kada dugotrajne i obilne kiše izazivaju štete na stambenim objektima, infrastrukturi, komunalnim objektima, plažama, poljoprivrednim zemljištima te u stočarstvu. Uslijed obilnih kiša dolazi do stvaranja klizišta.

Život i zdravlje ljudi

Tablica70. Posljedice na život i zdravlje ljudi

Život i zdravlje ljudi			
Kategorija	Posljedice	Kriteriji (stanovnici)	Odabrano
1	Neznatne	<0,0446	
2	Malene	0,044 – 0,205	
3	Umjerene	0,209 – 0,490	
4	Značajne	0,535 – 1,561	
5	Katastrofalne	1,605>	x

Gospodarstvo

Tablica 71. Posljedice na gospodarstvo

Gospodarstvo			
Kategorija	Posljedice	Kriteriji (euro)	Odabrano
1	Neznatne	128.166,04 – 256.332,08	
2	Malene	256,332,08– 1.231.660,40	
3	Umjerene	1.231.660,40– 3.694.981,20	
4	Značajne	3.694.981,20– 6.158.302,00	
5	Katastrofalne	>6.158.302,00	x

Društvena stabilnost i politika

Tablica 72. Posljedice na društvenu stabilnost i politiku – štete/gubici na građevinama od javnog društvenog značaja

Društvena stabilnost i politika			
Štete/gubici na građevinama od javnog društvenog značaja			
Kategorija	Posljedice	Kriteriji (euro)	Odabrano
1	Neznatne	<0,0446	
2	Malene	0,044 – 0,205	
3	Umjerene	0,209 – 0,490	x
4	Značajne	0,535 – 1,561	
5	Katastrofalne	1,605>	

Tablica 73. Posljedice na društvenu stabilnost i politiku – oštećena kritična infrastruktura

Društvena stabilnost i politika			
Oštećena kritična infrastruktura			
Kategorija	Posljedice	Kriteriji (euro)	Odabrano
1	Neznatne	128.166,04 – 256.332,08	
2	Malene	256,332,08– 1.231.660,40	
3	Umjerene	1.231.660,40– 3.694.981,20	x
4	Značajne	3.694.981,20– 6.158.302,00	
5	Katastrofalne	>6.158.302,00	

Vjerojatnost /frekvencija događaja za događaj s najgorim mogućim posljedicama za poplave

Vjerojatnost je iskazana na osnovi statističkih podataka koje smo koristili. Vidljivo je da događaj s najgorim mogućim posljedicama nastaje jednom u 5 – 50 godina, iz čega proizlazi da je vjerojatnost ovog događaja umjerena.

Tablica 74. Vjerojatnost/frekvencija događaja s najgorim mogućim posljedicama – poplave

Kategorija	Vjerojatnost/frekvencija			
	Kvalitativno	Vjerojatnost	Frekvencija	Odabrano
1	Iznimno mala	<1%	1 događaj u 100 godina i rjeđe	
2	Mala	1-5%	1 događaj u 20 do 100 godina	
3	Umjerena	5-50%	1 događaj u 2 do 20 godina	x
4	Velika	51-98%	1 događaj u 1 do 2 godine	
5	Iznimno velika	>98%	1 događaj godišnje ili češće	

5.4.5.2. Podaci, izvori i metode izračuna

Za izradu scenarija „Poplave na području Općine Sveti Filip i Jakov izazvane velikom količinom oborina“ korištena je sljedeća dokumentacija i izvori podataka:

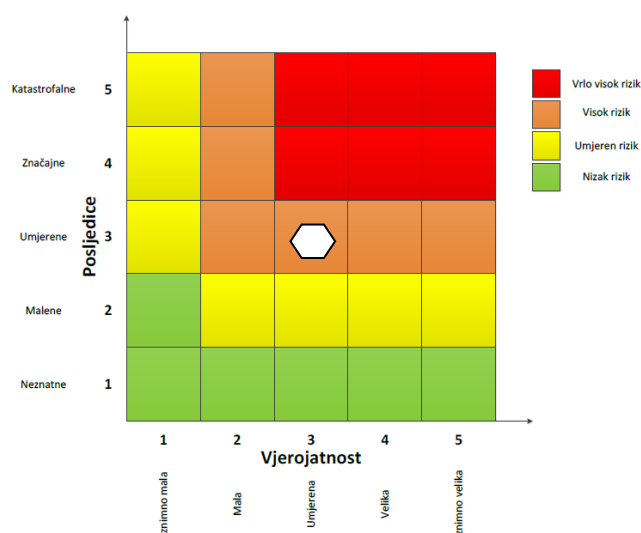
- Procjena rizika od velikih nesreća za Općinu Sveti Filip i Jakov, iz 2021. godine,
- Proračun Općine Sveti Filip i Jakov za 2024. godinu,
- Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva 2021. godine,
- Ravnetljestvo civilne zaštite, letak Poplave.

5.4.6. Matrice rizika za poplave izazvane izlivanjem kopnenih vodenih tijela

Rizik: Poplave izazvane izlivanjem kopnenih vodenih tijela

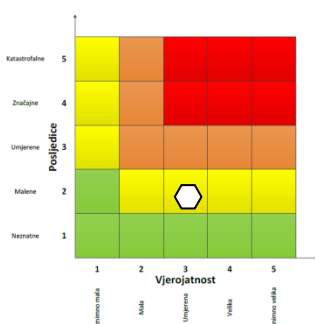
Naziv scenarija: Poplave na području Općine Sveti Filip i Jakov izazvane velikom količinom oborina

Ukupni rizik za poplave izazvane izlivanjem kopnenih vodenih tijela-visok rizik

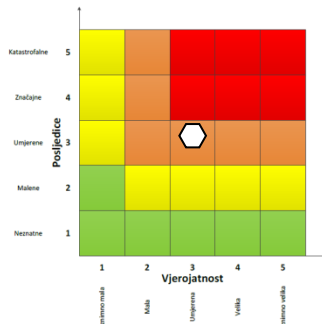

Događaj s najgorim mogućim posljedicama

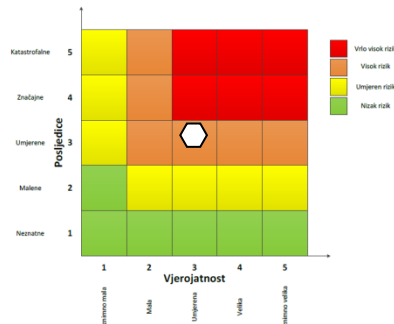
Život i zdravlje ljudi

Gospodarstvo

Društvena stabilnost i politika

METODOLOGIJA I NEPOUZDANOST

Ne postoji dovoljna količina statističkih, iskustva stručnjaka i ostalih podataka te pouzdana metodologija procjene posljedica zbog čega se očekuju značajnije greške		
Vrlo visoka nepouzdanost	4	
Visoka nepouzdanost	3	
Niska nepouzdanost	2	X
Vrlo niska nepouzdanost	1	
Postoji dovoljna količina statističkih podataka, iskustva stručnjaka i pouzdana metodologija procjene zbog čega je pojavljivanje grešaka vrlo malo vjerojatno		

5.4.7. Karta rizika za poplave izazvane izlivanjem kopnenih vodenih tijela

Grafički prilog 5. Karta rizika za poplave izazvane izlivanjem kopnenih vodenih tijela na području Općine Sveti Filip i Jakov.

5.5. OPIS SCENARIJA - EPIDEMIJE I PANDEMIJE

5.5.1. Naziv scenarija, rizik, radna skupina

NAZIV SCENARIJA
Pandemija koronavirusa na području Općine Sveti Filip i Jakov
GRUPA RIZIKA
Epidemije i pandemije
RIZIK
Epidemije i pandemije
RADNA SKUPINA
Koordinator:
Darko Mikas, mag. oec, MBA
Nositelj:
Renata Batur
Izvršitelj:
Stjepan-Marko Batur

Uvod

Epidemija je pojava određene bolesti na ograničenom području koju karakterizira veći broj oboljelih nego što je uobičajeno.

Epidemija je obično prostorno ograničena, ali ako se proširi na čitave zemlje ili kontinente i masovno zahvati veliki broj ljudi u razmjerno kratkom vremenu nazivamo je pandemijom. Pandemija je širenje neke bolesti na veliko područje koja uzrokuje velik broj oboljelih i veliki broj smrtnih slučajeva, prekid aktivnosti i ekonomske troškove.

Osim pandemije gripe koja se svake godine sezonski javlja u svijetu od najznačajnijih bolesti 21. stoljeća koje su se javljale u obliku epidemija i pandemija treba spomenuti sars, ptičju i svinjsku gripu, ebolu te trenutačno aktualnu pandemiju COVID-19, uzrokovanu virusom SARS – CoV – 2. Početkom 2020. godine Republika Hrvatska se susrela s nepoznatim virusom, COVID-19 virusna bolest uzrokovana koronavirusom SARS – CoV – 2.

Svjetska zdravstvena organizacija virus je nazvala **SARS-CoV-2** (SARS-coronavirus-2), a bolest koju uzrokuje **COVID-19** ("*coronavirus disease*"). Otkriven je u Kini krajem 2019. godine. Koronavirusi su velika porodica virusa, koje nalazimo kod ljudi i životinja. Pod elektronskim mikroskopom ovi virusi imaju oblik krune, zbog čega su nazvani po latinskoj riječi *corona*, što znači 'kruna'. Neki koronavirusi poznati su od 1960.-ih godina kao uzročnici bolesti kod ljudi, od obične prehlade do težih upala dišnog sustava.

Iznenadna i neočekivana genska mutacija virusa gripe, COVID-19 ili nekog novog još nepoznatog virusa te mogućnost brzog i povoljnog širenja glavna je pretpostavka kao okidač za nastanak pandemije koja se u bilo kojem trenutku može pretvoriti u događaj katastrofalnih

razmjera. Percepcija javnosti i zdravstvenih djelatnika o ozbiljnosti pandemije i učinkovitosti cijepljenja znatno utječe na odaziv stanovništva na cijepljenje.

Ministar zdravstva je dana 11. ožujka 2020. godine donio Odluku o proglašenju epidemije bolesti COVID-19 uzrokovana virusom SARS-CoV-2 na području čitave Republike Hrvatske (KLASA:011-02/20-01/143, URBROJ: 534-02-01-2/6-20-01).

Dana 17. ožujka 2020. godine Ministarstvo unutarnjih poslova, Stožer civilne zaštite RH zatražio je aktiviranje svih općinskih, gradskih i županijskih Stožera civilne zaštite, a sve u svrhu kontinuiranog praćenja svih odluka, uputa i preporuka koje donosi Stožer civilne zaštite RH te njihovog promptnog provođenja na svojim razinama⁸.

Odluka o mjerama ograničavanja društvenih okupljanja, rada u trgovini, uslužnih djelatnosti i održavanja sportskih i kulturnih aktivnosti donesena je od strane načelnika Stožera civilne zaštite RH i vrijedila je za područje cijele Republike Hrvatske (KLASA: 810-06/20-01/7, URBROJ:511-01-300-20-1, od 19. ožujka 2020. godine).

Navedenom Odlukom bila je propisana:

- stroga mjera socijalnog distanciranja koja nalaže izbjegavanje bliskog osobnog kontakta u razmaku najmanje dva (2) metra u zatvorenom prostoru i jednog (1) metra na otvorenom prostoru,
- zabrana održavanja svih javnih događanja i okupljanja više od 5 osoba na jednom mjestu,
- obustava rada u djelatnostima trgovine osim: prodavaonica prehrambenih i higijenskih artikala, tržnica i ribarnica, ljekarni, benzinskih postaja, pekarnica, prodavaonica hrane za životinje, veletrgovine,
- obustava rada svih kulturnih djelatnosti,
- obustava rada ugostiteljskih objekata svih kategorija, uz izuzetak usluge pripreme i dostave hrane, usluge smještaja te rada pučkih i studentskih kuhinja,
- obustava rada uslužnih djelatnosti u kojima se ostvaruje bliski kontakt s klijentima (frizeri, kozmetičari, brijači, pedikeri, saloni za masažu, saune i bazeni),
- obustava sportskih natjecanja,
- obustava održavanja dječjih i drugih radionica,
- obustava rada autoškola i škola stranih jezika,
- obustava vjerskih okupljanja.

Poslodavci su bili obvezni:

- organizirati rad od kuće gdje god je bilo moguće, otkazati sastanke ili organizirati telekonferencije i koristiti druge tehnologije za održavanje sastanaka na daljinu,
- otkazati službena putovanja izvan države osim prijeko potrebnih,

⁸ Izvor: Aktiviranje stožera civilne zaštite jedinica lokalne i regionalne (područne) samouprave KLASA: 810-03/20-11/3, URBROJ:511-01-330-20-102, od 17. ožujka 2020. godine

- zabraniti dolazak na radna mjesta radnicima koji imaju povišenu tjelesnu temperaturu i smetnje s dišnim organima, a posebno suhi kašalj i kratki dah.

Prirodne katastrofe rijetko uzrokuju epidemije velikih razmjera, osim ako postoje određeni čimbenici rizika koji povećavaju prijenos zaraznih bolesti.

Rizik za prijenos zaraznih bolesti nakon katastrofe povezan je ponajprije s veličinom i karakteristikama raseljenog stanovništva, dostupnošću pitke vode i zdravstveno ispravne hrane, odgovarajućim sanitarnim i higijenskim uvjetima, odgovarajućom i pravovremenom zdravstvenom zaštitom. Najveća je mogućnost pojave crijevnih zaraznih bolesti koje se prenose zagađenom vodom, hranom i prljavim rukama, kao što su zarazna žutica, dizenterija i proljevi izazvani drugim mikroorganizmima. Zbog katastrofalnih higijenskih uvjeta nekoliko mjeseci nakon potresa koji je 2010. godine pogodio Haiti, izbila je epidemija kolere⁹.

Sve preporuke koje se odnose na koronavirus dostupne su na službenoj Internet stranici Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.

Ministarstvo zdravstva Republike Hrvatske omogućilo je korištenje aplikacije „**Stop COVID-19**“. Stop COVID-19 je aplikacija koja služi jednostavnom upozoravanju građana da su se možda našli u epidemiološki rizičnom kontaktu. Svrha iste je pomoć u donošenju odluke ako se razviju simptomi bolesti pri čemu će se epidemiologu moći dati jasne informacije.

Ako ne postoje simptomi, a aplikacija upozori o epidemiološki rizičnom kontaktu, potrebno je pojačano paziti na higijenu i fizičku distancu.

Prema Covid karti Zadarske županije¹⁰, na dan 18.12.2023. godine, na području Općine Sveti Filip i Jakov zabilježeno je 1.382 oboljelih od COVID-19. Na području Zadarske županije ukupno je oboljelo 50.842, što znači da je na području Općine Sveti Filip i Jakov oboljelo 2,71% od ukupnog broja oboljelih.

Vlada Republike Hrvatske je dana 11. svibnja 2023. godine proglasila kraj epidemije bolesti COVID-19. Odlukom o prestanku epidemije bolesti COVID-19 u Hrvatskoj, prestaje važiti Odluka o proglašenju epidemije koja je donesena 11. ožujka 2020. godine.

⁹Izvor: Ravnateljstvo civilne zaštite, Brošura – Epidemije i pandemije.

¹⁰ Izvor: <https://www.zadarska-zupanija.hr/karta>

5.5.2. Prikaz utjecaja na kritičnu infrastrukturu

Tablica 75. Utjecaj epidemije i pandemije na kritičnu infrastrukturu

Utjecaj	Sektor
	energetika (proizvodnja, uključivo akumulacije i brane, prijenos, skladištenje, transport energenata i energije, sustavi za distribuciju)
	komunikacijska i informacijska tehnologija (elektroničke komunikacije, prijenos podataka, informacijski sustavi, pružanje audio i audiovizualnih medijskih usluga)
X	promet (cestovni, željeznički, zračni, pomorski i promet unutarnjim plovnim putovima)
X	zdravstvo (zdravstvena zaštita, proizvodnja, promet i nadzor nad lijekovima)
	vodno gospodarstvo (regulacijske i zaštitne vodne građevine i komunalne vodne građevine)
	hrana (proizvodnja i opskrba hranom i sustav sigurnosti hrane, robne zalihe)
	financije (bankarstvo, burze, investicije, sustavi osiguranja i plaćanja)
	proizvodnja, skladištenje i prijevoz opasnih tvari (kemijski, biološki, radiološki i nuklearni materijali)
X	javne službe (osiguranje javnog reda i mira, zaštita i spašavanje, hitna medicinska pomoć)
	nacionalni spomenici i vrijednosti

5.5.3. Kontekst

Stanovništvo, društvo, administracija i upravljanje

COVID-19 različito djeluje na različite ljude. U većini zaraženih osoba razvije se blaga ili umjerena bolest i oporavljaju se bez bolničkog liječenja. Kako se radi o novom soju korona virusa SARS – CoV – 2 koji prije nije bio otkriven u ljudi, bolest je još nepoznanica za medicinske stručnjake.

Hrvatski zavod za javno zdravstvo donosi sukladno epidemiološkoj situaciji u RH obavijesti o „*Postupanje s oboljelima, bliskim kontaktima oboljelih i prekid izolacije i karantene*“.

Da bi se zarazna bolest mogla pojaviti i potom širiti na određenom području, moraju postojati uvjeti koji čine takozvani epidemiološki ili Vogralikov lanac (Slika 18.). Izostanak bilo kojeg uvjeta epidemiološkog lanca onemogućiti će pojavu odnosno širenje zarazne bolesti i nastanak epidemije. Stoga su mjere prevencije usmjerene na inaktivaciju jednog ili više uvjeta lanca. Mjere prevencije koje se primjenjuju prije no što se neka bolest ili epidemija pojavi nazivamo ranom prevencijom.

Slika 18. Prikaz epidemioškog lanca

Izvor: Ravnateljstvo civilne zaštite, Brošura-Epidemije i pandemije

Trenutno se procjenjuje da vrijeme inkubacije COVID-19 (vrijeme između izlaganja virusu i pojave simptoma) traje između dva i 12 dana. Iako su ljudi najzarazniji kada imaju simptome nalik gripi, postoje naznake da neki ljudi mogu prenijeti virus bez da imaju simptome ili prije nego se oni pojave. To nije neuobičajeno kod virusnih infekcija, kao što se vidi iz primjera ospica, ali za ovaj novi virus nema jasnih dokaza da se bolest može prenijeti prije pojave simptoma.

Referentna točka (nulti dan) je datum pojave simptoma ili datum pozitivnog nalaza, ovisno što je nastupilo ranije.

Simptomi: povišena tjelesna temperatura, suhi kašalj, umor, bolovi u mišićima, grlobolja, proljev, konjuktivitis, glavobolja, gubitak okusa ili mirisa, osip ili promjena boje prstiju na rukama ili nogama. U težim slučajevima javlja se teška upala pluća, sindrom akutnog otežanog disanja, sepsa i septički šok koji mogu uzrokovati smrt pacijenta. Osobe koje boluju od kroničnih bolesti podložnije su težim oboljenjima.

Postojeći podaci ukazuju da starije osobe i osobe s kroničnim bolestima (poput hipertenzije, srčanih bolesti, dijabetesa, bolesti dišnih puteva, malignih bolesti) imaju veći rizik razvoja teže kliničke slike koja zahtijeva bolničko liječenje, nerijetko u jedinicama intenzivnog liječenja, s povećanim rizikom smrtnog ishoda.

Cijepljenje je jedna od najefikasnijih javnozdravstvenih mjera u povijesti medicine koja je samostalno produljila ljudski vijek za najmanje 20 godina. Za bolest COVID-19 postoji više vrsta cjepiva, a mnoga od njih su u razvoju u laboratorijima diljem svijeta. Bitno je napomenuti da je RH, kao i ostale države članice Europske unije, naručila takozvana mRNA cjepiva kao što su Pfizer i Moderna i vektorska adenovirusna cjepiva poput Astra Zenece, odnosno Oxfordskog, te cjepiva proizvođača Johnson&Johnson. Cijepljenjem protiv COVID-19 u organizam unosimo tvar koja stimulira naš imunološki sustav da samostalno stvara otpornost na korona virus.

Funkcioniranje elemenata kritične infrastrukture

Tablica 76. Utjecaj epidemija i pandemija na kritičnu infrastrukturu Općine Sveti Filip i Jakov

Vrsta infrastrukture	Učinak
Promet	Može doći do ograničenog prometovanja ili blokade prometa radi sprječavanja kretanja stanovništva i time smanjenja širenja virusa.
Zdravstvo	Dolazi do porasta broja oboljelih od korona virusa, mogućih komplikacija uslijed kroničnih bolesti što dovodi do povećanog broja hospitaliziranih (time i opterećenja zdravstvenog sustava) i veće smrtnosti. Povećana potrošnja lijekova.
Hrana	Utjecaj na hranu je vidljiv kroz smanjenje ili prekide opskrbnih lanaca.
Financije	Poremećaji na tržištu dovode do pomicanja rokova plaćanja roba i usluga.
Javne službe	Usljed epidemije i pandemije korona virusa bilježi se povećani broj intervencija javnih službi posebno hitne medicinske pomoći.

Ekonomski i politički uvjeti

Pandemija novog korona virusa SARS-CoV-2 je uzrokovala niz društveno-gospodarskih posljedica kao što su nestašice raznih vrsta robe, djelomično zbog paničnog kupovanja, ali i poremećaja u tvornicama i logistici.

Posljedice su se primarno osjetile u turizmu, uključujući putničke agencije, zatim zrakoplovne kompanije. Kriza se potom proširila na druge grane gospodarstva. Pandemija COVID-19 pokrenula je veliku ekonomsku krizu koja će se odraziti na društvo u narednih nekoliko godina. Kriza je nazvana “najvećim ekonomskim, financijskim i društvenim šokom 21. stoljeća”. Taj šok donosi dvostruki problem. Prvi je zaustavljanje proizvodnje i lanaca opskrbe u zahvaćenim zemljama, a drugi je opadanje konzumacije koji će dovesti do pada povjerenja konzumenata.

Globalna zdravstvena kriza prouzročena pandemijom bolesti COVID-19 utjecala je na gospodarstvo većine zemalja, pa tako i na Republiku Hrvatsku. Stoga su države morale poduzeti niz mjera za ublažavanje ekonomskih posljedica pandemije. Područje Republike Hrvatske pa tako i Općina Sveti Filip i Jakov osjetio je prvi val negativnih posljedica pandemije poput povećanja broja nezaposlenih, pad BDP-a te smanjenje proizvodnje.

Mjere ograničavanja kretanja ljudi i provođenja gospodarske aktivnosti utjecale su na agregate tromjesečnih nacionalnih računa i odrazile su se na kvalitetu i dostupnost mnogih izvora podataka koji se uobičajeno primjenjuju u procjeni bruto domaćeg proizvoda (BDP-a). Podaci pokazuju da je pandemija u velikoj mjeri dovela do usporavanja hrvatskoga gospodarstva od sredine ožujka 2020. godine.

5.5.4. Uzrok

COVID-19 zarazna je bolest čiji je uzročnik novootkriveni korona virus. Većina osoba koje obole od korona virusne bolesti COVID-19 imaju blage do umjerene simptome i ozdrave bez posebnog liječenja. Virus koji je uzročnik bolesti COVID-19 u najvećem se broju slučajeva prenosi putem kapljica koje nastaju kad zaražena osoba kašlje, kiše ili izdiše. Te su kapljice preteške da bi letjele zrakom te brzo padaju na pod i druge površine.

Zaraziti se može dodirivanjem očiju, nosa ili usta nakon dodirivanja tako onečišćenih površina ili udisanjem virusa ako ste u neposrednoj blizini osobe koja ima COVID-19.

Varijante virusa SARS – CoV – 2 koje su se pojavile na području RH:¹¹

- B.1.1.7 (alfa) i B 1.1.7 + E484K iz Ujedinjenog Kraljevstva, prva zabilježena prvi put u rujnu 2020., a druga u prosincu 2020. Obje imaju jasan utjecaj na olakšavanje prijenosa bolesti i razvoj težih oblika bolesti.
- B.1.351 (beta) prvi put zabilježena u Južnoafričkoj Republici u rujnu 2020., također s jasnim utjecajem na lakše širenje i razvoj težih oblika bolesti.
- P.1 (gama) prvi put zabilježena je u Brazilu u prosincu 2020., također s jasnim utjecajem na lakše širenje i razvoj težih oblika bolesti.
- B.1.617.2 (delta) zabilježena je prvi put u prosincu 2020. u Indiji.
- BA.3 (omikron) zabilježena je u Južnoj Africi u studenom 2021. godine.

Tu se još ubrajaju i drugi mutirani virusi podrijetlom iz SAD-a, Nigerije, Filipina, Francuske i Kolumbije, koji nisu znatnije utjecali na tijek pandemije.

DUGI COVID

Post-COVID 19 STANJE: stanje koje se javlja kod osoba s vjerojatnom ili potvrđenom zarazom SARS-CoV-2 u anamnezi, obično tri mjeseca od početka bolesti, sa simptomima koji traju najmanje dva mjeseca i ne mogu se objasniti alternativnom dijagnozom. Uobičajeni simptomi uključuju, ali nisu samo, umor, otežano disanje i kognitivnu disfunkciju te općenito utječu na svakodnevno funkcioniranje. Simptomi mogu biti novi početak nakon početnog oporavka od akutne epizode COVID-19 ili održavati se od početne bolesti. Simptomi se također mogu

¹¹ Izvor: Vodič kroz Vaš oporavak nakon COVID-19, POVRATAK ZDRAVLJA I SNAGE NAKON COVID-19, HZJZ, iz 2022. godine

mijenjati ili se vratiti tijekom vremena. Svakoj je osobi potrebno različito vrijeme za oporavak od COVID-a. Mnogi se ljudi osjećaju bolje za nekoliko dana ili tjedana, a većina će se potpuno oporaviti unutar 12 tjedana. Kod nekih ljudi simptomi mogu trajati i dulje.

Simptomi stanja nakon COVID-19:

- Nesanica, bol u trbuhu, poremećaj mirisa ili okusa, slabost, palpitacije i/ili tahikardija, bol u prsima, proljev, osip, gubitak apetita, glavobolja, promjene raspoloženja, vrućica, umor, trnci ili mravinjanje, nepravilan menstrualan ciklus, otežano disanje, bolovi u mišićima, bol u zglobovima, „magla mozga“ ili kognitivno oštećenje.

5.5.4.1. Razvoj događaja koji prethodi velikoj nesreći

Događaj koji prethodi velikoj nesreći može predstavljati pojavu više žarišta na području Općine Sveti Filip i Jakov i pojavu velikog broja zaraženih među starijom populacijom i kroničnim bolesnicima.

Širenje zaraze iz već utvrđenih žarišta se može usporiti, osim pridržavanjem održavanje fizičke distance, nošenje maske i sl., na sljedeće načine¹²:

a) Smanjivanjem broja druženja i prosječnog broja ljudi s kojima se dnevno dolazi u kontakt

- time se smanjuje broj ljudi na koje zaražena osoba može prenijeti virus (glavni izvori širenja zaraze bila su obiteljska i prijateljska druženja, osobito u zatvorenim prostorima, gdje se naročito aerosolom najbrže širi zaraza).

b) Smanjivanjem broja ljudi koji se mogu okupiti na istom mjestu

- time se smanjuje potencijalni broj zaražavanja i lančani prijenos zaraze na veći broj ljudi te sprječava eksponencijalni rast, što je glavna svrha svake odluke o ograničavanju broja ljudi na javnim okupljanjima (na stadionima, koncertima, konferencijama, u crkvama, itd.);
- ako jedna zaražena osoba zarazi 10 ljudi i svatko od njih također 10, i tako dalje, u tri koraka dolazi se do 1000 (= 10 x 10 x 10) zaraženih osoba;
- ako jedna zaražena osoba zarazi 2 osobe, i svaka od njih također zarazi 2 osobe, i tako dalje, u tri koraka dolazi se do 8 (= 2 x 2 x 2) zaraženih osoba.

Važno je spomenuti da se njima ne sprječava prijenos virusa s jedne osobe na drugu, već se samo smanjuje broj osoba koje zaražena osoba može zaraziti.

¹² Izvor: <https://www.koronavirus.hr/osnovne-mjere-zastite-od-zaraze-koronavirusom-sars-cov-2/936>

5.5.4.2. Okidač koji je uzrokovao veliku nesreću

Bolest COVID–19 prenosi se kapljičnim putem i izravnim kontaktom, preko kapljica slina ili sluzi prilikom kašljanja, kihanja, govora ili pjevanja zaražene osobe u blizini druge zdrave osobe. Zaraza se može prenijeti od zaraženih osoba koje imaju simptome bolesti, ali i onih koji nemaju simptome bolesti. Inkubacija bolesti (razdoblje od nastanka infekcije do pojave simptoma) je 1 – 14 dana, a njezino prosječno trajanje je 5 – 6 dana.

Obzirom da njen uzročnik SARS – CoV – 2 može preživjeti kratko vrijeme i na površinama, može se prenijeti i posredno, dodirivanjem površina ili predmeta kontaminiranih izlučevinama oboljele osobe, a nakon toga dodirivanjem očiju, nosa ili usta. Iznenadne i neočekivane mutacije virusa te mogućnost brzog i povoljnog širenja glavni je okidač za nastanak događaja s katastrofalnim razmjerima.

Prevenција

Pranje i dezinfekcija ruku ključni su za sprječavanje infekcije. Ruke treba prati često i temeljito sapunom i vodom najmanje 20 sekundi. Kada sapun i voda nisu dostupni može se koristiti dezinficijens koji sadrži najmanje 60% alkohola. Virus ulazi u tijelo kroz oči, nos i usta. Stoga ih nemojte dirati nečistim rukama.

5.5.5. Opis događaja – Epidemije i pandemije

U ovom scenariju se razmatrala pojava epidemije novim virusom, za koji ne postoji visoka razina otpornosti kod stanovništva, odnosno za koji nije provedeno cijepljenje, pri čemu se može očekivati veći morbiditet i smrtnost.

Posljedice koje proizlaze iz scenarija epidemije korona virusom mogu se sagledati iz perspektive nekoliko ključnih faktora društva:

- a) Ekonomskih faktora: direktne i indirektnе finansijske štete koje utječu na kućni proračun, troškove bolničkog liječenja i potencijalni utjecaj na trgovinu.
- b) Socijalnih faktora: uključuje veličinu populacije, odnosno broj stanovnika na određenom području, kretanje visokorizičnih grupa, te ponašanje i životni stil određenih grupa u populaciji, smrtne slučajeve.
- c) Tehničkih i znanstvenih faktora: podrazumijevaju provedbu nadzora i mogućnosti da se otkrije svaki sumnjivi slučaj, slučaj koji bi mogao oboljeti, prihvatljivost preventivnih mjera te provedba zaštitnih mjera.

Kako bi se shvatila ozbiljnost pojave epidemije te njezine posljedice bitno je znati odgovor na ključna pitanja koja pojavnost epidemije postavlja, a to su:

- a) Koliko često se pojavljuju novi slučajevi epidemije,
- b) Koje skupine društva će teže i ozbiljnije oboljeti i koje imaju veći rizik za umiranje,

- c) Koji oblici oboljenja i komplikacija su evidentirani u trenutku pojave,
- d) Je li virus osjetljiv na antivirusnu terapiju,
- e) Postoje li štetne i neželjene pojave nakon primjene antivirusne terapije,
- f) Kakav će biti utjecaj na zdravstveni sustav u cjelini.

5.4.5.1. Posljedice i informacije o posljedicama

Kriza uzrokovana korona virusom različito utječe na razne sektore, a to ovisi o nizu faktora, među ostalim o mogućnostima prilagodbe prekidima u lancu opskrbe, te o postajanju zaliha ili oslanjanju na proizvodnju bez zaliha. Turistički sektor je teško pogođen ograničenjima kretanja i putovanja te ograničenju rada ugostiteljskih objekata.

Zdravlje građana je na prvom mjestu. Kriza uzrokovana korona virusom ima snažan utjecaj na gospodarstvo i život građana. Potporama poduzećima i osiguranjem radnih mjesta poduzeti su koraci u zaštiti najvažnijih sektora gospodarstva, zaštiti imovini, tehnologiji i infrastrukturi, kao i radnih mjesta i radnika.

Posljedice na tržištu rada najviše su se ogledale kroz gubitak posla zbog pada prometa. Korona virus je ostavila veliki trag na psihičko zdravlje stanovništva zbog gubitka članova obitelji, prijatelja, smanjene kvalitete života, ograničenja u obavljanju svakodnevnih aktivnosti zbog epidemioloških mjera.

Kriteriji društvenih vrijednosti

Život i zdravlje ljudi

Tablica 77. Posljedice na život i zdravlje ljudi

Život i zdravlje ljudi			
Kategorija	Posljedice	Kriteriji (stanovnici)	Odabrano
1	Neznatne	<0,0446	
2	Malene	0,044 – 0,205	
3	Umjerene	0,209 – 0,490	
4	Značajne	0,535 – 1,561	
5	Katastrofalne	1,605>	x

Gospodarstvo

Tablica 78. Posljedice na gospodarstvo

Gospodarstvo			
Kategorija	Posljedice	Kriteriji (euro)	Odabrano
1	Neznatne	128.166,04 – 256.332,08	
2	Malene	256,332,08– 1.231.660,40	
3	Umjerene	1.231.660,40– 3.694.981,20	
4	Značajne	3.694.981,20– 6.158.302,00	
5	Katastrofalne	>6.158.302,00	x

Društvena stabilnost i politika

Tablica 79. Posljedice na društvenu stabilnost i politiku – štete/gubici na građevinama od javnog društvenog značaja

Društvena stabilnost i politika			
Štete/gubici na građevinama od javnog društvenog značaja			
Kategorija	Posljedice	Kriteriji (euro)	Odabrano
1	Neznatne	128.166,04 – 256.332,08	
2	Malene	256,332,08– 1.231.660,40	
3	Umjerene	1.231.660,40– 3.694.981,20	x
4	Značajne	3.694.981,20– 6.158.302,00	
5	Katastrofalne	>6.158.302,00	

Tablica 80. Posljedice na društvenu stabilnost i politiku – oštećena kritična infrastruktura

Društvena stabilnost i politika			
Oštećena kritična infrastruktura			
Kategorija	Posljedice	Kriteriji (euro)	Odabrano
1	Neznatne	128.166,04 – 256.332,08	
2	Malene	256,332,08– 1.231.660,40	
3	Umjerene	1.231.660,40– 3.694.981,20	x
4	Značajne	3.694.981,20– 6.158.302,00	
5	Katastrofalne	>6.158.302,00	

Vjerojatnost /frekvencija događaja za događaj s najgorim mogućim posljedicama za epidemije i pandemije

Vjerojatnost je iskazana na osnovi statističkih podataka koje smo koristili. Vidljivo je da događaj s najgorim mogućim posljedicama nastaje jednom u 20 – 100 godina, iz čega proizlazi da je vjerojatnost ovog događaja mala.

Tablica 81. Vjerojatnost/frekvencija događaja s najgorim mogućim posljedicama – epidemije i pandemije

Kategorija	Vjerojatnost/frekvencija			
	Kvalitativno	Vjerojatnost	Frekvencija	Odabrano
1	Iznimno mala	<1%	1 događaj u 100 godina i rjeđe	
2	Mala	1-5%	1 događaj u 20 do 100 godina	x
3	Umjerena	5-50%	1 događaj u 2 do 20 godina	
4	Velika	51-98%	1 događaj u 1 do 2 godine	
5	Iznimno velika	>98%	1 događaj godišnje ili češće	

5.5.5.2. Podaci, izvori i metode izračuna

Za izradu scenarija „Pandemija korona virusa na području Općine Sveti Filip i Jakov“ korištena je sljedeća dokumentacija i izvori podataka:

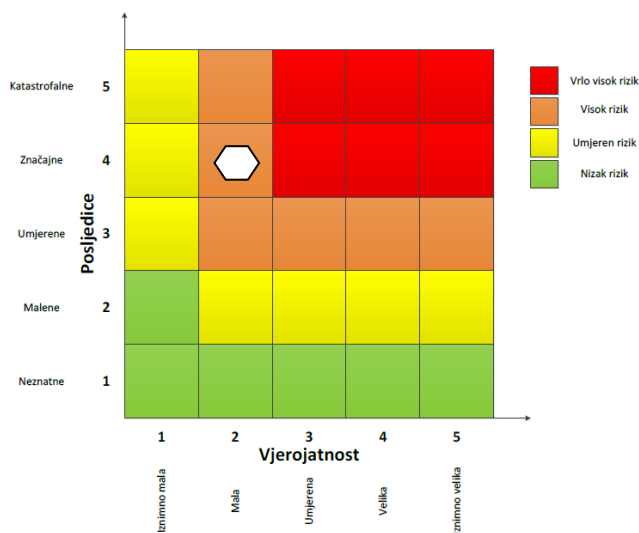
- Procjena rizika od velikih nesreća Općine Sveti Filip i Jakov, iz 2021. godine,
- Proračun Općine Sveti Filip i Jakov za 2024. godinu,
- Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva 2021. godine,
- Odluka o mjerama ograničavanja društvenih okupljanja, rada u trgovini, uslužnih djelatnosti i održavanja sportskih i kulturnih aktivnosti KLASA: 810-06/20-01/7, URBROJ:511-01-300-20-1, od 19. ožujka 2020. godine,
- Odluka o proglašenju epidemije bolesti COVID-19 uzrokovana virusom SARS-CoV-2 KLASA: 011-02/20-01/143, URBROJ:534-02-01-2/6-20-01, od 11. ožujka 2020. godine,
- Ravnateljstvo civilne zaštite, Upute za građane, Epidemije i pandemije brošura,
- Službena web stranica Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo,
- <https://www.zadarska-zupanija.hr/karta>.

5.5.6. Matrice rizika za epidemije i pandemije

Rizik: Epidemije i pandemije

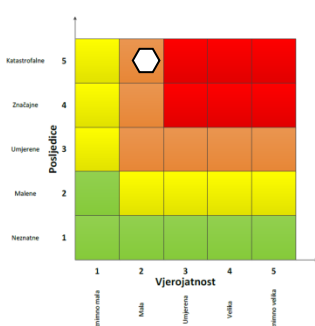
Naziv scenarija: Pandemija korona virusa na području Općine Sveti Filip i Jakov

Ukupni rizik za epidemije i pandemije-visok rizik

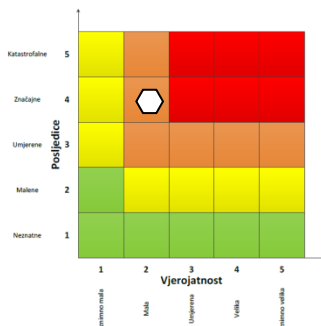

Događaj s najgorim mogućim posljedicama

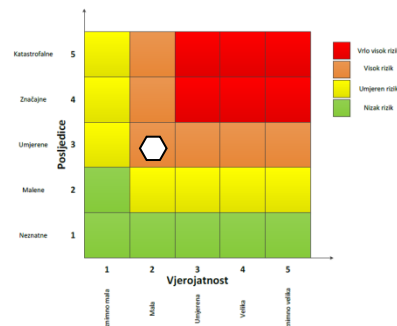
Život i zdravlje ljudi

Gospodarstvo

Društvena stabilnost i politika

METODOLOGIJA I NEPOUZDANOST

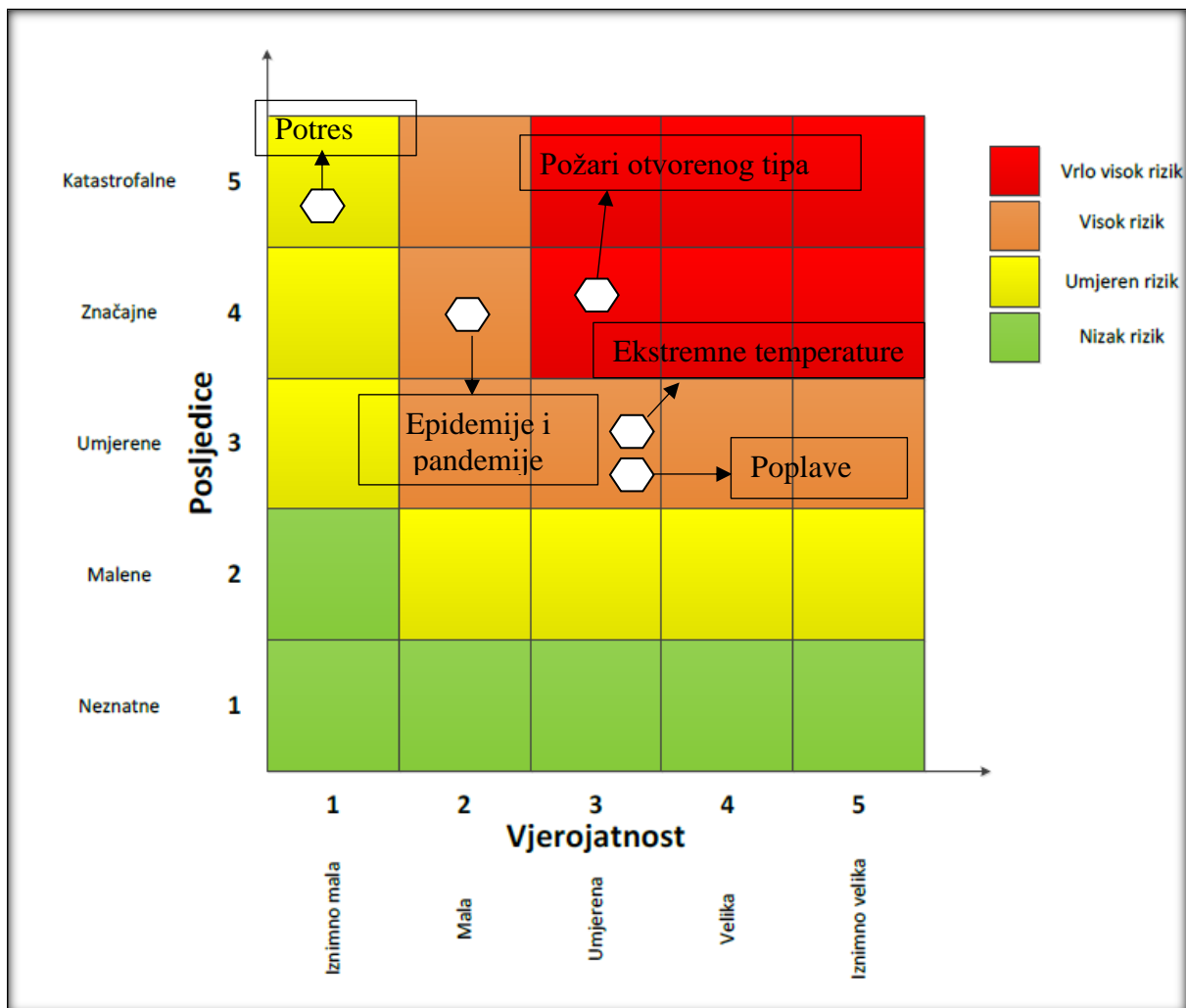
Ne postoji dovoljna količina statističkih, iskustva stručnjaka i ostalih podataka te pouzdana metodologija procjene posljedica zbog čega se očekuju značajnije greške		
Vrlo visoka nepouzdanost	4	
Visoka nepouzdanost	3	
Niska nepouzdanost	2	X
Vrlo niska nepouzdanost	1	
Postoji dovoljna količina statističkih podataka, iskustva stručnjaka i pouzdana metodologija procjene zbog čega je pojavljivanje grešaka vrlo malo vjerojatno		

5.5.7. Karta rizika za epidemije i pandemije

Grafički prilog 6. Karta rizika za epidemije i pandemije na području Općine Sveti Filip i Jakov.

6. MATRICE RIZIKA S USPOREĐENIM RIZICIMA

Završetkom procesa izrade procjene rizika te obrade svih scenarija i izražavanja rezultata dobivena je mogućnost usporedbe rezultata i njihovog iskazivanja u zajedničkim matricama.

Slika 21. Matrica rizika s uspoređenim rizicima

7. ANALIZA STANJA SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE

7.1. PODRUČJE PREVENTIVE

7.1.1. Usvojenost strategija, normativne uredenosti te izrađenost procjena i planova od značaja za sustav civilne zaštite

Općina Sveti Filip i Jakov donijela je sljedeće dokumente iz područja civilne zaštite:

- Odluka o donošenju Sheme mobilizacije Stožera civilne zaštite Općine Sveti Filip i Jakov (KLASA:240-01/24-01/08, URBROJ:2198-19-03-04/01-24-1 od 15. travnja 2024. godine),
- Smjernice za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite na području Općine Sveti Filip i Jakov za razdoblje od 2021. do 2025. godine (KLASA: 810-03/21-01/05, URBROJ: 2198/19-02-21-01
- Plan pozivanja Stožera civilne zaštite Općine Sveti Filip i Jakov (KLASA. 240-01724-01/09, URBROJ:2198-19-03-04/01-24-1 od 15. travnja 2024. godine)
- Odluka o imenovanju teklića za područje Općine Sveti Filip i Jakov (KLASA: 240-01724-01/10, URBROJ: 2198-19-03-04/01-24-1 od 15. travnja 2024. godine)
- Plan razvoja sustava civilne zaštite na području Općine Sveti Filip i Jakov za 2024. godinu s financijskim učincima za trogodišnje razdoblje (KLASA: 240-01/23-01/18 URBROJ: 2198-19-03-04/01-23-01, Sv. Filip i Jakov, 14. prosinca 2023. godine
- Analiza stanja sustava civilne zaštite na području Općine Sveti Filip i Jakov u 2023. godini (KLASA: 240-01/23-01717, URBROJ: 2198-19-03-04/01-23-01 od 14.prosinca 2023. godine)
- Odluka o imenovanju povjerenika i zamjenika povjerenika Civilne zaštite Općine Sveti Filip i Jakov (KLASA: 810-05/18-01/04, URBROJ: 2198/19-01-18-01 od 28. rujna 2018. godine)
- Poslovnik o radu Stožera civilne zaštite Općine Sveti Filip i Jakov (KLASA: 810-03/21-01/03, URBROJ: 2198/19-01-21-01 od 03.svibnja 2021. godine)
- Odluka o usvajanju smjernica za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite na području Općine Sveti Filip i Jakov za razdoblje od 2021. do 2025. godine (KLASA: 810-05/21-01/05, URBROJ: 2198/19-02-21-2 od 14.lipnja 2021. godine)
- Odluka o usvajanju procjene rizika od velikih nesreća (KLASA: 810-05721-01/02, URBROJ: 2198/19-02-21-3 od 14. lipnja 2021 godine)
- Odluka o usvajanju Plana djelovanja civilne zaštite Općine Sveti Filip i Jakov (KLASA: 240-01/23-01711, URBROJ: 2198-19-03-04/01-23-1 od 16. svibnja 2023. godine)
- Odluka o popunjavanju postrojbe civilne zaštite Općine Sveti Filip i Jakov (KLASA: 810-05/20-01/05, URBROJ: 2198/19-01-20-01)
- Odluka o osnivanju postrojbe cilivne zaštite opće namjene Općine Sveti Filip i Jakov (KLASA: 810-05/18-01/0-6, URBROJ: 2198/19-02-18-01 od 30.listopada 2018. godine)
- Odluka o osnivanju Stožera civilne zaštite Općine Sveti Filip i Jakov (KLASA: 810-05721-01/06, URBROJ: 2198/19-02-21-01)

- Odluka o određivanju pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite Općine Sveti Filip i Jakov (KLASA: 810-05/18-01/05, URBROJ: 2198/19-02-18-1 od 30. listopada 2018. godine)
- Odluka o izmjeni i dopuni Poslovnika o radu Stožera civilne zaštite Općine Sveti Filip i Jakov (KLASA: 810-03/21-01/03, URBROJ: 2198/19-01-21-02 od 18. lipnja 2021. godine)
- Odluka o izmjeni i dopuni Poslovnika o radu Stožera civilne zaštite Općine Sveti Filip i Jakov (KLASA: 810-03721-01/03, URBROJ: 2198/19-01-21-03 OD 08. rujna 2021. godine)
- Odluka o izmjeni i dopuni Odluke o osnivanju Stožera civilne zaštite Općine Sveti Filip i Jakov (KLASA: 810-05/21-01/06. URBROJ: 2198/19-01-21-02 od 8. rujna 2021. godine)
- Odluka o određivanju pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite Općine Sveti Filip i Jakov (lipanj, 2024.)

Spremnost sustava civilne zaštite na temelju izrađenosti sektorskih strategija, normativne uređenosti te izrađenosti procjena i planova od značaja za sustav civilne zaštite uzimajući u obzir sve izrađene dokumente iz navedene kategorije, njihovu međusobnu povezanost i usklađenost te na temelju procjene implementiranosti ciljeva strategija u javne politike upravljanja rizicima na lokalnoj razini te do koje mjere su korišteni za potrebe definiranja sastava i strukture operativnih kapaciteta kao i za potrebe izrade Plana djelovanja civilne zaštite procjenjuje se **visokom**.

7.1.2. Sustavi ranog upozoravanja i suradnja sa susjednim jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave

Upozoravanje Načelnika u slučaju nadolazeće i neposredne opasnosti obavlja se od strane Županijskog centra 112 (ŽC 112), Ravnateljstva civilne zaštite, Područnog ureda civilne zaštite Split, Službe civilne zaštite Sveti Filip i Jakov, Državnog hidrometeorološkog zavoda (DHMZ), Hrvatskih voda, Policijske uprave zadarske, pravnih osoba koje se civilnom zaštitom bave u okviru vlastite djelatnosti, gospodarskih subjekata korisnika opasnih tvari, pojedinaca, stanovnika Općine Sveti Filip i Jakov. Nakon primitka obavijesti o nadolazećoj i neposrednoj opasnosti Načelnik Općine će, kao odgovorna osoba zadužena za primanje obavijesti, postupiti sukladno protokolu pozivanja i aktiviranja operativnih snaga sustava civilne zaštite. U odsutnosti Načelnika Općine, načelnik Stožera CZ Općine Sveti Filip i Jakov postupa sukladno navedenom protokolu.

Spremnost sustava civilne zaštite na temelju razvijenosti ranog upozoravanja, razmjene informacija i njihovog korištenja za podizanje spremnosti sustava civilne zaštite kroz pripreme za provođenje mjera i aktivnosti u svrhu smanjivanja posljedica neposrednih i nastupajućih prijetnji procjenjuje se **visokom**.

Posebnu pozornost treba posvetiti sustavu koji je nedavno uspostavljen i ima namjenu porukama putem mobilnih telefona, brzo i učinkovito obavještavati građane i sudionike civilne zaštite o opasnostima koje prijete i mjerama koje je potrebno poduzeti za smanjenje ljudskih žrtava i materijalnih šteta. **SRUUK**– sustav za rano upozoravanje i upravljanje krizama je jedinstveni alat kojeg zajedno sa Stožerom CZ i ostalim dionicima u sustavu može

koristiti Načelnik Općine Sveti Filip i Jakov. Naime, zahtjev, u slučaju izvanrednog događaja na području Općine Sveti Filip i Jakov, može podnijeti načelnik Stožera CZ ili osoba koju on ovlasti (članak 9. Pravilnika o postupku ranog upozoravanja stanovništva „Narodne novine“ br. 91/23).

7.1.3. Stanje svijesti pojedinaca, pripadnika ranjivih skupina, upravljačkih i odgovornih tijela

Građanima je Zakonom o sustavu civilne zaštite („Narodne novine“ br. 82/15, 118/18, 31/20, 20/21, 114/22) utvrđena opća obveza, osim u slučaju zakonskih izuzeća, sudjelovanja u provođenju mjera i aktivnosti sustava civilne zaštite. Člankom 43. Zakona propisano je da je svaki građanin dužan brinuti se za svoju osobnu sigurnost i zaštitu te provoditi mjere osobne i uzajamne zaštite i sudjelovati u aktivnostima sustava civilne zaštite. Pod mjerama osobne i uzajamne zaštite podrazumijevaju se samopomoć i prva pomoć, premještanje osoba, zbrinjavanje djece, bolesnih i nemoćnih osoba i pripadnika drugih ranjivih skupina, kao i druge mjere koje ne trpe odgodu, a koje se provode po nalogu Stožera CZ Općine Sveti Filip i Jakov i povjerenika civilne zaštite, uključujući i prisilnu evakuaciju kao preventivnu mjeru koja se poduzima radi umanjivanja mogućih posljedica velike nesreće.

Stanje svijesti o rizicima pojedinaca, pripadnika ranjivih skupina, upravljačkih i odgovornih tijela nedovoljno je razvijeno stoga je potrebno razvijati komunikacijska i operativna rješenja usklađenih s potrebama pripadnika ranjivih skupina kako bi provođenje mjera po informacijama ranog upozoravanja doveo na zadovoljavajuću razinu. Spremnost sustava civilne zaštite na temelju stanja svijesti pojedinaca, pripadnika ranjivih skupina, upravljačkih i odgovornih tijela u sustavu civilne zaštite o suvremenim rizicima i optimalnom postupanju u provođenju obveza iz njihovih nadležnosti kako bi se umanjile posljedice prijetnji procijenjena je **niskom**.

7.1.4. Ocjena stanja prostornog planiranja, izrade prostornih i urbanističkih planova razvoja, planskog korištenja zemljišta

Općina Sveti Filip i Jakov je izradila slijedeće planske dokumente:

Prostorni plan uređenja:

- PPUO Sveti Filip i Jakov

Urbanistički plan uređenja

- UPU proširenja groblja u naselju Sveti Petar
- UPU zone ugostiteljsko – turističke (T1 – hotel) i mješovite namjene unutar GP naselja Sv. Filip i Jakov
- UPU obalnog pojasa naselja Turanj
- UPU zone Smiljevača (1. plan)
- UPU proširenja groblja Sikovo (UPU 3)
- UPU neizgrađenog područja u Sv. Filip i Jakovu (1. Plan – Rabatin)
- UPU građevinskog područja naselja u Turnju (UPU 3 – dio 1)
- UPU morske plaže (R3) u naselju Sveti Filip i Jakov
- UPU građevinskog područja naselja u Svetom Petru na Moru (Plan 4)

- UPU obalnog pojasa u naselju Sveti Filip i Jakov
- UPU zone zanatskih i servisnih djelatnosti Sv. Filip i Jakov
- UPU obalnog pojasa u naselju Sveti Petar
- UPU građevinskog područja naselja Sveti Petar na Moru (UPU 3 – dio 1)
- UPU neizgrađenog područja u Sv. Filipu i Jakovu (UPU 2 – Dolac Brnine)
- 2. izmjene i dopune UPU Rabatin
- UPU Poslovne zone Sv. Filip i Jakov
- UPU Sportsko – rekreacijske zone Sv. Petar
- UPU Ugostiteljsko - turističke zone Sv. Petar
- UPU Ugostiteljsko - turističke zone Turanj
- Izmjene i dopune UPU zone zanatskih i servisnih djelatnosti

Spremnost sustava civilne zaštite na temelju ocjene stanja prostornog planiranja, izrade prostornih i urbanističkih planova razvoja, planskog korištenja zemljišta kao bitnog nacionalnog resursa, utjecaja provođenja legalizacije bespravno izgrađenih građevina na sigurnost zajednica te primjene posebnih građevinskih preventivnih mjera/standarda u postupcima ugradnje zahtjeva i posebnih uvjeta u projektnu dokumentaciju te u postupcima izdavanja lokacijskih i građevinskih dozvola procijenjena je **visokom**.

7.1.5. Ocjena fiskalne situacije i njezine perspektive

Predviđena sredstva iz proračuna Općine Sveti Filip i Jakov za 2024. godinu, za sustav civilne zaštite su slijedeća:

Tablica 93. Financiranje sustava civilne zaštite Općine Sveti Filip i Jakov

R.B.	Pozicija	PLANIRANO za 2024. g. (€)	PROJEKCIJA za 2025. g. (€)	PROJEKCIJA za 2026. g. (€)
1.	STOŽER CIVILNE ZAŠTITE, POSTROJBE CIVILNE ZAŠTITE, POVJERENICI CIVILNE ZAŠTITE			
1.1.	Stožer civilne zaštite			
1.1.1.	Naknade građanima u naravi i donacije u novcu	5.048,78	5.048,78	5.048,78
1.2.	Postrojbe civilne zaštite			
1.2.1.	Postrojbe civilne zaštite-osiguranje, zdravstveni pregled	265,44	265,44	265,44
1.2.2.	Vježbe civilne zaštite, naknade za rad na terenu	2.524,40	2.524,40	2.524,40
1.2.3.	Opremanje postrojbi CZ osobnom i skupnom opremom	1.327,23	1.327,23	1.327,23
Ukupno:		9.165,85	9.165,85	9.165,85
2.	VATROGASTVO			
2.1.	Dobrovoljno vatrogasno društvo Sveti Filip i Jakov	150.000,00	150.000,00	150.000,00
Ukupno:		150.000,00	150.000,00	150.000,00
3.	PRAVNE OSOBE, HGSS, GDCK			
3.1.	Osobna i skupa oprema za pravne osobe			

Procjena rizika od velikih nesreća za Općinu Sveti Filip i Jakov

	u sustavu civilne zaštite			
3.2.	HGSS – Stanica Zadar	1.400,00	1.400,00	1.400,00
3.3.	Gradsko društvo Crvenog križa Biograd na Moru	15.768,97	10.591,95	10.591,95
Ukupno:		17.168,97	11.991,95	11.991,95
4.	POMOĆI U IZVANREDNIM SITUACIJAMA			
4.1.	Pomoć potresom pogođenim područjima	2.524,40	2.524,40	2.524,40
4.2.	Pomoć Ukrajini	3.115,49	3.115,49	3.115,49
Ukupno:		5.679,89	5.679,89	5.679,89
5.	IZRADA PLANSKE DOKUMENTACIJE			
5.1.	Izrada planske dokumentacije-procjena, planova, operativnih planova i ostalih zakonski i podzakonski propisanih dokumenata	3.163,61	3.163,61	3.163,61
Ukupno		3.163,61	3.163,61	3.163,61
6.	ZGRADA VATROGASNOG DOMA			
6.1.	Građevinski troškovi izgradnje	200.000,00	500.000,00	500.000,00
Ukupno:				
7.	KOMBI VOZILO -DVD			
7.1.	Leasing za kombi vozilo - DVD	18.000,00	9.000,00	9.000,00
Ukupno:		18.000,00	9.000,00	9.000,00
SVEUKUPNO ZA CIVILNU ZAŠTITU:		403.178,32	389.001,30	389.001,30

Spremnost sustava civilne zaštite na temelju ocjena fiskalne situacije i njezine perspektive posebno za prenamjenu dijela sredstava koja se koriste za reagiranje za potrebe financiranja provođenja preventivnih mjera procjenjuje se **visokom**.

7.1.6. Baze podataka

Pravilnikom o vođenju evidencija pripadnika operativnih snaga sustava civilne zaštite („Narodne novine“ br. 75/16) propisuje se vođenje evidencije osobnih podataka za:

- **članove Stožera civilne zaštite (obveza Općine Sveti Filip i Jakov),**
- operativne snage vatrogastva,
- operativne snage Hrvatskog Crvenog križa,
- operativne snage Hrvatske gorske službe spašavanja,
- ostale udruge,
- **pripadnike postrojbi civilne zaštite i povjerenike civilne zaštite (obveza Općine Sveti Filip i Jakov),**
- **koordinatore na lokaciji (obveza Općine Sveti Filip i Jakov),**
- pravne osobe u sustavu civilne zaštite.

Općina Sveti Filip i Jakov je ustrojila navedene evidencije te se spremnost sustava civilne zaštite na temelju baze podataka procjenjuje **visokom**.

Procjena ukupne spremnosti sustava civilne zaštite Općine Sveti Filip i Jakov u području provođenje preventivnih mjera i aktivnosti usmjerenih na zaštitu svih kategorija društvenih vrijednosti koje su potencijalno izložene štetnim utjecajima velikih nesreća je **visoka**.

Tablica 94. Analiza sustava civilne zaštite – područje preventive

PODRUČJE PREVENTIVE	Vrlo niska spremnost	Niska spremnost	Visoka spremnost	Vrlo visoka spremnost
	4	3	2	1
Usvojenost strategija, normativne uređenosti te izrađenost procjena i planova od značaja za sustav civilne zaštite			X	
Sustavi ranog upozoravanja i suradnja sa susjednim jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave			X	
Stanje svijesti pojedinaca, pripadnika ranjivih skupina, upravljačkih i odgovornih tijela		X		
Ocjena stanja prostornog planiranja, izrade prostornih i urbanističkih planova razvoja, planskog korištenja zemljišta			X	
Ocjena fiskalne situacije i njezine perspektive			X	
Baze podataka			X	
Područje preventive - ZBIRNO			X	

7.2. PODRUČJE REAGIRANJA

7.2.1. Spremnost odgovornih i upravljačkih kapaciteta

Procjena spremnosti sustava civilne zaštite na temelju spremnosti odgovornih i upravljačkih kapaciteta sustava civilne zaštite provedena je analizom podataka o razini odgovornosti, osposobljenosti i uvježbanosti:

- a) **Čelne osobe:** Razina odgovornosti Načelnika Općine sveti Filip i Jakov i načelnika Stožera CZ procjenjuje se sa **vrlo visokom spremnošću**. Što se razine osposobljenosti tiče, ona je procijenjena **visokom spremnošću**. Razina uvježbanosti je procijenjena **niskom**, zbog nedovoljnog broja provedenih vježbi na godišnjoj razini.
- b) **Stožer civilne zaštite:** Načelnik Općine donio je Odluku o osnivanju i imenovanju načelnika, zamjenika načelnika i članova Stožera civilne zaštite Općine Sveti Filip i Jakov temeljem kojih Stožer CZ broji načelnika, zamjenika načelnika i 10 članova. Stožer CZ je stručno, operativno i koordinativno tijelo za provođenje mjera i aktivnosti civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama. Stožer CZ obavlja zadaće koje se odnose na prikupljanje i obradu informacija ranog upozoravanja o mogućnosti nastanka velike nesreće i katastrofe, razvija plan djelovanja sustava civilne zaštite na svom području, upravlja reagiranjem sustava civilne zaštite, obavlja

poslove informiranja javnosti i predlaže donošenje odluke o prestanku provođenja mjera i aktivnosti u sustavu civilne zaštite. Radom Stožera CZ Općine Sveti Filip i Jakov rukovodi načelnik Stožera, u njegovoj odsutnosti zamjenik, a kada se proglašava velika nesreća, rukovođenje preuzima Na. Stožer CZ Općine Sveti Filip i Jakov je upoznat sa Zakonom o sustavu civilne zaštite, podzakonskim aktima, načinom djelovanja sustava civilne zaštite, načelima sustava civilne zaštite i sl. Razina odgovornosti Stožera CZ Općine Sveti Filip i Jakov procijenjena je **visokom razinom spremnosti**. Razina osposobljenosti procijenjena je **visokom**. Razina **uvježbanosti** procijenjena je **niskom**.

- c) **Koordinator na lokaciji:** Sukladno specifičnostima izvanrednog događaja, načelnik Stožera civilne zaštite Općine Sveti Filip i Jakov određuje koordinatora na lokaciji. Koordinator na lokaciji procjenjuje nastalu situaciju i njezine posljedice na terenu te u suradnji s nadležnim Stožerom civilne zaštite usklađuje djelovanje operativnih snaga sustava civilne zaštite, poradi poduzimanja mjera i aktivnosti za otklanjanje posljedice izvanrednog događaja.

Temeljem članka 26. stavka 2. Pravilnika o mobilizaciji, uvjetima i načinu rada operativnih snaga sustava civilne zaštite („Narodne novine“ br. 69/16), Općina Sveti Filip i Jakov će u suradnji sa operativnim snagama civilne zaštite, u Planu djelovanja civilne zaštite Općine Sveti Filip i Jakov utvrditi preostali popis potencijalnih koordinatora na lokaciji. Obzirom na činjenicu da svi koordinatori na lokaciji nisu imenovani u trenutno važećem Planu djelovanja civilne zaštite razina odgovornosti, osposobljenosti i uvježbanosti je procijenjena **niskom**.

7.2.2. Spremnost operativnih kapaciteta

Ukupna spremnost operativnih kapaciteta sustava civilne zaštite za provođenje svih mjera i aktivnosti spašavanja društvenih vrijednosti izloženih njihovim štetnim utjecajima u velikim nesrećama procjenjuje se **visokom**.

Analiza je izvršena na osnovu sljedećih parametara:

- popunjenosti ljudstvom,
- spremnosti zapovjednog osoblja,
- osposobljenosti ljudstva i zapovjednog osoblja,
- uvježbanosti,
- opremljenosti materijalnim sredstvima i opremom,
- vremenu mobilizacijske spremnosti/operativne gotovosti,
- samodostatnosti i logističkoj potpori.

7.2.3. Stanje mobilnosti operativnih kapaciteta sustava civilne zaštite i stanja komunikacijskih kapaciteta

Spremnost sustava civilne zaštite provodi se na temelju procjene stanja mobilnosti operativnih kapaciteta sustava civilne zaštite i stanja komunikacijskih kapaciteta na temelju procjene stanja transportne potpore i komunikacijskih kapaciteta.

Ukupna razina spremnosti operativnih kapaciteta na području Općine Sveti Filip i Jakov procijenjena je **visokom** i to posebno zbog spremnosti najvažnijih operativnih kapaciteta od značaja za sustav civilne zaštite u cjelini.

U poglavlju 1.6.1. ove Procjene navedena su vozila i komunikacijska oprema operativnih snaga Općine Sveti Filip i Jakov.

7.2.4. Područje reagiranja

Ukupna spremnost sustava civilne zaštite Općine Sveti Filip i Jakov u području reagiranja i aktivnosti usmjerenih na zaštitu svih kategorija društvenih vrijednosti koje su potencijalno izložene štetnim utjecajima velikih nesreća procijenjena je **visokom**.

Tablica 95. Analiza sustava civilne zaštite – područje reagiranja

PODRUČJE REAGIRANJA	Vrlo niska spremnost	Niska spremnost	Visoka spremnost	Vrlo visoka spremnost
	4	3	2	1
Spremnost odgovornih i upravljačkih kapaciteta		X		
Spremnost operativnih kapaciteta - redovnih, gotovih snaga - pravnih osoba			X	
Spremnost operativnih kapaciteta - redovnih snaga udruga građana (DVD, HCK i HGSS)			X	
Spremnost operativnih kapaciteta – postrojbi civilne zaštite opće namjene		X		
Spremnost operativnih kapaciteta – povjerenika civilne zaštite		X		
Stanje mobilnosti operativnih kapaciteta sustava civilne zaštite i stanja komunikacijskih kapaciteta – redovitih službi i gotovih operativnih snaga (pravnih osoba i udruga građana najviše razine operativne spremnosti)			X	
Stanje mobilnosti operativnih kapaciteta sustava CZ i stanja komunikacijskih kapaciteta – postrojbi CZ (opće namjene)		X		
Područje reagiranja - ZBIRNO		X		

Potres

Potrebne snage u slučaju potresa	Napomena
<ul style="list-style-type: none"> - Stožer civilne zaštite Općine - DVD Sv. Filip i Jakov - Pravne osobe od posebnog interesa za sustav civilne zaštite s područja Općine - Ljekarne s područja Općine - Zdravstveni radnici na području Općine - Udruge - Postrojba civilne zaštite opće namjene - Povjerenici i zamjenici povjerenika civilne zaštite - Koordinator na lokaciji - Komunalna tvrtka 	Raspoložive snage civilne zaštite u nadležnosti Općine Sveti Filip i Jakov
Potrebne snage u slučaju potresa	Napomena
<ul style="list-style-type: none"> - Zavod za javno zdravstvo Zadar - Zavod za hitnu medicinu Zadarske županije - Veterinarske ambulante - HEP- Hrvatska elektroprivreda d.d. - Županijske ceste Zadar d.o.o. - MUP Služba civilne zaštite Zadar - Policijska postaja Biograd - HGSS Zadar - GDCK Biograd na Moru 	Snage civilne zaštite koje nisu u nadležnosti Općine, a koje će se uključiti u slučaju nesreće ili katastrofe

Tablica 96. Analiza sustava civilne zaštite – područje reagiranja – Potres

PODRUČJE REAGIRANJA	Vrlo niska spremnost	Niska spremnost	Visoka spremnost	Vrlo visoka spremnost
	4	3	2	1
Spremnost odgovornih i upravljačkih kapaciteta		X		
Spremnost operativnih kapaciteta		X		
Stanje mobilnosti operativnih kapaciteta sustava civilne zaštite i stanja komunikacijskih kapaciteta		X		
Područje reagiranja u slučaju potresa - ZBIRNO		X		

Ekstremne temperature

Potrebne snage u slučaju ekstremnih temperatura	Napomena
<ul style="list-style-type: none"> - Stožer civilne zaštite Općine - DVD Sv. Filip i Jakov - Pravne osobe od posebnog interesa za sustav civilne zaštite s područja Općine - Ljekarne s područja Općine - Zdravstveni radnici na području Općine - Udruge - Postrojba civilne zaštite opće namjene - Povjerenici i zamjenici povjerenika civilne zaštite - Koordinator na lokaciji - Komunalna tvrtka 	Raspoložive snage civilne zaštite u nadležnosti Općine Sveti Filip i Jakov
Potrebne snage u slučaju ekstremnih temperatura	Napomena
<ul style="list-style-type: none"> - Zavod za javno zdravstvo Zadar - Zavod za hitnu medicinu Zadarske županije - Veterinarske ambulante - HEP- Hrvatska elektroprivreda d.d. - MUP Služba civilne zaštite Zadar - Policijska postaja Biograd - HGSS Zadar - GDCK Biograd na Moru - Hrvatske vode d.o.o. - Hrvatski zavod za poljoprivrednu savjetodavnu službu – Ispostava Zadar 	Snage civilne zaštite koje nisu u nadležnosti Općine, a koje će se uključiti u slučaju nesreće ili katastrofe

Tablica 97. Analiza sustava civilne zaštite – područje reagiranja – Ekstremne temperature

PODRUČJE REAGIRANJA	Vrlo niska spremnost	Niska spremnost	Visoka spremnost	Vrlo visoka spremnost
	4	3	2	1
Spremnost odgovornih i upravljačkih kapaciteta			X	
Spremnost operativnih kapaciteta			X	
Stanje mobilnosti operativnih kapaciteta sustava civilne zaštite i stanja komunikacijskih kapaciteta			X	
Područje reagiranja u slučaju ekstremne temperature - ZBIRNO			X	

Požari otvorenog tipa

Potrebne snage u slučaju požara otvorenog tipa	Napomena
<ul style="list-style-type: none"> - Stožer civilne zaštite Općine - DVD Sv. Filip i Jakov - Pravne osobe od posebnog interesa za sustav civilne zaštite s područja Općine - Ljekarne s područja Općine - Zdravstveni radnici na području Općine - Udruge - Postrojba civilne zaštite opće namjene - Povjerenici i zamjenici povjerenika civilne zaštite - Koordinator na lokaciji - Komunalna tvrtka 	<p>Raspoložive snage civilne zaštite u nadležnosti Općine Sveti Filip i Jakov</p>
Potrebne snage u slučaju požara otvorenog tipa	Napomena
<ul style="list-style-type: none"> - Zavod za javno zdravstvo Zadar - Zavod za hitnu medicinu Zadarske županije - Veterinarske ambulante - HEP- Hrvatska elektroprivreda d.d. - Županijske ceste Zadar d.o.o. - MUP Služba civilne zaštite Zadar - Policijska postaja Biograd - HGSS Zada - GDCK Biograd na Moru - Hrvatske vode d.o.o. - Hrvatski zavod za poljoprivrednu savjetodavnu službu – Ispostava Zadar 	<p>Snage civilne zaštite koje nisu u nadležnosti Općine, a koje će se uključiti u slučaju nesreće ili katastrofe</p>

Tablica 98. Analiza sustava civilne zaštite – područje reagiranja – Požari otvorenog tipa

PODRUČJE REAGIRANJA	Vrlo niska spremnost	Niska spremnost	Visoka spremnost	Vrlo visoka spremnost
	4	3	2	1
Spremnost odgovornih i upravljačkih kapaciteta			X	
Spremnost operativnih kapaciteta			X	
Stanje mobilnosti operativnih kapaciteta sustava civilne zaštite i stanja komunikacijskih kapaciteta			X	
Područje reagiranja u slučaju požara otvorenog tipa - ZBIRNO			X	

Poplava

Potrebne snage u slučaju poplava	Napomena
<ul style="list-style-type: none"> - Stožer civilne zaštite Općine - DVD Sv. Filip i Jakov - Pravne osobe od posebnog interesa za sustav civilne zaštite s područja Općine - Ljekarne s područja Općine - Zdravstveni radnici na području Općine - Udruge - Postrojba civilne zaštite opće namjene - Povjerenici i zamjenici povjerenika civilne zaštite - Koordinator na lokaciji - Komunalna tvrtka 	<p>Raspoložive snage civilne zaštite u nadležnosti Općine Sveti Filip i Jakov</p>
Potrebne snage u slučaju poplava	Napomena
<ul style="list-style-type: none"> - Zavod za javno zdravstvo Zadar - Zavod za hitnu medicinu Zadarske županije - Veterinarske ambulante - HEP- Hrvatska elektroprivreda d.d. - Županijske ceste Zadar d.o.o. - MUP Služba civilne zaštite Zadar - Policijska postaja Biograd - HGSS Zadar - GDCK Biograd na Moru - Hrvatske vode d.o.o. - Hrvatski zavod za poljoprivrednu savjetodavnu službu – Ispostava Zadar 	<p>Snage civilne zaštite koje nisu u nadležnosti Općine, a koje će se uključiti u slučaju nesreće ili katastrofe</p>

Tablica 99. Analiza sustava civilne zaštite – područje reagiranja – Poplave

PODRUČJE REAGIRANJA	Vrlo niska spremnost	Niska spremnost	Visoka spremnost	Vrlo visoka spremnost
	4	3	2	1
Spremnost odgovornih i upravljačkih kapaciteta		X		
Spremnost operativnih kapaciteta		X		
Stanje mobilnosti operativnih kapaciteta sustava civilne zaštite i stanja komunikacijskih kapaciteta		X		
Područje reagiranja u slučaju poplava-ZBIRNO		X		

Epidemije i pandemije

Potrebne snage u slučaju epidemija i pandemija	Napomena
<ul style="list-style-type: none"> - Stožer civilne zaštite Općine - DVD Sv. Filip i Jakov - Pravne osobe od posebnog interesa za sustav civilne zaštite s područja Općine - Ljekarne s područja Općine - Zdravstveni radnici na području Općine - Udruge - Postrojba civilne zaštite opće namjene - Povjerenici i zamjenici povjerenika civilne zaštite - Koordinator na lokaciji - Komunalna tvrtka 	<p>Raspoložive snage civilne zaštite u nadležnosti Općine Sveti Filip i Jakov</p>
Potrebne snage u slučaju epidemija i pandemija	Napomena
<ul style="list-style-type: none"> - Zavod za javno zdravstvo Zadar - Zavod za hitnu medicinu Zadarske županije - Veterinarske ambulante - HEP- Hrvatska elektroprivreda d.d. - Županijske ceste Zadar d.o.o. - MUP Služba civilne zaštite Zadar - Policijska postaja Biograd - HGSS Zadar - GDCK Biograd na Moru - Hrvatske vode d.o.o. - Hrvatski zavod za poljoprivrednu savjetodavnu službu – Ispostava Zadar 	<p>Snage civilne zaštite koje nisu u nadležnosti Općine, a koje će se uključiti u slučaju nesreće ili katastrofe</p>

Tablica 100. Analiza sustava civilne zaštite – područje reagiranja – Epidemije i pandemije

PODRUČJE REAGIRANJA	Vrlo niska spremnost	Niska spremnost	Visoka spremnost	Vrlo visoka spremnost
	4	3	2	1
Spremnost odgovornih i upravljačkih kapaciteta		X		
Spremnost operativnih kapaciteta		X		
Stanje mobilnosti operativnih kapaciteta sustava civilne zaštite i stanja komunikacijskih kapaciteta		X		
Područje reagiranja u slučaju epidemije i pandemije ZBIRNO		X		

7.3. TABLIČNI PRIKAZ SPREMNOSTI SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE

Procijenjena spremnosti cjelovitog sustava civilne zaštite za upravljanje rizicima od velikih nesreća (područje preventive) i za spašavanje svih kategorija društvenih vrijednosti izloženih štetnim utjecajima u velikim nesrećama (područje reagiranja) je **visoka**.

Tablica 102. Analiza sustava civilne zaštite – sustav civilne zaštite - zbirno

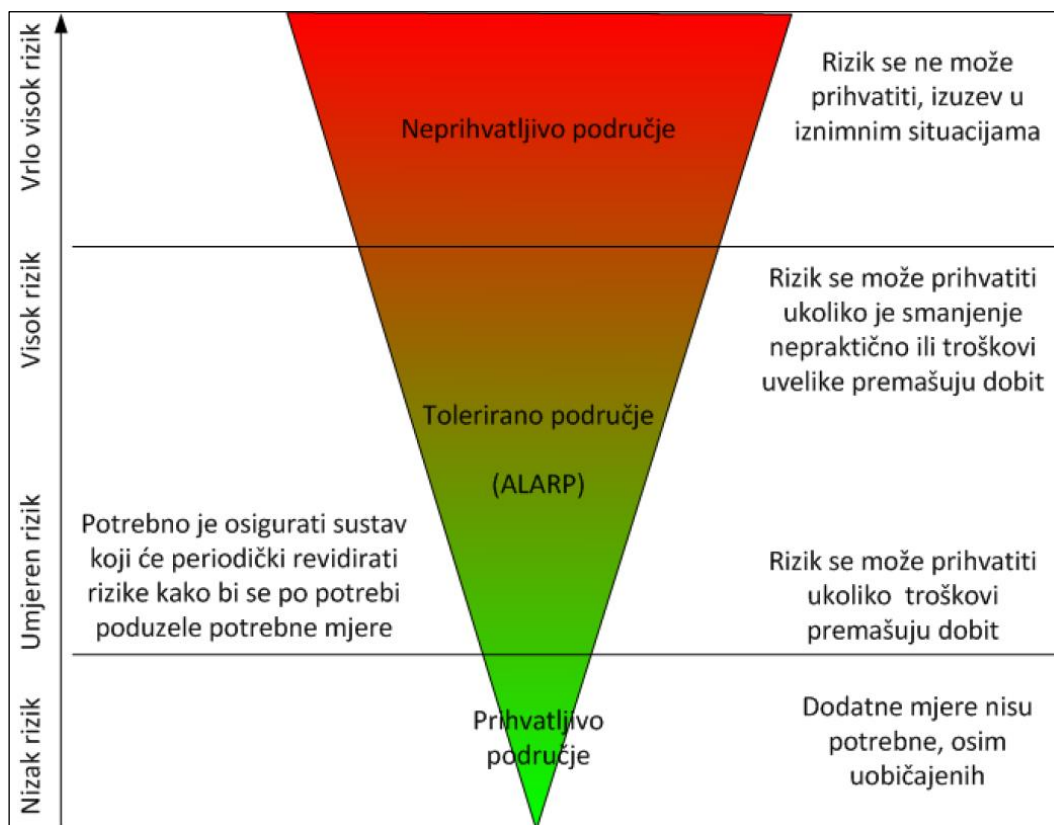
SPREMNOST SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE	Vrlo niska spremnost	Niska spremnost	Visoka spremnost	Vrlo visoka spremnost
	4	3	2	1
Područje preventive - ZBIRNO			X	
Područje reagiranja - ZBIRNO		X		
Sustav civilne zaštite - ZBIRNO		X		

8. VREDNOVANJE RIZIKA

Vrednovanje rizika je proces uspoređivanja rezultata analize rizika s kriterijima i provodi se uz primjenu ALARP načela (**A**s **L**ow **A**s **R**easonably **P**racticable).

Rizici se razvrstavaju u tri razreda:

1. **Prihvatljivi rizik** – svi su niski za koje uz uobičajene nije potrebno planirati poduzimanje dodatnih mjera.
2. **Tolerirani rizik** - umjereni koji se mogu prihvatiti iz razloga što troškovi smanjenja rizika premašuju korist/dobit, i visoki koji se mogu prihvatiti iz razloga što je njihovo umanjivanje nepraktično ili troškovi uvelike premašuju korist/dobit.
3. **Neprihvatljivi rizik** - su svi vrlo visoki koji se ne mogu prihvatiti, izuzev u iznimnim situacijama.

Slika 22. ALARP načela

Izvor: Kriteriji za izradu smjernica koje donose čelnici područne (regionalne) samouprave za potrebe izrade procjena rizika od velikih nesreća na razinama jedinica lokalnih i područnih (regionalnih) samouprava

Svrha vrednovanja rizika je priprema podloga za odlučivanje o važnosti pojedinih rizika, odnosno da li će se određeni rizik prihvatiti ili će se poduzimati mjere kako bi se umanjio. U

Procjena rizika od velikih nesreća za Općinu Sveti Filip i Jakov
procesu odlučivanja o daljnjim aktivnostima po određenim rizicima koriste se analize rizika i scenariji koji su sastavni dio Procjene.

Tablica 103. Vrednovanje rizika

Scenarij	Događaj s najgorim posljedicama	Vrednovanje
Potres	Umjeren rizik	Toleriran rizik
Ekstremne temperature	Vrlo visok rizik	Neprihvatljiv rizik
Požari otvorenog tipa	Vrlo visok rizik	Neprihvatljiv rizik
Poplava	Visok rizik	Toleriran rizik
Epidemije i pandemije	Visok rizik	Toleriran rizik

Iz tablice 103. vrednovanja rizika proizlazi da na području Općine Sveti Filip i Jakov imamo tolerirani rizik uslijed, potresa, poplava, te epidemija i pandemija, dok su neprihvatljivi rizici ekstremne temperature i požari otvorenog tipa.

9. POPIS SUDIONIKA IZRADE PROCJENE RIZIKA ZA POJEDINE RIZIKE

1.

RIZIK: Potres	
Koordinator:	Nositelj:
Ante Babić	Jana Mijailović
Izvršitelj:	
Darko Kasap	

2.

RIZIK: Požari otvorenog tipa	
Koordinator:	Nositelj:
Ante Babić	Boris Jović
Izvršitelj:	
Roko Knez	

3.

RIZIK: Poplava	
Koordinator:	Nositelj:
Ante Babić	Boris Jović
Izvršitelj:	
Roko Knez	

4.

RIZIK: Ekstremne temperature	
Koordinator:	Nositelj:
Ante Babić	Mario Pešut
Izvršitelj:	
Mate Pinčić	

5.

RIZIK: Epidemije i pandemije	
Koordinator:	Nositelj:
Ante Babić	Edi Karuc
Izvršitelj:	
Mate Pinčić	

Konzultant ALFA ATEST d.o.o. Poljička cesta 32, 21 000 Split.

10. KARTOGRAFSKI PRIKAZ

Kartografski prikaz dan je u prilogima ove Procjene rizika:

Grafički prilog 1.	Karta rizika – potresi
Grafički prilog 2.	Karta rizika – poplave
Grafički prilog 3.	Karta rizika – požari otvorenog tipa
Grafički prilog 4.	Karta rizika – epidemije i pandemije
Grafički prilog 5.	Karta rizika – ekstremne temperature
Grafički prilog 6.	Karta prijetnji

Karta prijetnji izrađena je u mjerilu 1:25 000 na razini Općine Sveti Filip i Jakov. Mjerilo je odabrano na način da su prijetnje jasno vidljive i prepoznatljive u prostoru. Na karti su prikazane lokacije, dosezi te rasprostranjenost svih obrađenih prijetnji.

Karte rizika su prikazane u mjerilu 1:25 000 koje omogućuju jasan prikaz svih obilježja prikazanih rizika. Karte rizika su izrađene na razini Općine Sveti Filip i Jakov te na temelju rezultata Procjene rizika za svaki pojedini obrađeni rizik. Karte rizika obojane su odgovarajućim bojama iz matrica za prikaz rizika.

11. ZAVRŠNE ODREDBE

Stupanjem na snagu ove Procjene prestaje važiti Zaključak o donošenju Procjene rizika od velikih nesreća za Općine Sveti Filip i Jakov KLASA: 350-02/21-01/0, URBROJ: 2198/19-02-21-2, od 14. lipnja 2021. godine).

Ova Procjena stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenom glasniku Općine Sveti Filip i Jakov“

KLASA: _____

UR.BROJ: _____

Općina Sveti Filip i Jakov, _____ 2024.

OPĆINSKO VIJEĆE OPĆINE SVETI FILIP I JAKOV

PREDSJEDNIK

Marko Vučetić

SADRŽAJ

UVOD	2
KRITERIJI ZA IZRADU PROCJENE RIZIKA	6
1. OSNOVNE KARAKTERISTIKE OPĆINE SVETI FILIP I JAKOV	7
1.1. GEOGRAFSKI POKAZATELJI	7
1.1.1. GEOGRAFSKI POLOŽAJ	7
1.1.2. BROJ STANOVNIKA	8
1.1.3. GUSTOĆA NASELJENOSTI	8
1.1.4. RAZMJEŠTAJ STANOVNIŠTVA	9
1.1.5. SPOLNO – DOBNA RASPODJELA STANOVNIŠTVA	9
1.1.6. BROJ STANOVNIKA KOJEM JE POTREBNA NEKA VRSTA POMOĆI PRI OBAVLJANJU SVAKODNEVNIH ZADATAKA	12
1.1.7. PROMETNA POVEZANOST	14
1.2. DRUŠTVENO – POLITIČKI POKAZATELJI.....	15
1.2.1. SJEDIŠTE UPRAVNOG TIJELA OPĆINE SVETI FILIP I JAKOV	15
1.2.2. ZDRAVSTVENE USTANOVE	16
1.2.3. ODGOJNO – OBRAZOVNE USTANOVE	16
1.2.4. BROJ DOMAĆINSTAVA I BROJ ČLANOVA OBITELJI PO DOMAĆINSTVU	17
1.2.5. BROJ, VRSTA (NAMJENA) I STAROST GRAĐEVINA	17
1.3. EKONOMSKO – POLITIČKI POKAZATELJI	19
1.3.1. BROJ ZAPOSLENIH I MJESTA ZAPOSLENJA	19
1.3.2. BROJ PRIMATELJA SOCIJALNIH, MIROVINSKIH I SLIČNIH NAKNADA	25
1.3.3. PRORAČUN OPĆINE SVETI FILIP I JAKOV	26
1.3.4. GOSPODARSKE GRANE	26
1.3.4. VELIKE GOSPODARSKE TVRTKE.....	27
1.3.6. OBJEKTI KRITIČNE INFRASTRUKTURE	28
1.4. PRIRODNO – KULTURNI POKAZATELJI	31
1.4.1. ZAŠTIĆENA PODRUČJA	31
1.4.2. KULTURNO – POVIJESNA BAŠTINA	31
1.5. POVIJESNI POKAZATELJI.....	33
1.5.1. PRIJAŠNJI DOGAĐAJI I ŠTETE USLIJED PRIRODNIH NEPOGODA	33
1.5.2. UVEDENE MJERE NAKON DOGAĐAJA KOJI SU UZROKOVALI ŠTETU	33
1.6. POKAZATELJI OPERATIVNIH SPOSOBNOSTI	34
1.6.1. POPIS OPERATIVNIH SNAGA	34
□ IDENTIFIKACIJA PRIJETNJI – REGISTAR RIZIKA	48
2.1. POPIS IDENTIFICIRANIH PRIJETNJI I RIZIKA	48
2.2. ODABRANI RIZICI I RAZLOZI ODABIRA.....	51
2.3. KARTA PRIJETNJI.....	54
3. KRITERIJI ZA PROCJENU UTJECAJA PRIJETNJI NA KATEGORIJE DRUŠTVENIH VRIJEDNOSTI	55
3.1. ŽIVOT I ZDRAVLJE LJUDI	55
3.2. GOSPODARSTVO	56
3.3. DRUŠTVENA STABILNOST I POLITIKA	56
3.4. MATRICE RIZIKA	58
4. VJEROJATNOST	60
5. OPIS SCENARIJA	61
5.1. OPIS SCENARIJA - POTRES	62
5.1.1. NAZIV SCENARIJA, RIZIK, RADNA SKUPINA	62
5.1.2. PRIKAZ UTJECAJA NA INFRASTRUKTURU	69
5.1.3. KONTEKST.....	70
5.1.4. UZROK.....	72
5.1.5. OPIS DOGAĐAJA - POTRES	74
5.1.6. MATRICE RIZIKA ZA POTRES	83
5.1.7. KARTA RIZIKA ZA POTRES	84
5.2. OPIS SCENARIJA - EKSTREMNE TEMPERATURE.....	85
5.2.1. NAZIV SCENARIJA, RIZIK, RADNA SKUPINA	85
5.2.2. PRIKAZ UTJECAJA NA KRITIČNU INFRASTRUKTURU	86
5.2.3. KONTEKST	86
5.2.4. UZROK.....	90
5.2.5. OPIS DOGAĐAJA - EKSTREMNE TEMPERATURE	91
5.2.6. MATRICE RIZIKA ZA EKSTREMNE TEMPERATURE	95
5.2.7. KARTA RIZIKA ZA EKSTREMNE TEMPERATURE	96
5.3. OPIS SCENARIJA – POŽAR OTVORENOG TIPA	97

5.3.1. NAZIV SCENARIJA, RIZIK, RADNA SKUPINA	97
5.3.2. PRIKAZ UTJECAJA NA KRITIČNU INFRASTRUKTURU.....	98
5.3.3. KONTEKST.....	98
5.3.4. UZROK.....	100
5.3.5. OPIS DOGAĐAJA – POŽAR OTVORENOG TIPA	108
5.3.6. MATRICE RIZIKA ZA POŽARE OTVORENOG TIPA	112
5.3.7. KARTA RIZIKA ZA POŽARE OTVORENOG TIPA	113
5.4. OPIS SCENARIJA - POPLAVE	114
5.4.1. NAZIV SCENARIJA, RIZIK, RADNA SKUPINA	114
5.4.2. PRIKAZ UTJECAJA NA KRITIČNU INFRASTRUKTURU.....	115
5.4.3. KONTEKST.....	115
5.4.4. UZROK.....	117
5.4.5. OPIS DOGAĐAJA - POPLAVE IZAZVANE IZLIJEVANJEM KOPNENIH VODENIH TIJELA	118
5.4.6. MATRICE RIZIKA ZA POPLAVE IZAZVANE IZLIJEVANJEM KOPNENIH VODENIH TIJELA	121
5.4.7. KARTA RIZIKA ZA POPLAVE IZAZVANE IZLIJEVANJEM KOPNENIH VODENIH TIJELA	122
5.5. OPIS SCENARIJA - EPIDEMIJE I PANDEMIJE.....	123
5.5.1. NAZIV SCENARIJA, RIZIK, RADNA SKUPINA	123
5.5.2. PRIKAZ UTJECAJA NA KRITIČNU INFRASTRUKTURU.....	126
5.5.3. KONTEKST.....	126
5.5.4. UZROK.....	129
5.5.5. OPIS DOGAĐAJA – EPIDEMIJE I PANDEMIJE	131
5.5.6. MATRICE RIZIKA ZA EPIDEMIJE I PANDEMIJE	135
5.5.7. KARTA RIZIKA ZA EPIDEMIJE I PANDEMIJE.....	136
6. MATRICE RIZIKA S USPOREĐENIM RIZICIMA	137
7. ANALIZA STANJA SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE	138
7.1. PODRUČJE PREVENTIVE	138
7.1.1. USVOJENOST STRATEGIJA, NORMATIVNE UREĐENOSTI TE IZRAĐENOST PROCJENA I PLANOVA OD ZNAČAJA ZA SUSTAV CIVILNE ZAŠTITE	138
7.1.2. SUSTAVI RANOG UPOZORAVANJA I SURADNJA SA SUSJEDNIM JEDINICAMA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE	139
7.1.3. STANJE SVIJEŠTI POJEDINACA, PRIPADNIKA RANJIVIH SKUPINA, UPRAVLJAČKIH I ODGOVORNIH TIJELA	140
7.1.4. OCJENA STANJA PROSTORNOG PLANIRANJA, IZRADE PROSTORNIH I URBANISTIČKIH PLANOVA RAZVOJA, PLANSKOG KORIŠTENJA ZEMLJIŠTA	140
7.1.5. OCJENA FISKALNE SITUACIJE I NJEZINE PERSPEKTIVE	141
7.1.6. BAZE PODATAKA	142
7.2. PODRUČJE REAGIRANJA	143
7.2.1. SPREMNOST ODGOVORNIH I UPRAVLJAČKIH KAPACITETA	143
7.2.2. SPREMNOST OPERATIVNIH KAPACITETA.....	144
7.2.3. STANJE MOBILNOSTI OPERATIVNIH KAPACITETA SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE I STANJA KOMUNIKACIJSKIH KAPACITETA.....	144
7.2.4. PODRUČJE REAGIRANJA.....	145
7.3. TABLIČNI PRIKAZ SPREMNOSTI SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE.....	151
8. VREDNOVANJE RIZIKA	152
9. POPIS SUDIONIKA IZRADE PROCJENE RIZIKA ZA POJEDINE RIZIKE.....	154
10. KARTOGRAFSKI PRIKAZ	155
11. ZAVRŠNE ODREDBE	155

Na temelju članka 17. stavak 3. podstavak 7. Zakona o sustavu civilne zaštite (NN br. 82/15, 118/18, 31/20, 20/21, 114/22), članka 7. stavak 2. i stavak 3. Pravilnika o smjernicama za izradu procjena rizika od katastrofa i velikih nesreća za područje Republike Hrvatske i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (NN br. 65/16), Smjernica za izradu procjena rizika od velikih nesreća za područje Zadarske županije (Službeni glasnik Zadarske županije br. 03/2017) te članka 46. Statuta Općine Sveti Filip i Jakov („Službeni glasnik Općine Sveti Filip i Jakov“ broj 02/14– proč. tekst, 06/14, 1/18, 1/20 i 2/21), Privremeni zamjenik Općinskog Načelnika Općine Sveti Filip i Jakov dana 13. svibnja 2024. godine donosi

O D L U K U

o postupku izrade i osnivanju Radne skupine za izradu Procjene rizika od velikih nesreća za područje Općine Sveti Filip i Jakov

Članak 1.

Ovom Odlukom uređuje se postupak izrade Procjene rizika od velikih nesreća za područje Općine Sveti Filip i Jakov, osniva Radna skupina za izradu Procjene rizika od velikih nesreća te određuju koordinatori, nositelji, izvršitelji i konzultant izrade Procjene rizika.

Procjena rizika od velikih nesreća za područje Općine Sveti Filip i Jakov (u daljnjem tekstu: Procjena) izrađuje se sukladno Smjernicama za izradu procjene rizika od velikih nesreća za područje Zadarske županije.

Postupak izrade Procjene obuhvaća prikupljanje, obradu i analiziranje podataka.

Članak 2.

Ovom Odlukom određuju se koordinatori za svaki pojedini rizik te nositelji i izvršitelji izrade rizika.

Ovom Odlukom određuje se Alfa atest d.o.o. iz Splita, Poljička cesta 32, ovlaštenik za prvu grupu stručnih poslova u području planiranja civilne zaštite kao konzultant.

Koordinatori organiziraju i koordiniraju izradu svakog pojedinog rizika, dok su izvršitelji dužni surađivati te u okviru svoje nadležnosti doprinostiti razradi rizika.

Lista koordinatora za pojedine rizike, izvršitelja i konzultanta nalazi se u Prilogu I. koji je sastavni dio ove Odluke.

Članak 3.

Osniva se Radna skupina za izradu Procjene rizika od velikih nesreća za područje Općine Sveti Filip i Jakov (u daljnjem tekstu: Radna skupina).

Članovi Radne skupine, istovremeno i nositelji za pojedine rizike, osim Načelnika kao glavnog koordinatora, imenuju se:

1. Darko Mikas, mag.oec, MBA, Voditelj odsjeka za razvoj i društvene djelatnosti, koordinator
2. Jure Jelenić, dipl.ing.građ., član za identificiranu prijetnju i rizik - *za potres*
3. Frane Mrvičić, struč.spec.admin.publ., član za identificiranu prijetnju i rizik - *za poplave*

4. Stjepan-Marko Batur, član za identificiranu prijetnju i rizik - *za požar otvorenog tipa*

5. Ivan Kadija, član za identificiranu prijetnju i rizik – *za ekstremne temperature*,

6. Renata Batur, član za identificiranu prijetnju i rizik – *za epidemije i pandemije*.

Članak 4.

Koordinator ima sljedeće obveze:

- organizaciju i vođenje sastanaka Radne skupine,
- koordiniranje i nadziranje procesa izrade Procjene rizika,
- predlaganje izmjena i dopuna Procjene.

Članak 5.

Nositelji imaju sljedeće obveze:

- izrađuje scenarije za određene rizike,
- odgovorni su za vjerodostojnost podataka iz svoje nadležnosti,
- sudjeluju u analizi i evaluaciji rizika za koji su prema Prilogu 1. ove Odluke utvrđeni nositeljima, sukladno uputama,
- kontaktiraju s nadležnim tijelima, te znanstvenim institucijama u svrhu prikupljanja informacija,
- o tijeku procesa prikupljanja podataka redovito obavještavaju koordinatora,
- dostavljaju koordinatoru tražene podatke u zadanim rokovima te surađuju tijekom rada na procjeni.

Članak 6.

Izvršitelji imaju sljedeće obveze:

- prikupljaju podatke za analizu i evaluaciju rizika,
- sudjeluju u izradi scenarija za pojedini rizik.

Članak 7.

Koordinator dostavlja Prijedlog procjene glavnom koordinatoru koji dostavlja Općinskom vijeću prijedlog Procjene rizika na donošenje.

Koordinator, nakon donošenja Procjene, nastavlja s praćenjem događaja i kretanja od značaja za procjenjivanje rizika iz područja nadležnosti te o promjenama, jedan puta godišnje ili po potrebi izvješćuje glavnog koordinatora.

Radna skupina za izradu Procjene predlaže glavnom koordinatoru pokretanje postupaka izmjena i dopuna Procjene, odnosno ažuriranja Procjene.

Procjena rizika od velikih nesreća za područje Općine Sveti Filip i Jakov izrađuje se najmanje jednom u tri godine te usklađivanje i usvajanje mora provesti do kraja mjeseca ožujka u svakom trogodišnjem ciklusu.

Procjena rizika od velikih nesreća za područje Općine Sveti Filip i Jakov može se izrađivati i češće, ukoliko se u trogodišnjem periodu nastupi značajna promjena ulaznih parametara u korištenim scenarijima i postupcima analiziranja rizika ili ako se prepozna nova prijetnja.

Članak 8.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u Službenom glasniku Općine Sveti Filip i Jakov.

KLASA:

URBROJ:

Sv. Filip i Jakov, 13. svibnja 2024.

**Privremeni zamjenik
Općinskog Načelnika**

Marijana Mrvičić

Prilog 1.

Rizici	Koordinator	Nositelji	Izvršitelji	Konzultant
<i>Potres</i>	Darko Mikas, mag.oec, MBA	Darinka Zorić, dipl. iur.	Damir Majica	Alfa atest d.o.o.
<i>Poplava</i>	Darko Mikas, mag.oec, MBA	Katarina Ralić, dipl. iur.	Damir Majica	Alfa atest d.o.o.
<i>Požari otvorenog tipa</i>	Darko Mikas, mag.oec, MBA	Jure Jelenić, dipl.ing.građ.	Damir Majica	Alfa atest d.o.o.
<i>Epidemije i pandemije</i>	Darko Mikas, mag.oec, MBA	Renata Batur	Damir Majica	Alfa atest d.o.o.
<i>Ekstremne temperature</i>	Darko Mikas, mag.oec, MBA	Ivan Kadij	Damir Majica	Alfa atest d.o.o.

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA
RAVNATELJSTVO CIVILNE ZAŠTITE

KLASA: UP/I-240-01/24-01/2
URBROJ: 511-01-322-24-2
Zagreb, 7. veljače 2024.

Ministarstvo unutarnjih poslova, OIB 36162371878, na temelju članka 12. točke 24. Zakona o sustavu civilne zaštite („Narodne novine“, broj 82/15, 118/18, 31/20, 20/21 i 114/22), po zahtjevu trgovačkog društva ALFA ATEST d.o.o., Split, Poljička cesta 32, OIB 03448022583, u predmetu davanja suglasnosti za obavljanje stručnih poslova za izradu planskih dokumenata u području civilne zaštite, donosi

RJEŠENJE

1. Daje se trgovačkom društvu ALFA ATEST d.o.o., Split, Poljička cesta 32, suglasnost za obavljanje prve i druge grupe stručnih poslova za izradu planskih dokumenata u području civilne zaštite.
2. Suglasnost iz točke 1. daje se na rok od tri godine od dana donošenja ovog rješenja.
3. Trgovačko društvo je dužno za vrijeme trajanja suglasnosti ispunjavati sve propisane uvjete, a o svakoj promjeni koja može utjecati na danu suglasnost, dužno je izvijestiti ovo Ministarstvo najkasnije u roku od 10 dana od dana nastanka promjene.

Obrazloženje

Trgovačko društvo ALFA ATEST d.o.o., Split, Poljička cesta 32, podnijelo je dana 27. prosinca 2023. godine zahtjev za izdavanje suglasnosti za obavljanje prve i druge grupe stručnih poslova za izradu planskih dokumenata u području civilne zaštite.

U postupku provjere vjerodostojnosti dokaza koje je sukladno članku 4. Pravilnika o uvjetima koje moraju ispunjavati ovlaštene osobe za obavljanje stručnih poslova u području planiranja civilne zaštite („Narodne novine“, broj 134/23) trgovačko društvo priložilo uz zahtjev, utvrđeno je da je trgovačko društvo registrirano kod Trgovačkog suda u Splitu za obavljanje stručnih poslova iz područja planiranja civilne zaštite, a zaposlenici trgovačkog društva ALFA ATEST d.o.o. posjeduju potrebno radno iskustvo i odgovarajuću stručnu spremu, te su položili pisani test i usmeni ispit za prvu i drugu grupu stručnih poslova.

Slijedom navedenog, ocijenjeno je da trgovačko društvo ALFA ATEST d.o.o. ispunjava propisane uvjete za obavljanje stručnih poslova za izradu planskih dokumenata u području civilne zaštite, te je stoga, temeljem članka 12. točke 24. Zakona o sustavu civilne zaštite i članka 21. stavka 1. Pravilnika o uvjetima koje moraju ispunjavati ovlaštene osobe za obavljanje stručnih poslova u području planiranja civilne zaštite, riješeno kao u izreci ovog rješenja.

Ako se inspekcijskim nadzorom utvrdi da je trgovačko društvo prestalo udovoljavati propisanim uvjetima odnosno ako u roku određenom rješenjem o inspekcijskim nadzoru ne ispuni propisane mjere, ako se inspekcijskim nadzorom stručnih poslova u području planiranja civilne zaštite koje je jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave povjerila trgovačkom društvu utvrdi da sadržaj dokumenata nije sukladan važećim zakonima i podzakonskim propisima iz područja civilne zaštite te ako trgovačko društvo dva puta u roku ne provede mjere naložene rješenjem o inspekcijskom nadzoru, kada naručitelj izvijesti Ministarstvo da trgovačko društvo, bez opravdanog razloga, ne poštuje preuzete obveze i ako trgovačko društvo postupi suprotno propisima kojima se uređuje poslovna i službena tajna, ovo Ministarstvo će, temeljem članka 24. navedenog Pravilnika, rješenjem ukinuti suglasnost.

Ukoliko trgovačko društvo ne pokrene postupak obnove suglasnosti najkasnije tri mjeseca prije isteka roka važenja ovog rješenja, Ministarstvo će, po službenoj dužnosti, rješenjem ukinuti suglasnost, a trgovačko društvo brisati iz Očevidnika obrta/pravnih osoba kojima je izdana suglasnost za obavljanje stručnih poslova u području planiranja civilne zaštite.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ovog rješenja nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom u roku od 30 dana od dana dostave rješenja.

Za rješenje se ne plaća upravna pristojba po Tar. br. 2. točki 1. Uredbe o tarifi upravnih pristojbi ("Narodne novine" broj 156/22").

DOSTAVITI:

1. ALFA ATEST d.o.o.
Poljička cesta 32.
21000 Split
2. pismohrani – ovdje

PROCJENA RIZIKA OD VELIKIH NESREĆA ZA OPĆINU SVETI FILIP I JAKOV

ČLANOVI RADNE SKUPINE:

Koordinator:	Darko Mikas, , mag.oec, MBA
Član za potres:	Jure Jelenić, dipl.ing.građ.
Član za požar otvorenog tipa:	Stjepan-Marko Batur
Član za poplave:	Frane Mrvičić, struč.spec.admin.publ.
Član za epidemije i pandemije:	Renata Batur
Član za ekstremne temperature:	Ivan Kadija

OVLAŠTENIK U SVOJSTVU KONZULTANTA/SAVJETNIKA:

VODITELJ:	Anđela Dželalija, dipl. ing. biol. i eko. mora <i>A. Dželalija</i>
Član:	Marko Kadić, struč. spec. ing. sec. <i>M. Kadić</i>
Član:	Mirjana Adlašić, mag.ing.geoling. <i>Mirjana Adlašić</i>
Član:	Antonija Mijić, mag.chem <i>AM</i>
DATUM IZRADE:	ZAVRŠETKA lipanj, 2024. godine

